

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH
BUDĚJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA
Katedra obchodu a cestovního ruchu

Studijní program: B6208 Ekonomika a management
Studijní obor: Obchodní podnikání – cestovní ruch

Bakalářská práce

Analýza služeb cestovního ruchu v oblasti Novohradsko

Vedoucí bakalářské práce
Mgr. Vladimír Dvořák

Autor
Michal Šindelář

2007/2008

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma *Analýza služeb cestovního ruchu v oblasti Novohradsko* vypracoval samostatně na základě vlastních zjištění a materiálů, které uvádím v seznamu použité literatury.

V Trhových Svinech 30. 3. 2008

Michal Šindelář

Poděkování

Děkuji vedoucímu práce Mgr. Vladimíru Dvořákovi.
Současně děkuji rodičům a pracovníkům infocenter, kteří mi poskytli užitečné informace a rady.

Abstrakt

Práce analyzuje služby cestovního ruchu na území Novohradských hor a Novohradského podhůří a celkově charakterizuje potenciál cestovního ruchu v této oblasti. Cílem práce bylo navržení produktového portfolia a marketingový mix destinace vycházející z analýz destinace a terénního šetření. Důraz byl též kladen na zformulování pohledu na vývoj a propagaci mikroregionu.

Nejvíce nedostatků bylo zjištěno v oblasti dopravní infrastruktury, volnočasových zařízeních i službách a celkové propagaci mimo sledovaný mikroregion. Hlavní potenciál Novohradska byl shledán v přírodních atraktivitách a aktivní turistice. Velký zájem mezi turisty je o pěší turistiku, cykloturistiku a běžkování. Potenciál cestovního ruchu by mohl být též vyzdvihnut přijetím připravované koncepce CHKO Novohradské hory.

Klíčová slova:

Cestovní ruch, služby, analýza, dopravní infrastruktura, ubytovací zařízení, stravovací zařízení, destinace, marketingový mix.

OBSAH

1. Úvod	7
1.1 Představení oblasti v rámci jižních Čech	7
1.2 Vymezení oblasti Novohradsko (Novohradských hor)	8
1.2.1 Vymezení Novohradsko	8
1.2.2 Představení Novohradsko	9
1.2.3 Stručná historie oblasti	9
2. Literární rešerše	11
2.1 Cestovní ruch.....	11
2.2 Služby cestovního ruchu	12
2.3 Marketing cestovního ruchu	12
2.4 Marketingový mix služeb cestovního ruchu	13
2.5 Destinace cestovního ruchu.....	14
2.6 Ubytovací zařízení.....	14
2.7 Stravovací (hostinská) zařízení	15
3. Hypotézy a metodika	16
3.1 Cíl práce	16
3.1.1 Hlavní cíl	16
3.1.2 Vedlejší cíl.....	16
3.2 Pracovní hypotézy	16
3.3 Metodiky a techniky	17
3.3.1 Použití metodik a technik	17
3.3.2 Zdroje informací.....	18
4. Novohradsko v rámci cestovního ruchu	19
4.1 Situační analýza.....	19
4.1.1 Geografické vymezení.....	19
4.1.2 Demografické vymezení	20
4.1.2.1 Osídlení	20
4.1.2.2 Obyvatelstvo.....	21
4.1.3 Hospodářská charakteristika (ekonomika, infrastruktura)	22
4.1.3.1 Ekonomika	22
4.1.3.2 Infrastruktura	22
4.1.4 Kultura a vzdělání	23
4.1.5 Analýza cestovního ruchu	26
4.1.5.1 Kulturní, historické a přírodní památky	26
4.1.5.2 Turistika, naučné stezky a cyklotrasy.....	29
4.1.6 Ochrana přírody a dobrovolné svazky	33
4.1.6.1 Péče o krajinu	33
4.1.6.2 Zapojení obcí mikroregionu v dobrovolných svazcích	34
4.2 Step analýza.....	34
4.2.1 Společenské (sociální) faktory	34
4.2.2 Technické (technicko-technologické) faktory	35
4.2.3 Ekonomické faktory	35
4.2.4 Politicko-právní faktory	36
4.3 Analýza poptávky po destinaci.....	36
4.4 Analýza konkurenceschopnosti destinace	38
5. Analýza základních služeb a doplňkových služeb cestovního ruchu v oblasti Novohradsko	39
5.1 Ubytovací služby.....	39

5.1.1	Obecná charakteristika	39
5.1.2	Sezónní provoz	40
5.1.3	Nabídka služeb a vybavení hromadných ubytovacích zařízení.....	41
5.1.4	Charakteristika jednotlivých obcí.....	46
5.1.5	Cenová analýza	48
5.2	Stravovací služby	49
5.2.1	Obecná charakteristika	49
5.2.2	Ceny	50
5.2.3	Diskotéky a hudební kluby pro mladé.....	50
5.3	Dopravní služby	50
5.3.1	Obecná charakteristika	50
5.3.2	Ceny a slevy	52
5.3.3	Projekt „cyklotrans“	52
5.4	Doplňkové služby.....	53
5.4.1	Informační služby.....	53
5.4.2	Sportovně-rekreační služby.....	53
5.4.3	Kulturně-společenské služby.....	54
5.4.4	Lázeňské služby	54
5.4.5	Kongresové služby	54
5.4.6	Obchodní služby.....	54
5.4.7	Směnárenské služby	55
6.	Terénní šetření.....	56
6.1	Profily účastníků dotazování	56
6.2	Praktické šetření	56
6.3	Hodnocení služeb, infrastruktury a celé destinace	59
6.4	Nedostatky sledovaného regionu	63
6.5	Shrnutí	64
7.	Návrh na inovaci.....	65
8.	Tvorba marketingového mixu destinace	67
9.	Závěr.....	70
10.	Summary	72
11.	Přehled použité literatury	74
12.	Přílohy	

1. ÚVOD

1.1 Představení oblasti v rámci jižních Čech

Novohradsko - oblast Novohradských hor, je malebný region v jižních Čechách, s vynikajícími přírodními atraktivitami, bohatou historií i mnoha dalšími zajímavostmi.

Jižní Čechy jako turistický region zasahuje téměř do celého vymezení Jihočeského kraje. Jihočeský kraj je jeden z největších a nejnavštěvovanějších v České republice. V porovnání s ostatními kraji je méně osídlen a urbanizován, i z hlediska cestovního ruchu má velmi dobré předpoklady pro jeho další rozvoj. Hlavním centrem celého kraje je město České Budějovice s necelými sto tisíci obyvatel. Po celém území jsou představovány poměrně dobré podmínky pro cestovní ruch, především z hlediska krásné krajiny, historie a větších měst, které nabízejí služby cestovního ruchu, téměř všeho druhu. Atraktivita cestovního ruchu jsou poměrně rozmanité. Najdeme zde mnoho míst proslavených svojí historií (např. hrady, zámky, historická centra měst, různé památky, pamětní desky slavných osobností, vesničky s malebnou lidovou architekturou...), kulturou (množství kulturních zařízení, přehlídek, festivalů...), sportem a především zachovalou krajinou. Právě z tohoto důvodu je v tomto kraji velmi populární turistika, poskytující relativně velké množství stezek a tras vhodné jak pro pěší turistiku a cyklistiku, tak například i pro běžkování. Kraj má uspokojivý potenciál jak v období letní, tak zimní sezóny. Mezi nejnavštěvovanější místa kraje patří metropole České Budějovice (centrum obchodu a kultury), Český Krumlov, vodní nádrž Lipno, část Šumavy zasahující do této oblasti, Holašovice (vesnička nedaleko Českého Krumlova), Novohradské a Slepíčí hory, Třeboň a celá Třeboňská pánev (proslavená velkým počtem rybníků), města Jindřichův Hradec, Tábor, Písek aj. Samozřejmě míst vhodných pro cestovní ruch by se zde našla celá řada. Podle Integrovaného regionálního informačního systému (IRIS) toto území představuje jednu z lokalit s největším potenciálem pro rozvoj cestovního ruchu v České republice. Počtem ubytovaných návštěvníků se řadí na 3.až 4.místo v ČR a lze odhadovat, že tito návštěvníci přinášejí podnikatelům, působícím ve službách cestovního ruchu a v navazujících sektorech, více než 6 mld.Kč ročně (Jižní Čechy, dostupné na http://www.iriscrr.cz/regiony/jizni_cechy.php, 25.11.2007).

Obr.1.1 – Mapa vymezení Jižních Čech (převzato z http://www.iriscrr.cz/regiony/jizni_cechy.php, 15.5.2007)

1.2 Vymezení oblasti Novohradska (Novohradských hor)

1.2.1 Vymezení Novohradska

Území Novohradska se přibližně rozkládá kolem obcí Nové Hrady, Benešova nad Černou, Dolního Dvořiště a Malont, vedoucí až ke státní hranici s Rakouskem, kde nesou název Freiwald a Weinsberger Wald a dále se táhnou až k údolí Dunaje. V Česku Novohradské hory zaujímají rozlohu cca 162 km². V roce 2000 zde byl vyhlášen Přírodní park Novohradské hory.

Vymezení oblasti podle Nařízení Jihočeského kraje č. 2/2003, ze dne 30.9.2003, o přírodním parku Novohradské hory

Přírodní park se nachází ve správním obvodu obcí s rozšířenou působností Trhové Sviny a Kaplice. Leží v obvodu územní působnosti obcí Benešov nad Černou, Dolní Dvořiště, Horní Stropnice, Kamenná, Malonty, Nové Hrady, Pohorská Ves a Žár.

Přírodní park dále zahrnuje katastrální území obcí: Bedřichov u Horní Stropnice, Dlouhá Stropnice, Dobrá Voda u Horní Stropnice, Hartunkov, Hojná Voda, Horní Stropnice, Konratice, Kuří, Lužnice u Pohorské Vsi, Meziluží, Mýtiny, Paseky u Horní Stropnice, Pivonice u Pohorské Vsi, Pohoří na Šumavě, Radčice u Malont, Rapotice u Malont, Staré Hutě u Horní Stropnice, Svěbohy, Šejby, Velký Jindřichov, Veverí u Nových Hradů, a dále části těchto katastrálních území: Bělá u Malont, Benešov nad Černou, Božejov u Nových Hradů, Cetviny, Desky, Dluhoště, Dolní Příbraní, Kamenná u Trhových Svinů, Ličov,

Malonty, Meziříčí u Malont, Mikulov, Nové Hradý, Rychnov u Nových Hradů, Údolí u Nových Hradů, Valtěrov, Žár u Nových Hradů a Žumberk u Nových Hradů.

Obr. 1.2 - Orientační mapa regionu Novohradská (dostupné na <http://www.novohradky.info/mapy/mapa-orientacni.gif>, 15.4.2007)

1.2.2 Představení Novohradská

Novohradské hory se rozprostírají na nejjižněji položené části území České republiky, v rámci nadřazeného celku Šumavské hornatiny. Jak již bylo na úvod této kapitoly řečeno, zasahují i na území Rakouska, kde pokračují jako Niederösterreichisches Alpenvorland. Z tohoto důvodu též plyne i dobrá dostupnost regionu zahraničním návštěvníkům. Především díky této své poloze v bývalém pohraničním pásmu spočívá unikátnost zachovalé přírody, jenž byla ušetřena nadměrným zásahům člověka. Najdeme zde nejstarší přírodní pralesovité rezervace na našem území i ve střední Evropě, a to Žofínský a Hojnovodský prales. Novohradské hory se ze čtrnácti vrcholů mohou pyšnit třemi na našem území, jenž přesahují tisíc metrů nad mořem. Nejvyšší z nich je Kamenec (1072 m), poté Myslivna (1040 m) a Vysoká (1034 m). V této oblasti pramení významné vodní toky, jako Malše, Lužnice, Stropnice či Pohorský potok.

1.2.3 Stručná historie oblasti

Nejstarší prameny z dob osidlování tohoto kraje sahají do 12. století, kdy byl jen řídko osídlen slovanským obyvatelstvem. Hlavním centrem v této době bylo hradiště Vitoraz (dnes

Altweitra), jenž se dnes nachází na rakouském území. V této době též vznikla tzv. Vitorazská obchodní stezka, která spojovala toto centrum s Doudlebskem. Na kontrolu této stezky a ochranu českých zemích byl postaven hrad nad řekou Stropnicí, dnes v Nových Hradech. V této době ovládali celé území kraje Rožmberkové. Významným bodem v historii bylo na počátku 13. století vybudování opevněné vesnice a tvrze Žumberk. V 16. století následuje významná stavba loveckého zámku Vilémova Hora na dnešní Hojně Vodě a objevení léčivého pramene na současné Dobré Vodě. Právě toto významné objevení mělo za následek přilákání velkého počtu lidí, čehož využil Albert Buquoy, který nechal počátkem 18. století vystavit barokní chrám Panny Marie. Další významnou událostí tohoto století bylo založení parku Tereziino údolí hrabětem Janem Nepomukem z rodu Buquoyů, které pojmenoval podle své manželky Terezie. V dnešním Terčíně údolí se dochoval též hrad Cuknštejn z 15. století. V této době, za vlády Buquoyů, docházelo k velkému rozvoji hospodářství – objevení technologie na výrobu černého skla, hyalitu a těžby dřeva. Buquoyové též nechali zřídit nejstarší přírodní rezervace na našem území – prales Hojná Voda a Žofínský prales.

2. LITERÁRNÍ REŠERŠE

2.1 Cestovní ruch

Vymezení pojmu cestovního ruchu se v průběhu let velmi lišil, např. v polovině 20. století renomovaní profesori tzv. švýcarské školy označují cestovní ruch za: „soubor vztahů a jevů, které vyplývají z pobytu na cizím místě, pokud cílem pobytu není trvalý pobyt nebo výkon výdělečné činnosti“ (Hesková, 2006:10).

Z dnešních „aktuálních“ pojetí z neznámějších a nepoužívanějších, tedy definice Světové organizace cestovního ruchu (UNWTO – World Tourism Organization) z roku 1991 podle níž cestovní ruch je chápán jako „činnost osoby cestující na přechodnou dobu do místa ležícího mimo její běžné prostředí (místo bydliště), a to na dobu kratší než je stanovená, přičemž hlavní účel cesty je jiný než výkon výdělečné činnosti v navštíveném místě“ (Hesková, 2006:11). Dnes je ale v České republice platné vymezení podle České verze evropské normy EN 13809:2003, která tvrdí, že cestovní ruch je „činnost lidí, kteří cestují na místa mimo své běžné prostředí anebo zde pobývají za účelem zábavy, pracovní nebo z jiných důvodů“ (Hesková, 2006:11).

Samozřejmě existuje celá řada formulací a úhlů pohledů na cestovní ruch. Například podle Orišky je cestovní ruch „soubor činností zaměřených na uspokojování potřeb souvisejících s cestou a pobytem osob mimo místo trvalého bydliště, zpravidla ve volném čase, za účelem zotavení, poznání, společenského kontaktu, kulturního a sportovního vyžití, lázeňského léčení a pracovních cest“ (Oriška, 1999:5), naproti tomu Horner a Swarbrooke ho hodnotí jen jako „krátkodobý přesun lidí na jiná místa, než jsou místa jejich obvyklého pobytu, za účelem pro ně příjemných činností“ (Horner, Swarbrooke, 2003:53), nicméně jejich druhá definice doplňuje, že cestovní cestovní ruch je „aktivita, při níž lidé tráví kratší období mimo domov buď pracovní nebo pro své potěšení“ (Horner, Swarbrooke, 2003:471). Dále ve své publikaci „Cestovní ruch, ubytování a stravování, využití volného času“ zmiňují, že „mnozí lidé nepovažují cestovní ruch za samostatné odvětví, ale za činnost, která je výsledkem služeb jiných odvětví, jako jsou ubytování, stravování a doprava. A jestliže výslovně jde o nějaký průmysl cestovního ruchu, pravděpodobně se skládá ze služeb pořadatelů zájezdů, tj. cestovních kancelář (touroperátorů), a cestovních agentur (prodejců) a neexistoval až do nástupu moderního cestovního ruchu založeného na souhrnné nabídce více služeb“ (Horner, Swarbrooke, 2003:54).

2.2 Služby cestovního ruchu

Na služby cestovního ruchu, stejně jako na cestovní ruch samotný, existuje celá řada pohledů a definic. Hesková a kol. chápe obecně služby, jako „ekonomický statek, jehož podstatou je činnost a jehož hodnota je určena užítkem, který přináší. Poskytnutím služby se od výrobku liší tím, že jde o nemateriální činnost. A na základě souboru těchto služeb, volných statků, zboží a veřejných statků vzniká tzv. produkt cestovního ruchu (Hesková, 2006:97). Služby jsou rozhodující součástí produktu cestovního ruchu. Představují heterogenní soubor užitečných efektů určených na uspokojování potřeb účastníků cestovního ruchu. Dále zmiňuje, že služby cestovního ruchu mají na rozdíl od klasických služeb různé specifické znaky, jako například časová a místní vázanost služby na primární nabídku cestovního ruchu, komplexnost a komplementaritu, zastupitelnost, mnohooborový charakter a nevyhnutelnost jejich zprostředkování, dynamika a sezónnost poptávky po nich, nevyhnutelnost informací o nich včetně informací o jejich kvalitě. (Hesková, 2006:99-103).

Podle Orišky služby cestovního ruchu představují „činnosti nehmotného charakteru, jejichž výsledkem je buď individuální, nebo společensky užitečný efekt“ (Oriška, 1999:6). Holeček a Mariot definují služby cestovního ruchu jako „činnosti, které směřují k uspokojování potřeb účastníků cestovního ruchu. Zahrnují služby dopravní, ubytovací, stravovací, ale i četné jiné (prodej suvenýrů, map, literatury, organizování zájezdů, průvodcovské služby, informační systémy, nabídka kulturních programů atd.)“ (Holeček, Mariot, Střída, 2004:18). V publikacích od Hornerové a Swarbrooka je pojem služby, vysvětlen jako „produkty, kterými jsou nehmotné procesy, určené k uspokojení potřeb zákazníka“ (Horner, Swarbrooke, 2003:475).

2.3 Marketing cestovního ruchu

Jedna z nejpoužívanějších vyjádření klasického marketingu pochází od Kotlera, který o marketingu tvrdí, že je to „společenský a řídicí proces, jehož pomocí jednotlivci a skupiny získávají to, co chtějí a potřebují, prostřednictvím vytváření a výměny výrobků a hodnot s druhými“ (Kotler, 1992).

Na marketing cestovního ruchu také existuje mnoho definic. Morisson ho označuje jako „plynulý proces probíhající v dílčích krocích, prostřednictvím něhož management plánuje, zkoumá, naplňuje, kontroluje a vyhodnocuje činnosti navržené k zajištění jak zákaznických potřeb a skrytých přání, tak i cílů své vlastní organizace. K dosažení největší účinnosti vyžaduje marketing úsilí každého jednotlivce a jeho účinnost se dále může zvýšit či

snížit činností dalších komplementárních organizací“ (Morrison,1995:16). Krippendorf zase definuje marketing cestovního ruchu „jako systematickou a koordinovanou orientaci podnikatelské politiky cestovního ruchu, jakož i soukromé a státní politiky cestovního ruchu na místní, regionální, národní a mezinárodní úrovni na co nejlepší uspokojování potřeb určitých skupin zákazníků při dosažení přiměřeného zisku“ (Hesková 2006:134-135).

Jsou ale i jiní, (jako například Hornerová a Swarbrooke, 2003), kteří tento pojem v literatuře o cestovním ruchu nijak zvlášť nerozlišují a spíše dělí marketing pouze na marketing služeb (kam mimo jiné řadí i cestovní ruch) a marketing výrobků.

2.4 Marketingový mix služeb cestovního ruchu

Hesková marketingový mix služeb popisuje podle Payna (1996) jako soubor marketingových nástrojů tzv. „5P“ , mezi které zahrnuje produkt (produkt), cenu (cenový mix, price), místo (distribuci, place), promotion (marketingovou komunikaci) a navíc lidský faktor (lidé, people). U marketingového mixu cestovního ruchu pak Hesková připojuje navíc marketingový nástroj spolupráce (partnership), nabídku balíku služeb (packaging) a programovou specifikaci služeb (programming), a tím dovršuje tzv. „8P“ marketingového mixu cestovního ruchu (Hesková, 2006:130 - 147). Na rozdíl od Payna například Kortison (1995) pracuje v marketingovém mixu služeb pouze se „4P“, a to s marketingovými nástroji: produkt, cena, místo a promotion. U marketingového mixu cestovního ruchu ale pak používá celých „8P“, tedy včetně nástrojů lidé, tvorby balíku, programování balíku služeb a spolupráce (Hesková, 2006:136). Palatková ve své marketingové strategii destinace cestovního ruchu uvádí navíc tzv. destinační marketingový mix, který využívá přímo na destinaci cestovního ruchu, prostřednictvím klasických marketingových nástrojů „4P“, tedy konkrétně tvorby produktu, volby distribučních cest, cenové politiky a propagačního mixu (Palatková, 2006:315).

Jak je již zřejmé, marketingový mix není vždy chápán stejně a existují různé variace uspořádání marketingových instrumentů. Na obdobném principu byl zpracován marketingový model „4C“, jenž uvádí za směrodatné nástroje zákazníka (consumer, nejdůležitější), cenu (cost), konkurenci (competetion) a kanály (chanel). Nebo model „4S“ - Segmentace zákazníků, Stanovení užítku, Spokojenost zákazníka, Soustavná péče (Hesková, 2006:136).

Avšak navzdory různému značení je obecná myšlenka marketingového mixu obsažena již v teorii zakladatele tohoto pojmu Neila Bordeho, který marketingový mix přirovnal ke „směsi na moučníky“. Říká, že „marketingový mix se chová obdobně, je nutné respektovat

vazby jednotlivých nástrojů a tak vytvořit optimální skladbu marketingového mixu“. (Hesková, 2006:136).

2.5 Destinace cestovního ruchu

Podle Palatkové je destinace cestovního ruchu představována jako „svazek různých služeb koncentrovaných v určitém místě nebo oblasti, které jsou poskytovány v návaznosti na atraktivitu oblasti nebo místa. Tyto atraktivity tvoří hlavní motivační stimul návštěvnosti destinace. Destinace nabízí služby jako ubytování, stravování, sportovní aktivity, zábavu aj. Za nejmenší destinační jednotku pokládá rezort“ (Palatková, 2006:16). Podle Biegera a definice UNWTO je destinace chápána obecněji jako „geografický prostor (představovaný státem, regionem, nebo místem), který si návštěvník vybírá jako svůj cíl cesty“ (Palatková, 2006:16). Bartl a Schmidt označují destinace cestovního ruchu jako „vzájemně si konkurující jednotky, jejichž společným cílem je prodej služeb a plnění řady funkcí v destinaci, jako např. funkce marketingová, nabídková, plánovací, zastoupení různých zájmových skupin aj.“ (Palatková, 2006:16). Jansen-Verbek pod pojmem destinace vidí nejen konkrétní oblast (nebo místo), ale i souhrn v destinaci nabízených komodit. Někdy ji proto označuje jako „rekreační produkt“ (Palatková, 2006:16). Ashworth a Voogd navíc upozorňují na to, že do značné míry definuje destinaci sám klient svým vnímáním a výběrem konzumovaných služeb. (Palatková, 2006:16). Hesková ve své publikaci vymezuje destinaci cestovního ruchu v rámci objektu cestovního ruchu jako „cílové místo představované střediskem cestovního ruchu, regionem, nebo státem jako stanovený cíl“. Dále tvrdí, že destinace musí mít vhodný přírodní a kulturní potenciál pro cestovní ruch (= primární nabídka) a na ni navazující infrastrukturní vybavenost (= sekundární nabídka). Nicméně poukazuje na skutečnost, že pojem destinace nemusí vždy souviset pouze s cestovním ruchem. (Hesková, 2006:15).

2.6 Ubytovací zařízení

Podle Orišky se jedná o zařízení poskytující ubytovací služby. Zahrnují se sem ubytovací střediska (poskytují služby přechodného ubytování většímu počtu účastníků cestovního ruchu, jako např. hotel, motel aj.) a ubytovací prostředky (umožňují ubytování zpravidla jednotlivých účastníků cestovního ruchu; např. stan, obytný přívěs aj.). Jako tradiční ubytovací zařízení Oriška spatřuje hotely, penziony, motely, ubytovací hostince, botely a další, kdy se většinou budují společně se stravovacím zázemím. Mezi tzv. doplňkové ubytovací zařízení řadí chaty, bungalovy, rotely, kempy a jiná sezónní zařízení. A navíc uvádí

tzv. ostatní ubytovací zařízení, jenž jsou představovány například studentskými kolejemi a domovy mládeže, kdy nejsou využívány pro svůj původní účel (Orieška, 1999:45)

Podle vyhlášky Ministerstva pro místní rozvoj ČR č. 137/1998 Sb., o obecných technických požadavcích na výstavbu je ubytovací zařízení vymezeno jako „stavba nebo její část, kde je veřejnosti poskytováno přechodné ubytování a služby s tím spojené (hotel, motel, penzion, turistické ubytovny, kempy a skupiny chat)“. Navíc vyhláška určuje, že v případě bytového domu, rodinného domu a stavby individuální rekreace se o ubytovací zařízení nejedná (Hesková, 2006:77 – 78).

2.7 Stravovací (hostinská) zařízení

Tato zařízení poskytující stravovací služby v destinacích se budují jako součást ubytovacích zařízení (hotelů, motelů, penzionů aj.) nebo jako samostatné objekty, které uspokojují potřeby místního obyvatelstva i účastníků cestovního ruchu. Dále se dělí na zařízení poskytující služby základního stravování (restaurace, motorest, jídelna se samoobsluhou) a služby doplňkového stravování a občerstvení (bary, pizzerie, bistro, bufet, hostinec, zařízení rychlého stravování – restaurace typu fast food aj.). Nicméně stravovací služby v omezené míře poskytují i jiná zařízení se společensko-zábavní funkcí, jako například kavárny, vinárny, pivnice, noční kluby aj. (Hesková, 2006:111 – 112).

Orieška pod tímto pojmem rozumí prostory v objektech, v nichž se připravují pokrmy a nápoje, uskutečňuje se prodej jídel a nápojů, případně doplňkový prodej polotovarů potravinářského charakteru a jsou poskytovány služby s tím související. Tvrdí, že hostinské zařízení může tvořit i více odbytových středisek (pozn. odbytové středisko = samostatná část zařízení přístupná hostům a je také součástí ubytovacích zařízení typů hotel, motel a penzion). Všeobecně dělí hostinská zařízení podle charakteru své činnosti na restaurace (restaurace, jídelny, různé typy rychlých občerstvení, železniční jídelní vozy a jiná zařízení pro přepravu cestujících) a bary (bary, noční kluby, pivnice, vinárny, kavárny...). Avšak existuje mnoho hledisek kategorizace stravovacích zařízení. (Orieška, 1999:57 – 60).

3. HYPOTÉZY A METODIKA

Na úvod této kapitoly bych rád zmínil, že tuto destinaci jsem si vybral především z důvodu, že z oblasti Novohradských hor pocházím a trvale zde žiji. Z toho také vyplívá můj zájem o danou oblast.

3.1 Cíl práce

3.1.1 Hlavní cíl

Hlavním cílem práce je konkrétně vymezit a analyzovat služby cestovního ruchu na území Novohradských hor a navrhnout inovace produktového portfolia a marketingový mix. Vzhledem tomu, že v této oblasti žiji, většinu služeb sám využívám a nebo k nim mám velice dobrý přístup, mohu i poměrně dobře zhodnotit kvalitu nabízených služeb. Pokusím se vymezit služby, především na základní (dopravní, ubytovací, stravovací) a následně i doplňkové (sportovně-rekreační, kulturně-společenské aj.).

3.1.2 Vedlejší cíl

Na základě hlavního cíle se pokusím sestavit doporučení a vylepšení týkající se služeb v tomto regionu. Dále bych se rád pokusil zformulovat vývoj cestovního ruchu (především propagace regionu u nás i zahraničí) z hlediska nabízených služeb v rámci Novohradska (např. turistické stezky, turistické značení, cyklostezky, prezentace turistických atraktivit oblasti v rámci domácího cestovního ruchu i aktivního cestovního ruchu apod.). Opět s případným doporučením.

3.2 Pracovní hypotézy

Pracovní hypotézy jsem určil na základě stanovených cílů mé práce. Díky neustálému kontaktu s prostředím shledávám, že atraktivita Novohradska v rámci cestovního ruchu v současné době roste. Stává se vyhledávaným a oblíbeným místem pro turisty, cykloturisty i běžkaře. Oblast nabízí množství naučných a historických stezek. Z tohoto důvodu se domnívám, že i služby cestovního ruchu by měly být pro návštěvníky oblasti dostačující (co se týče množství a ceny), kvalitní a dobře dostupné. Z toho tedy plynou i moje hypotézy:

1. Služby CR jsou pro návštěvníky oblasti dostačující, kvalitní a dobře dostupné.
2. Dopravní a turistické značení v oblasti je pro většinu návštěvníků i obyvatel regionu přehledné a na dobré úrovni.

Tyto hypotézy se pokusím vyhodnotit (potvrdit či vyvrátit) na základě analýzy služeb, dotazníkového šetření a jinými terénními praktikami, jako např. konzultací s pracovníky infocenter, ubytovacích a stravovacích zařízení nebo osob, více či méně, zainteresovaných do problematiky cestovního ruchu na tomto území.

3.3 Metodiky a techniky

Metodiky a techniky práce jsou rozděleny do několika částí a podčástí.

3.3.1 Použití metodik a technik

A. Analytická část

V této části bude postupně využíváno těchto metod:

1. Studium odborné literatury a jiných pramenů

Převážně budou používány publikace týkající se metodiky a teorie cestovního ruchu a literatura zabývající se mikroregionem Novohradských hor a Novohradského podhůří. Dále je v plánu konzultace případných nejasností s odborníkem a spisovatelem, zabývajícím se rozvojem cestovního ruchu v Novohradských horách.

2. Vymezení zkoumané destinace cestovního ruchu pomocí analýz

V těchto analýzách bude cílem především představit sledovanou oblast z pohledu různých analýz, zejména prostřednictvím situační analýzy, STEP analýzy, analýzy poptávky po destinaci a analýzy konkurenceschopnosti.

3. Analýza služeb cestovního ruchu na území mikroregionu Novohradských hor a podhůří

V této fázi budou analyzovány základní služby cestovního ruchu (ubytovací, stravovací, dopravní) a služby doplňkové. Pozornost zde bude soustředěna také na infrastrukturu a suprastrukturu služeb, včetně cenových analýz.

4. Terénní šetření

V rámci terénního šetření budou sestaveny dotazníky, které budou aplikovány na návštěvníky mikroregionu i místní obyvatele. Návštěvníci budou dotazováni prostřednictvím příslušných informačních center či osobních dotazování v destinacích. Místní obyvatelé jsou zde zahrnuti z důvodu, že také tvoří významnou klientelu cestovního ruchu (například rodinné

jednodenní pěší či cyklistické výlety). V tomto případě budou dotazníky implementovány v různých regionálních zařízeních (např. školy či pracoviště) a jinými způsoby. Dotazníky budou určeny pro širší věkovou strukturu a bude kombinováno osobní a hromadné dotazování.

B. Syntetická část

Na základě analytické části budou shromážděny a formulovány výsledky analýz a vyhodnoceno terénní šetření.

C. Aplikační část

V této části bude zpracován výsledek v podobě využití do praxe, opatření ke zlepšení situace v mikroregionu a tvorba marketingového mixu destinace.

5. Návrh na inovaci

Na základě zpracování výsledků z předchozích analýz a terénního šetření zde budou navržena případná opatření ke zlepšení situace v mikroregionu.

6. Tvorba marketingového mixu destinace

Marketingový mix bude vytvořen na základě postupů odborné literatury.

3.3.2 Zdroje informací

A. Primární zdroje

V některých případech se bude využívat již vypracovaných dat (například data z Českého statistického úřadu, odborných publikací, internetových stránek měst a mikroregionu a jiné).

B. Sekundární zdroje

Náplní těchto zdrojů budou především informace a data, které budou samostatně zjištěny a vypořazovány z metody šetření (prostřednictvím dotazování – osobní, tváří v tvář, hromadné), experimentální, kvalitativní (zjišťování informací prostřednictvím rozhovorů) a jiné.

4. NOVOHRADSKO V RÁMCI CESTOVNÍHO RUCHU

Oblast Novohradských hor a Novohradského podhůří rozkládá na území dvou mikroregionů, a to ve správním obvodu obcí s rozšířenou působností Trhové Sviny a Kaplice (podle Ústavu územního rozvoje), avšak neobsahuje všechny obce těchto obvodů. Z důvodu absence větších měst ve vymezení Novohradských hor je pro všechny analýzy služeb použito území celého Novohradského podhůří. V rámci tohoto území konkrétně obcí Nové Hrady, Trhové Sviny, Borovany, Kaplice, Velešín a České Velenice a jejich přilehlého okolí. Tyto oblasti tvoří zázemí služeb pro celou oblast Novohradských hor. Sledované území se rozprostírá přibližně na 881 km², z toho Novohradské hory zaujímají 162 km² a Novohradské podhůří 719 km² (www.wikepedie.cz, 14.1.2008).

4.1 SITUAČNÍ ANALÝZA

4.1.1 Geografické vymezení

Oblast Novohradska má výhodnou geografickou polohu. V rámci jižních Čech je obklopeno dalšími velmi navštěvovanými mikroregiony, a to Českobudějovickem ze severu, Krumlovskem ze západu a Třeboňskem ze severovýchodu. Tato strategická poloha je důležitým předpokladem rozvoje cestovního ruchu. Navíc z jihu sousedí s rakouským spolkovým státem Horní Rakousko.

Novohradské hory jsou součástí Šumavské soustavy, jenž náleží pod provincii Česká vysočina. Reliéf v Novohradských horách je převážně členitý horský. Nejvyšším vrcholkem je Kamenec (1072 m.n.m). Do Novohradského podhůří zasahují části Třeboňské a Českobudějovické pánve ze severu a malá část Šumavského podhůří ze západu. Nejvyšší horou podhůří je Kohout (870 m.n.m), v soustavě tzv. Slepíčních hor.

Většina zdejších toků přísluší k povodí Labe, některé místní potoky spadají k povodí Dunaje. Nejdůležitější řekou je Malše se svými významnými přítoky Černou, Pohořským potokem, Tichou, Kamenicí, Stropnicí a Svinenským potokem. U Pohorské vsi přes malé území mikroregionu protéká řeka Lužnice. Nejvíce rybníků se nachází na rozhraní Novohradska a Třeboňska. Velmi důležitou pro celou oblast je vodní nádrž Římov na Malši. Neméně významnou je pak podzemní voda nacházející se v hlubinných sedimentech u Petříkova (slouží pro celorepublikově známou produkci balené stolní vody) a přítomnost tzv. „záračných léčivých“ pramenů, které vyvěrají především v oblasti u Dobré a Hojné vody.

Podnebí v tomto mikroregionu je typické středoevropské (přechodné mezi kontinentálním a oceánickým). Podle klimatické klasifikace ČR leží v chladné (Novohradské a části Slepíčích hor) a mírně teplé (zbytek území) klimatické oblasti. Nejteplejší oblastí je sever sledovaného území, při přechodu do Českobudějovické pánve. Roční srážky se v Novohradských horách pohybují mezi 900 – 1000 mm, směrem k Jihočeským pánvím klesají přibližně na rozmezí 570 – 760 mm. Průměrná roční teplota je mezi 7,5 až 7,8 °C a v 1000 m.n.m pak 4,5 až 5 °C. Na celém území převažuje jihozápadní až západní proudění větru.

Nejrozšířenějším typem půd jsou kambizemě a jejich další subtypy. V jižní části Novohradských hor jsou přítomny vřesovištní organozemě (rašeliniště, blata, slainy). V rámci Evropy se řadí Novohradsko do skupiny provincie listnatých lesů. Původními porosty byly lesy (bukové, jedlové, březové, borové a doubravy). Na některých místech byly tyto lesy dodnes zachovány, ale většina již byla přeměněna rukou člověka. Květena je velmi pestrá a najde se zde i řada druhů typické pro Alpy. Co se týče fauny, je zde také poměrně velká pestrost druhů. Do druhé poloviny 18. století zde žili i medvědi a vlci. Dnes z velkých zvířat zde můžeme jen velmi zřídka potkat rysa. Velmi unikátní je populace hmyzu vázaná hlavně na oblasti vřesovišť (některé druhy jsou typické pouze pro toto území v rámci celé ČR). Žijí zde i některé ohrožené druhy obratlovců (jako mihule potoční), dále obojživelníci (čolek, rosnička, skokan), druhy ptáků (krkavec, jestřáb, volavky, kormoráni, čápi), savci (myšivka horská, rejsek horský, netopýři, jeleni, tchoře, vydry) aj.

4.1.2 Demografické vymezení

4.1.2.1 Osídlení

Z hlediska osídlení je mikroregion poměrně mladý, v dávné minulosti se na většině území rozkládal hustý neprostupný les. První obyvatelstvo se soustředilo spíše do podhůří podél vodních toků. Vůbec první doložené důkazy o osídlení spadají do starší doby kamenné. Ze starší doby železné pocházejí hradiště a mohyly na Hradištském vrchu u Kaplice a z dob osídlení Keltů oppidum u Třísova. Přibližně v 6. století sem přišli Slované, kteří se usadili v oblasti Doudleb. Dodnes jsou zde patrné kulturní pozůstatky, jenž je možno spatřit v jazykovém dialektu, v tradicích i místní kuchyni. Významnou dobou zvyšování osídlování byla doba Přemyslovců, kdy se zde začali stavět mocenské tvrze a hrady. Vyšší polohy Novohradských hor se ale ubránily osídlení až zhruba do 18. století, kdy vznikla vyšší potřeba těžby dřeva. Celkový rozmach oblasti je pak spojen se správou jihočeských rodů Vítkovců,

Rožmberků a později Schwanzebergů a Buquoyů. Zvláště Rožmberkové a Buquoyové přivedli do Novohradska různé odvětví hospodářství. Rožmberkové rybníkařství, pivovarnictví, sklářství, lesnictví, zakládali se zde nové mlýny a hamry. Buquoyové se pak zaměřili i na stavbu církevních staveb a silnic. Významným bylo i zavedení procházející koněpřežky z Českých Budějovic do Lince.

Na počátku 20. století byla oblast vysloveně venkovského typu. V roce 1938 se pohraničí stalo součástí Sudet ovládaných Hitlerovským Německem. Tato etapa sice trvala jen do roku 1945, ale způsobila velký úbytek obyvatel, především v malých sídlech, jenž je patrný dodnes. Trvalá populace na venkově výrazně klesá a stárne. Důsledkem jsou pak chátrající stavení a tím i celé tradiční vsi. Dnes je venkov spíše využíván jako rekreační oblast, především pro chataře a chalupáře.

4.1.2.2 Obyvatelstvo

Jihočeský kraj je v rámci České republiky po Středočeském druhý nejrozlehlejší, zaujímá přes 10 000 km². Je v něm 17 obcí s rozšířenou působností a 623 obcí. Počtem obyvatel cca 630 000, ale nepatří mezi nejosídlenější v rámci ČR (ČSÚ ČB). Nicméně to přináší i jisté výhody pro jeho obyvatele. Například míra nezaměstnanosti kraje (na základě dat ČSÚ ČB) je po kraji Hlavního města Prahy a Středočeském kraji nejnižší v rámci ČR, a to s hodnotou cca 5,68 %. Průměrný věk v rámci kraje je 40,1 let. Kriminalita v celém Jihočeském kraji z hlediska zjištěných trestných činů k roku 2006: 16 106 případů s podílem na ČR 4,8% (ČSÚ ČB).

Největším sídlem sledované oblasti je Kaplice s téměř 7 300 obyvatel, následují Trhové Sviny (cca 4 800 obyv.), Velešín, Borovany, České Velenice a Nové Hrady a další (ČSÚ ČB)

Hustota obyvatel v Novohradských horách je nejnižší v rámci celého kraje. Ve správním obvodu Kaplice je 40,6 a ve správním obvodu obce Trhové Sviny 39,4 obyvatel na 1 km² (ČSÚ ČB)

Velmi patrný je rozdíl v míře nezaměstnanosti (podle údajů ČSÚ ČB). Zatímco Správní oblast Trhové Sviny má 4,6 procentní míru nezaměstnanosti, Kaplický správní obvod má až 8,1! Sledovaný region Novohradského podhůří představuje pak 7,3%, přičemž největší nezaměstnanost je v Pohorské vsi (34,9%) a nejmenší je v sousedících obcích Komařice a Strážkovice (1,8 – 2,0%).

4.1.3 Hospodářská charakteristika (ekonomika, infrastruktura)

4.1.3.1 Ekonomika

Ekonomické subjekty jsou přirozeně vázány spíše na větší sídelní celky, kde převažuje zdroj pracovní síly a poptávky. Nejvíce ekonomických subjektů, podle Českého statistického úřadu (k roku 2006), je v Kaplici (1560), v Trhových Svinech (1004), ve Velešíně (784), v Borovanech (691) a Českých Velenicích (684). V celém mikroregionu působí přibližně 8 120 ekonomických subjektů, z toho největší podíl představuje obchod (cca 2640 subjektů), průmysl (cca 1170), stavebnictví (1070) a zemědělství (820). Přehled jednotlivých služeb je podrobně rozepsán v Analýze služeb.

Průmysl, stejně jako v celých jižních Čechách, vznikal pomaleji než v jiných krajích.

Na nerostné suroviny je celá oblast Novohradských hor a podhůří poměrně chudá. Nejsou zde žádné významnější zdroje. Těží se zde např. kámen, ale má jen místní význam. V průmyslu jsou významné pro mikroregion jen stavební suroviny (lomový a drcený kámen, v menší míře písek a šterkopísek). V oblasti především okolo Besednic se vyskytují velmi známé a ceněné vltavíny. Mezi významnější se pak řadí těžba rašeliny, především na rozhraní s Třeboňskem. Mezi tradiční odvětví mikroregionu již z historie patří lesnictví. Lesní správa Nové Hrady v současné době spravuje 20 400 ha lesní půdy a provádí lesního hospodáře na 4 600 ha obecní a soukromé lesní půdy. Spravuje tedy celé území Novohradských hor a zaručuje přirozenou obnovu lesů trvale udržitelným hospodařením. Mezi tradiční historická řemesla lze zajisté řadit sklářství (především oblast Novohradských hor, dnes ale již ztrácí na významu).

Nejvýznamnější podniky mikroregionu jsou: Calofrig, a.s. - hlavní sídlo: Borovany; významný výrobce stavebních hmot a keramických materiálů a to včetně těžby i zpracování; dnes má pět divizí, z toho tři mimo město; od roku 2005 ale odkoupila veškerá práva větší plzeňská firma Lasselsberger a.s.. Druhým velmi známým podnikem je Jihostroj, a.s. se sídlem ve Velešíně, který se zabývá především výrobou hydrauliky pro vozidla, stroje a palivovými a hydraulickými systémy letadel.

4.1.3.2 Infrastruktura

A. Doprava

Z hlediska silniční dopravy je velmi významný pro tento mikroregion tranzitní dopravní tah silnice E55, jenž spojuje severní a jižní Evropu. Do budoucna je plánována

přestavba této mezinárodní silnice na dálnici D 3. Pro dopravní obslužnost je využíváno 591 km silnic (v rámci území bývalých okresních úřadů České Budějovice, Český Krumlov a Jindřichův Hradec). Co se týče kvality vozovek, je co zlepšovat (především ve vyšších oblastech a menších sídlech). Mnohdy v zimních měsících se stávají vozovky místy nebezpečnými. Mezi hlavní a největší hraniční silniční přechody do Rakouska, přístupné i nákladní dopravou, se řadí České Velenice-Gmünd a Dolní Dvořiště. Dalším hraničním přechodem jsou Nové Hrady-Pyhrabruck (dnes již pro osobní automobily). Díky Schengenské smlouvě se ale původní význam hraničních přechodů zmírnil.

Nejdůležitější železniční koridor procházející mikroregionem je trať z Českých Budějovic do Lince. Jedná se o trať č. 196 a v mikroregionu se železničními stanicemi ve Velešíně, Kaplici, Rybníku a Horním Dvořišti. V poslední době se velmi hovoří o výstavba rychlostního železničního koridoru na trase České Budějovice – Dolní Dvořiště – Linc. Druhá mezinárodní trať (č. 199) vede z Českých Budějovic, přes Trocnov, Borovany, Nové Hrady a České Velenice do Gmündu.

Z hlediska letecké dopravy se v blízké budoucnosti plánuje přestavba vojenského českobudějovického letiště na civilní. I toto by mohlo výrazně ovlivnit rychlost vzestupu cestovního ruchu. Za zmínku stojí též rekreační letiště ve Velešíně, které vlastní soukromí sportovní letecký klub. Jsou zde možné vyhlídkové lety po okolí.

Vodní doprava zde nemá takřka žádný význam.

B. Telekomunikace

Téměř na většině území mikroregionu je dnes stabilní mobilní pokrytí, i v nejvyšších polohách. Problémem se spíše stává, především v hraničních oblastech, automatické přepínání české sítě za silnější rakouskou, i když jsme ještě na území České republiky.

Nabídka využití připojení ke světové síti internet se v současnosti rozšiřuje i do odlehlejších míst regionu. Ve městech a větších obcích jde již o samozřejmost i s možností výběru.

4.1.4. Kultura a vzdělání

Mikroregion nabízí v této oblasti celou řadu strávení volného času. Kultura i vzdělání jsou především orientovány do měst a větších obcí. Menší obce disponují pak většinou jen místní knihovnou. Základní školství poskytuje 10 měst či obcí mikroregionu.

Trhové Sviny a blízké okolí

Město tvoří jedno z hlavních center kultury a školství pro celou oblast. Je zde umístěna řada škol: 2 mateřské školy, základní škola, gymnázium, Střední odborná škola a učiliště, zemědělské učiliště, základní umělecká škola a zvláštní škola (v budově této školy se narodil bývalý prezident Emil Hácha, na jehož počest je na budově vyvěšena pamětní deska).

O kulturu se nejvíce stará Městské kulturní středisko, v němž je kino, promítající přibližně čtyřikrát do týdne. Dále se zde konají různá divadelní i jiná představení (např. koncerty, semináře, přednášky aj.). Hlediště pojme na 350 diváků. V budově střediska je ještě umístěna malá scéna (loutkové divadlo), klubovna (funguje jako malý sál) a knihovna (možnost připojení k internetu). Velkým nedostatkem je nepřítomnost většího sálu na pořádání plesů apod.

Město má velké zastoupení i v náboženských skupinách, jsou zde zastoupeny čtyři církevní společenství: církve Česko-bratrská, Česko-slovenská husitská, Římsko-katolická a Světci Jehovovi.

Kulturní akce města:

- Festival dechových hudeb Karla Valdaufa
- ochotnické divadlo

Nové Hrady a blízké okolí

O kulturu především pečuje městský kulturní dům včetně kina a městské knihovny. Na území města je velký sál (v soukromém vlastnictví, umístěný v hotelu Máj), jenž by ale vyžadoval rekonstrukci. Sál je vhodný pro pořádání různých plesů či větších slavností a patří k největším v mikroregionu a v Jižních Čechách vůbec. Město je známé pořádáním nejrůznějších slavností.

Vzdělání je zastoupeno mateřskou školou, základní školou a Výzkumným ústavem při biologické fakultě Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích.

Kulturní akce města (www.novehrady.cz, 18.1.2008):

- Novohradský masopust – v únoru
- Novohradská číše – mezinárodní soutěž v tradičních a latinskoamerických tancích
- Hraniční přechody na Nových Hradech – pěší, cyklistické i motorizované přechody do sousedního Rakouska.

Borovany a blízké okolí

Ve městě se nachází mateřská, základní, základní umělecká škola a odborné učiliště požární ochrany. Kulturu představuje městský kulturní dům, knihovna a kinosál. Velmi využívaný je kulturní sál, který slouží pro nejrůznější akce (jako plesy) a celoroční pořádání každotýdenních diskoték.

Kaplice a blízké okolí

Jako největší město mikroregionu poskytuje Kaplice celou řadu kulturního a společenského využití volného času. Jako nejvýznamnější kulturní zařízení města slouží kulturní dům, kde mimo jiné se každoročně pořádá mnoho kulturních akcí a plesů. Mimo kulturního domu je zde Slovanský dům, kde se konají nepravidelné kulturní akce, taneční kurzy a každou zimu také probíhá plesová sezona. Významným je městské kino (promítá několikrát do týdne) a knihovna (disponuje s téměř čtyřiceti tisíci svazků knih, má dvě pobočky na území města a nabízí využití internetové studovny). Od úterý do soboty ve městě probíhá historická expozice Kaplicka.

Ve vzdělání zaujímá město taktéž přední postavení v mikroregionu. Jsou zde tři mateřské školy, tři základní školy, Praktická škola (součástí jedné ze základních). Ze středního školství pak gymnázium, Střední odborná škola ekonomická, Střední odborné učiliště a Středisko praktického vyučování (Slovanský dům). Z ostatních pak Základní umělecká škola a Dům dětí a mládeže.

Církevní aktivitu ve městě reprezentuje Římskokatolická církev (farnost města Kaplice, bohoslužby a mše se konají v kostele sv. Floriána a v kostele sv. Petra a Pavla) a Českobratrská církev evangelická (sborový dům Archa).

Velešín a blízké okolí

Ze školství je zde jedna mateřská a základní škola, Integrovaná střední škola a učiliště a základní umělecká škola.

Kultura města je představována městským kinem (promítá několikrát do týdne), knihovnou (konají se zde přednášky, besedy, výstavy, koncerty).

České Velenice

Město ještě v nedávné minulosti tvořilo hraniční přechod s rakouským Gmündem.

Školství je zde zastoupeno mateřskou, základní a střední školou. Je zde městská knihovna (s přístupem na internet; pořádá besedy a akce pro děti), kino (promítá cca jednou

do týdne, v současnosti se jedná o možné rekonstrukci), kulturní dům Beseda (slouží především k pořádání kulturních a společenských akcí; součástí je sál pro 250 osob, galerie, zasedací místnost, restaurace a vinárna).

Horní Stropnice a blízké okolí

V obci je základní a mateřská škola. V budově obecního úřadu je městská knihovna s přístupem na internet. Během letní sezóny je přístupné letní kino „Na terase“ na Hojně Vodě.

Malonty a blízké okolí

Kulturu zde představuje kulturní dům (v létě se zde konají diskotéky, v létě plesy).

V obci je jedna mateřská a základní škola.

Kulturní akce:

- Bartolomějská pouť - poslední neděle v srpnu

Pohorská ves

V této malé obci je mateřská škola, obecní knihovna.

4.1.5 Analýza cestovního ruchu

V následujícím hodnocení cestovního ruchu jsou zahrnuty kulturní, historické a přírodní památky, naučné stezky a cyklostezky, dostupná sportovní a rekreační zařízení pro využití volného času v jednotlivých větších obcích mikroregionu.

4.1.5.1 Kulturní, historické a přírodní památky

Trhové Sviny a okolí

Ve městě se najde řada kulturních i církevních památek. Mezi hlavní dominanty města patří: kostel Nanebevzetí Panny Marie (raně gotický kostel ze 13. století), Trhosvinenská radnice (původně z 16. století), socha sv. Jana Nepomuckého (barokní sloup z roku 1722), kašna (šestiúhelníková z roku 1864), kamenné milníky (z 18. století, ukazují směr a vzdálenost do nejbližších měst). Necelé dva kilometry od centra Trhových Svinů velmi významná a vyhledávaná stavba poutního barokního kostela Nejsvětější Trojice (postavena 1708 – 1710). Směrem na Velešín, necelé dva kilometry od centra je též známý Buškův hamr (z přelomu 18. a 19. století, dnes především funguje jako muzeum hamernických a

kovářských výrobků; konají se zde nejrůznější akce jako Vítání léta, Dětský den a celá řada koncertů; k dispozici je malá restaurace). V nedaleké vsi Rejta (1 km) najdeme kapli Nanebevzetí Páně a železný hamr. Pomník, připomínající popravu deseti rukojmích jednotkami SS v roce 1945 (u silnice směrem na Nové Hrady). Ve vsi Hrádek, nedaleko Rejt, jsou dochovány drobné zbytky tvrže ze 14. století a v lese v blízkosti vsi lze shlédnout zbytek slovanského kultovního místa, v podobě tzv. „obětních kamenů“. Za návštěvu též stojí nedaleké vesnice Něchov, Todeň, Otěvěk, Čeřejov, Veselka, Kondrač a Kamenná, kde lze spatřit některé starodávné prvky staveb a lidového umění.

Nové Hrady a okolí

Historické a kulturní památky patří mezi hlavní dominantu města (především městský hrad a zámek). Hrad pochází ze 13. století, kdy ho nechal vystavět rod Vítkovů. Dnes je přístupný veřejnosti. Empirický zámek byl vybudován na počátku 19. století rodem Buquoyů. Součástí zámku je zámecká zahrada s jezírkem a v současnosti je zde umístěno již zmiňované Výzkumné centrum Jihočeské univerzity. V interiéru je konferenční místnost a malý divadelní sál. Dále ve městě je umístěn kostel Sv. Petra a Pavla (z 13. století), klášter Servitů (založen rodem Buquoyů v 17. století), Novohradská kovárna (ukázky lidového a kovářského řemesla), tzv. „Rezidence“ (původně Panský dům, kde se ubytovávali šlechtické rody, dnes je ve fázi rekonstrukce a do budoucna se počítá s umístěním lázní), novogotická hrobka rodu Buquoyů, mobiliář barokní lékárny, renesanční radnice a městská brána. Velmi turisticky navštěvované je Tereziino údolí, jenž je vzdáleno necelé dva kilometry od města. Jedná se o romantický anglický park, z druhé poloviny 18. století, vybudovaný Marií Terezií. V rámci parku je zde Švýcarský dům, populární umělý vodopád a na konci parku tvrz Cuknštejn. Další velmi vyhledávanou destinací nedaleko Nových Hradů je Dobrá voda. Nalézá se zde mohutný barokní chrám Nanebevzetí Panny Marie (z počátku 18. století) a kaple s údajně léčivým pramenem. Mezi Novými Hrady a Trhovými Sviny je známý jeden z nejstarších rybníků u nás – Žárský rybník (založen 1221, uvnitř rybníku se nachází malý ostrůvek). Nedaleko odtud je významná a navštěvovaná gotická tvrz Žumberk (z konce 15. století).

Borovany a okolí

Z historických a kulturních památek lze v Borovanech shlédnout městský zámek (nevelkého významu), bývalý klášter Augustinů a kostel Navštívení Panny Marie (forma

prohlídky s odborným výkladem). Nedaleko od Borovan pak: Park exotických zvířat (ve Dvorci, směrem na Trhové Sviny), Soukromý pohraniční skanzen (cca 2 km od města, směrem na Trocnov; je zde představováno zabezpečení státní hranice za komunismu), Památník Jana Žižky z Trocnova (muzeum husitství; je zde přírodní areál okolo rodiště Jana Žižky).

Kaplice a okolí

Město a okolí disponuje řadou památkových objektů. Z církevních pamětihodností je zde: farní kostel sv. Petra a Pavla (původně z 13. století, na počátku 16. století vyhořel a byl přestaven v gotickém stylu), filiální kostel sv. Floriána (pozdě gotický z počátku 16. století, uvnitř kaple sv. Linharta a sv. Marie) a kaple sv. Josefa a sv. Barbory (z 16. století, původně protestantský kostel). Z dalších památek města lze shlédnout: radnice města Kaplice (pochází z roku 1382, dnes po přestavbách v renesančním stylu s některými barokními prvky – věž radnice), kamenná kašna (z roku 1646), dům č.p. 215 (z roku 1615, renesanční s sgrafity), městský pivovar, dům č.p. 24 (historie domu spadá až do středověku), dům č.p. 32 (barokně-klasicistní z 18. století), výstražní brzdový kámen (směrem na České Budějovice), panský pivovar na Bělidle (založen rodem Buquoyů 1648), historický most přes Strádovský potok (ze 17. století), barokní kaplička u řeky, barokní socha sv. Jana Nepomuckého a hřbitov (z 18. století, je zde hrobka profesora vídeňské univerzity dr. Mathiase Klimesche a rodinná hrobka rodu Schrötterů). V okolí Kaplice jsou celkem čtyři zříceniny hradů, a to hradu Pořešín (5 km severně od města; ze 13. století), hradu Louzek (7 km jižně od města, z konce 14. století), hradu Sokolčí (západně od města, pod hradem je dvaceti metrová lezecká stěna) a tvrz Tichá (ze 14. století). Necelé 4 kilometry od města je zámček Schroetter (dříve továrna na nitě), 1 kilometr od nedaleké vsi Besednice je umístěna poměrně nová železná rozhledna Slabošovka (24 metrů vysoká, poskytuje krásný výhled na Slepíčí i Novohradské hory).

Velešín a okolí

Mezi nejvýznamnější pamětihodnosti města patří zříceniny hradu Velešín (raně gotický hrad ze 13. století, východně od Velešína, směr Římov), kostel Svatého Václava (ze 13. století), radnice města (z druhé poloviny 16. století, na stavbě visí bronzová deska T.G. Masaryka, který roku 1918 přijel do vlasti vlakem do Velešína), bývalý gotický kostel sv. Filipa a Jakuba (z konce 15. století, dnes je v části kavárna a v patře obřadní síň města), barokní mariánský sloup se sousoším (z 18. století, v parku na náměstí), pomník obětem obou světových válek (též na náměstí), domy na náměstí č.p. 12 a 20 (pozdě gotické). Ve vsi

Holkov lze pak spatřit zbytky koněspřežné dráhy (přepravní stanice a bývalá kočárovna). V okolí Velešína je velmi oblíbené okolí řeky Malše a v obci Římov (6 km od Velešín) stejnojmenná údolní nádrž (přístup pouze na hráz, jinak veřejnosti uzavřena). Římov je také známé poutní místo s 25 kaplemi. Nedaleko (9 km) je původně slavníkovské hradiště Doudleby z 9. až 12. století (původní sídlo staroslovenského kmenu Doudlebů ze 6. století)

Horní Stropnice a okolí

Z pamětihodností stojí za zmínku pouze kostel sv. Mikuláše (původně románská tvrz). Daleko významnější je necelých 4 km vzdálená Hojná Voda (původně lázně Rožmberků) a Dobrá Voda (poutní místo), o 1 km dále. Tyto obce již zmiňovány u Nových Hradů.

Benešov nad Černou a okolí

Přímo v Benešově lze spatřit: tvrz Benešov nad Černou (z 13. století), barokní kostel sv. Jakuba (původně gotický), radnice a bývalý pivovar (z 16. století), socha sv. Jana Nepomuckého (jedná se o sousoší z první poloviny 18. století), barokní kašna na náměstí a dům č.p. 25 (vedle radnice, ze 14. století, původně dva gotické domy, dnes renesančně přestaven).

Malonty a blízké okolí

Z památkových objektů lze zde shlédnout jen kostel sv. Bartoloměje (dříve gotická kaple sv. Kateřiny, z první poloviny 14. století). Nedaleko od Malont stojí za zmínku jen tvrz Bělá (do současnosti se nic nedochovalo).

Dolní Dvořiště a okolí

Důležité hraniční městečko, kde v minulosti vedla i koněspřežka. Mezi významné kulturní památky patří kostel sv. Jiljí (z konce 15. století, pozdně gotický)

4.1.5.2 Turistika, naučné stezky a cyklotrasy

Pěší turistika je v mikroregionu velmi vyhledávanou formou využití volného času. A to především místních obyvatel. Oblast má též výborné podmínky pro cykloturistiku a je zde také velmi rozšířená. Velkým problémem je ale na určitých úsecích kvalita komunikací, na kterých probíhají cyklostezky. Čím dál více oblíbené se v poslední době stává běžkování. V oblasti Novohradských hor se nejvíce zasloužila o zbudování mnoha naučných stezek

Novohradská občanská společnost. Turistické značení představuje poměrně hustou síť stezek a tras. Mimo stezek a cyklotras se v poslední době nedílnou součástí stává stavba objektů na podporu cestovního ruchu. Mezi tyto objekty například patří turistické rozhledny (Na Kraví hoře, v Besednici Slabošovka), chaty, ubytovny a noclehárny. Pro podporu turistiky se (především až v poslední době) začali vydávat některé příručky a mapy tohoto mikroregionu.

A. Naučné stezky

Nové Hrady tvoří jakousi vstupní bránu do Novohradských hor. Také z toho důvodu zde prochází řada turistických cest a cyklotras. Naučné stezky po okolí Novohradských hor:

Tereziino (Terčino) údolí - délka: 5 km, určena pro pěší turistiku, vstup v obci Údolí u Nových Hradů. Prochází se okolo řeky Stropnice, Václavových lázní („Lázničky“), ruin Modrého domu, umělého vodopádu až ke gotické tvrzi Cuknštejn. Je zde pozoruhodná skladba buků, dubů, smrků a borovic.

Lesnická naučná stezka – délka: 3 km, určena pro pěší turistiku, vstup též začíná v Údolí u Nových Hradů. Jde o naučnou stezku zaměřenou na památné stromy, obyvatele lesa a celkovou ekologii krajiny. Na trase stojí lovecká chata Švýcarský dům.

Krajinou humanity – délka: 6 km, určena pro pěší a cyklisty, začátek okruhu stezky je ve Chvalkově. Stezka má sedm zastávek, z nichž každá představuje myšlenky zahraničních a českých osobností, kteří se zasloužili o ochranu přírody.

Školní naučná stezka Sokolí hnízdo – délka: 3 km, určena pro pěší turistiku od dubna do října. Začátek stezky je od hradu na Nových Hradech. Poukazuje především na faunu a floru krajiny.

Naučná stezka Brána do Novohradských hor – délka 6 km, je určena pro pěší turistiku a začíná na náměstí v Benešově nad Černou. Stezka má 8 zastávek označených tabulí. Prochází se okolo bývalého poutního místa, památníku spisovatele A. Stiftera, bývalé huti Gabriela, památného modřínu a chudobince J. Gangla.

Další naučné stezky v podhůří Novohradských hor:

Pro rozvoj poznání trhosvinského okolí lze počítat i *Přírodovědnou naučnou stezku Trhosvinenska*, jejíž délka je 4 kilometry a je složena z deseti zastávek. Tato stezka, která je určena pro pěší turistiku. Vychází se od Weisserova parku v T.S., a dále se pokračuje okolo kostela Nejsvětější Trojice, kapličky Panny Marie, Trajerova mlýnu, Buškova hamru, okolo Skautského lesa až zpět do Trhových Svin.

Borovanami a okolím prochází pěší historicko-turistická šesti kilometrová *Naučná stezka Totalita rozděljuje*. Je složena z devíti zastávek a podává informace o opevnění

pohraničí za první republiky. Po cestě se narazí na Šírkův mlýn a jedna ze zastávek je pohraniční skanzen.

Kaplickem také prochází řada turistických stezek a cyklotras, vedoucí přes již zmiňované kulturní, historické a přírodní památky, místní Slepíčí hory až také do hor Novohradských. Přímo v Kaplici začíná *Naučná stezka Řemeslo na řece*, končící v obci Cetviny. Stezka je určena jak pro pěší turisty, tak pro cyklisty a je dlouhá 24 kilometrů. Je složena z šesti naučných tabulí okolo vodních mlýnů a hamrů v povodí řeky Malše, Svatého kamene, dvou kostelů a tvrzí Tiché.

Jedna z naučných stezek v okolí je *Naučná stezka Údolím Černé*. Délka stezky je 4 kilometry a je určena výhradně pro pěší turistiku. Začátek stezky je u Děkanských skalín, pokračuje podél řeky Černé okolo vodní nádrže Soběnov, zříceniny hradu Sokolčí, mlýna U Dubu až k vodní elektrárně.

Přímo městem Velešín prochází *Turistická stezka okolím Velešín* (dlouhá 5 km).

Okolo Římovy pak probíhá naučná stezka *Křížová cesta Římov*. Délka je 6 km a je určena pro pěší turistiku. Stezka má náboženský, historický a přírodní význam.

B. Cyklotrasy

Z cyklotras jsou pro oblast Novohradských hor a jejich podhůří nejvýznamnější tři historicko-naučné, a to Paměť Novohradska (54 km), Paměť Vitorazka (89 km) a Paměť Slepíčích hor (54 km).

Paměť Novohradska – začátek i konec trasy je na Nových Hradech a obsahuje celkem devatenáct panelů. Okruh probíhá po trase: Nové Hrady – Petříkov – Žár – Žumberk – Horní Stropnice – Dobrá voda – Šejby – Nové Hrady.

Paměť Slepíčích hor – stezka začíná i končí v Benešově nad Černou. Trasa: Benešov – Děkanské skaliny – Soběnov – Besednice – Dobrovská Lhotka – Slavče – Chvalkov – Čížkrajice – Trhové Sviny – Hrádek – Buková – Žár – Žumberk – Benešov nad Černou.

Paměť Vitorazka – přeshraniční stezka začíná na Nových Hradech a končí v obci Vyšné. Trasa se ubírá směrem na východ od Nových Hradů podél řeky Lužnice a konkrétně po trase: Nové Hrady – Schindelberg – Gmünd – České Velenice – Krabonoš – Rapšach – Suchdol nad Lužnicí – Dvory nad Lužnicí – Hranice – Byňov – Vyšné (nebo Nové Hrady).

Mimo tyto hlavní trasy zde vede celá řada jiných tras, různých délek, mezi které patří: trasa č. 34, č. 1018, č. 1048, č. 1192, č. 1193 a č. 1189.

Velmi žádaným produktem se v posledních několika let stala nabídka služeb „Cyklotrans“, kde se jedná o rozvoz cyklistů s koly do některých částí mikroregionu. Projekt probíhá pod záštitou autobusového dopravce Jihotrans po celých Jižních Čechách. Pro Novohradsko má největší význam tzv. Zelená linka z Českých Budějovic (přes Třeboň, Jindřichův Hradec) do Slavonic. Trasa též velmi dobře navazuje na železniční dopravu (vlaky s přepravními vagóny pro kola). A druhou významnou linkou je Novohradská linka z Českých Budějovic, přes Trhové Sviny, Nové Hrady na Hojnou Vodu.

C. Sportovní a rekreační zařízení

V oblasti mikroregionu lze nalézt různé spektrum sportovních a rekreačních zařízení s odlišnou kvalitou. Větší a kvalitnější zařízení jsou zpravidla většinou umístěny ve větších městech či obcích. Nicméně i ve většině malých obcích lze naleznout nějaké místní hřiště či fotbalový stadion. Bohužel ale jsou na různé úrovni udržovanosti a mnohdy jsou zcela zpustlé.

Ve sportovním areálu v Trhových Svinech je umístěna nově zrekonstruovaná městská sportovní hala a sauna, dva fotbalové stadiony, zimní stadion (bohužel ve špatném stavu), kuželna, dvě volejbalové hřiště, atletická dráha a jiné atletické sportoviště, U – rampa. Ve školním sportovním areálu je sportovní školní hala základní školy a gymnáziem spravované školní hřiště s tartanovou běžeckou dráhou a futsalovým hřištěm. Sportoviště poskytuje i jiné prostory vhodné pro atletiku. Vlastní futsalové hřiště má též Zemědělské učiliště. Dále ve městě nalezneme dva tenisové kurty, dvě dětské hřiště, střelnici, rybník Brigádník pro rybolov a městské koupaliště s pláží na „Velkém rybníku“.

V Borovanech je sportovní centrum okolo areálu školy. Jsou v něm dvě fotbalová hřiště, asfaltové hřiště na basketbal, volejbalové hřiště, tenisový kurt, běžecká dráha. Součástí areálu je plavecký bazén. Dále město poskytuje fitness centrum (posilovna v zámku), střelnici, golfové hřiště, pro rybolov rybník Pražan. V areálu Tj Calofrigu travnaté velké fotbalové hřiště, malé fotbalové hřiště, volejbalové hřiště, běžecká dráha. Tělocvična Sýmalka pro stolní tenis, Hobby Rallycross Borovanská strouha. Dále možnost koupaní na rybníku Pražan nedaleko města. V nedalekých Radosticích je plážové volejbalové hřiště.

Na Nových Hradech lze navštívit tenisové kurty, dva fotbalové stadiony, sportovní halu (provozuje i fitness), hasičárnu, tělocvičnu a venkovní hřiště základní školy. V Tereziiných lázničkách jsou poskytovány masáže, relaxační hodiny, rašelinné termoobklady a sauna.

V Kaplici je velký fotbalový stadión divizního mužstva TJ Spartak Kaplice, dále jsou zde k dispozici tenisové kurty, čtyři sportovní haly (školní sportovní hala, Fantova tělocvična, Omlenická tělocvična, tělovýchovná hala Bělídlo), koupaliště, squash a fitness, motokrosový areál a hasičské cvičiště.

České Velenice mohou nabídnout fotbalové hřiště, kuželnu se čtyřdráhou, volejbalový kurt, tenisové kurty, sportovní halu, atletický ovál, skokanské a vrhačské sektory, fitcentrum, solárium, masáže a pedikúru.

V Benešově nad Černou se naskýtají možnosti volejbalu, tenisu a fitness. Chloubou Horní Stropnice je nová sportovní hala (včetně moderní posilovny) a letní koupaliště (s provozem od června do září). V Malontech tenisový kurt.

Další možnosti využití:

Jízda na koni – Dobrovská Lhotka, Malonty, Nesměň, Pohorská ves

Půjčováná kol – Dobrá voda, České Velenice, Borovany, Nové Hrady

Servis kol – Trhové Sviny, Nové Hrady

Koupání – Dobrovská Lhotka

4.1.6 Ochrana přírody a dobrovolné svazky

4.1.6.1 Péče o krajinu

Krajina Novohradských hor je na české poměry velmi zachovalá. Souvisí to zřejmě i s pomalejším osidlováním území Novohradska. Maloplošná chráněná území jsou rozdělena podle své významnosti, rozlohy i celkové charakteristiky na národní přírodní rezervace (NPR Žofínský prales), národní přírodní památky (NPP Hojná Voda, NPP Terčino údolí), přírodní rezervace (PR Rapotická březina, PR Ševcova hora, PR Vysoký kámen) a přírodní památky (7 na území Novohradských hor, 6 na území Novohradského podhůří). Z hlediska velkoplošné ochrany jsou zde snahy o vytvoření chráněné krajinné oblasti Novohradských hor (Novohradské hory + část podhůří). Z tohoto pohledu jsou v tomto mikroregionu prozatím dva přírodní parky: Přírodní park Novohradské hory a Soběnovská vrchovina.

Ochrana Novohradských hor a podhůří v rámci Evropy je obsažena i v projektu Natura 2000 Rady Evropského společenství, kdy se stalo území evropsky významnou lokalitou.

4.1.6.2 Zapojení obcí mikroregionu v dobrovolných svazcích:

Novohradská občanská společnost – v roce 1999 byla založena, aby podporovala kulturní, společenskou a sportovní oblast v mikroregionu. Významně podporuje rozvoj kvality produktů cestovního ruchu. Organizace stojí za projekty jako např. cyklotrasy Paměti Novohradska, Vitorazka a Slepíčních hor, Šetrná turistika – šance pro Novohradsko, Stezky poznání, První tři, či Vše o Novohradsku.

Vedle klasického rozdělení mikroregionu zde také vznikl tzv. „mikroregion Sdružení Růže“, kde se jedná v podstatě o zájmové sdružení jednotlivých obcí a právnických osob (Sdružení spojuje obce: Benešov nad Černou, Borovany, Čížkrajice, Horní Stropnice, Jílovice, Kamenná, Ledenice, Ločenice, Malonty, Mladošovice, Nové Hrady, Olešnice, Ostrolovský Újezd, Petříkov, Pohorská Ves, Slavče, Srubec, Strážkovice, Svätý Jan nad Malší, Trhové Sviny, Žár).

4.2 STEP ANALÝZA

V této analýze byly hodnoceny pouze vlivy vnějších faktorů (nebo-li faktory globálního prostředí) na Jihočeský kraj a sledovaný mikroregion.

4.2.1 Společenské (sociální) faktory

Vzhledem tomu, že tento mikroregion byl v minulosti velmi orientován na zemědělský a venkovský styl života, je velmi poznamenáno i smýšlení obyvatel. Dnes se ale již samozřejmě zemědělství nepočítá mezi hlavní formu obživy místních, řadí se tak až na čtvrté místo za obchod, průmysl a stavebnictví. Obyvatelé mají většinou rádi svojí krajinu a hojně ji navštěvují, především v podobě jednodenních „rodinných“ výletů, ve formě pěší turistiky, cyklistiky, běžkování či jiných rekreačních a sportovních aktivit. Velmi oblíbené, především pro obyvatele měst (i mimo mikroregion), je chataření a chalupaření. Toto „druhé bydlení“ především pak využívají o víkendech a volných dnech. Lidé na Novohradsku jsou spíše soběstační a i dnes velké množství lidí staví a zlepšují svépomocí své obydlí.

Velmi důležité pro celou oblast Novohradských hor a podhůří je nedaleké krajské město České Budějovice. Pro celou oblast je zdrojem koncentrace služeb (a mnohdy i jejich kvality), lepších obchodních podmínek (nákupních možností) a jiných možností, které nejsou v menších městech a obcích mikroregionu dostupné. Obecně ale platí, že i v těchto sídlech jsou k dispozici základní služby pro obyvatele, dále základní kulturní, zdravotnická, sportovní zařízení apod. Z tohoto pohledu je tato občanská vybavenost dostačující.

Školství je zde zastoupeno řadou mateřských a základních škol, které jsou i v menších obcích. Střední školy a učiliště se pak stahují především do měst mikroregionu. Nejvyšší školství je pak soustředěno do Českých Budějovic, popřípadě Tábora, Písku či Jindřichova Hradce. Z hlediska zaměřenosti nadále přetrvává mírná orientace na zemědělské obory, ale již rozhodně ne v takové míře. Jsou zde i poměrně dobré podmínky pro přípravu na vysokou školu (v podobě středních odborných škol či gymnázií). Přesto velké množství školáků a studentů dojíždí do větších měst a především do Českých Budějovic. To samé platí pro produktivní obyvatelstvo, které je většinou zvyklé do zaměstnání dojíždět (opět především do Českých Budějovic).

4.2.2 Technické (technicko-technologické) faktory

Z tohoto hlediska sledované území je jakousi periférií, způsobené především svojí odlehlostí a relativně nízkým počtem obyvatel. Obecné tempo technologických změn je zde spíše pomalé a šíří se postupně z větších sídel do menších. Dopravní infrastruktura i její kvalita se neřadí k nejlepším. Z významných dopravních silničních tahů se dotýká pouze frekventované silnice E55. Železniční síť též prochází spíše po okrajích mikroregionu. Celkově převažuje spíše lokální autobusová doprava. Důležitost mikroregionu zvyšuje pouze přímé sousedství s Rakouskem, a tím i hraniční přechody, jenž byly díky Schengenské dohodě volně zpřístupněny. Z hlediska komunikací zde nastává velký rozvoj. Radiovým a telefonním signálem je již pokryta většina území a internetové připojení se dostává i do odlehlejších koutů mikroregionu. Z energetických zdrojů je nejžádanějším zemní plyn. Postupně dochází k plynofikaci i menších obcí, přičemž je plynofikována téměř polovina území. Elektřina je dostupná ve všech sídlech.

Technickým a technologickým centrem je pro oblast opět krajské město České Budějovice.

4.2.3. Ekonomické faktory

Stejně jako u předešlých faktorů i zde je velmi významná dojezdová vzdálenost do Českých Budějovic, které skýtají dostatečné množství podnikatelských a ekonomických subjektů, bank, spořitelen, pojišťoven apod. Stejně tak je ale nutno zmínit, že v mnoha ohledech jsou již větší sídla mikroregionu samostatné a tvoří opět centra pro ještě menší okolní obce. Podnikatelské subjekty se právě stahují do těchto měst, především v podhůří Novohradských hor. Životní cyklus podniků je vzhledem malé konkurenci poměrně stabilní a

dlouhodobý. Bohužel nízká konkurence má také vliv na poměrně vysoké ceny v obchodech (především potravin). Naopak základní služby jsou v porovnání s krajským městem levnější.

Mikroregion má poměrně špatné podmínky pro těžbu nerostných surovin, ale naopak relativně dobré pro zemědělství, stavebnictví a cestovní ruch. Jedním z důkazů celkem dobré ekonomické situace je relativně nízká celková nezaměstnanost mikroregionu. Je nutno ale zmínit, že je velmi rozdílná v rámci jednotlivých obcí.

Ceny energií, plynu a vody, v porovnání s jinými kraji, patří spíše k vyšším.

4.2.4 Politicko-právní faktory

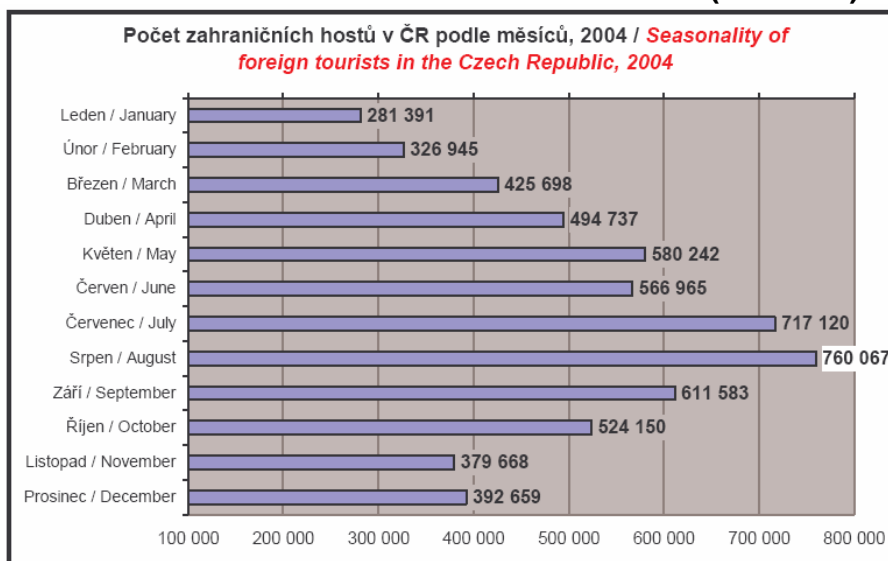
Tyto faktory působí většinou celoplošně na celé území ČR a to v rámci aktuálních zákonů a nařízení. Mezi tyto obecné faktory patří například daňová politika, monopolní legislativa, ochrana životního prostředí apod.

Sledovaný mikroregion je součástí Jihočeského kraje, dále okresu České Budějovice, Český Krumlov a částečně Jindřichův Hradec. Ještě v konkrétnějším vymezení k obcím s rozšířenou působností Trhové Sviny a Kaplice. Na území mikroregionu je státní správa zastoupena Pověřenými, Matričními a Stavebními úřady, především ve větších sídlech. A dalšími úřady státní správy jako Finanční, Živnostenský úřad a Úřad práce. Obce pak zasahují do práv a povinností na svém území obecními vyhláškami. Některé obce sledovaného území jsou členem různých dobrovolných svazků a organizací, jenž jim pomáhají dosáhnout sledovaných cílů, formou spolupráce a celoplošnosti.

4.3 ANALÝZA POPTÁVKY PO DESTINACI

Nejvíce zahraničních návštěvníků si Českou republiku především spojují s Prahou. Téměř veškeré atraktivity jsou městské, zaměřené převážně na památky a historii. Ve srovnání s ostatními evropskými destinacemi, v ČR chybí především podmínky pro horolezectví, dobrodružství, adrenalinové sporty, ale i zimní sporty, turistiku a pobyt v přírodě. Dalším problémem je „drobné šizení“ zahraničních turistů, kriminalita a špatná jazyková vybavenost. Nicméně z pohledu turistů, žijících v sousedních zemích, je ČR vnímána jako zajímavá turistická destinace (podle Návrhu analýzy současného stavu cestovního ruchu v ČR Ministerstva pro místní rozvoj z listopadu 2005). Velkou roli v poptávce hraje sezónnost, nejvíce vytížené měsíce jsou srpen a červenec (viz. obr 4.1).

4.1 Sezónnost zahraniční návštěvnosti ČR (rok 2004)

Zdroj: ČSÚ / *Source: Czech Statistical Office*

V rámci krajů České republiky patří Jihočeský kraj k nejnavštěvovanějším po kraji hlavního města Prahy (ČSÚ 2006). Konkrétně v roce 2006 zaznamenal kraj přes 1 100 000 příjezdů hostů, z toho něco přes 330 000 ze zahraniční. Nicméně právě v návštěvnosti zahraničních hostů se řadí až na čtvrté místo (ČSÚ 2006).

Nevýhodou zkoumaného mikroregionu je odlehlost od centrálních oblastí. Naopak ale pro určité turisty je mikroregion z tohoto důvodu velmi oblíben. Území je méně osídlené a krajina Novohradská je ještě poměrně zachovalá. Kraj je také velmi oblíben chataři a chalupáři. Nicméně právě kvůli odlehlosti a zatím nevelké propagaci mikroregionu, je pro zahraniční turisty vesměs relativně neznámý. Z pohledu poptávky zahraničních turistů je co zlepšovat. Velký potenciál do budoucna může skýtat přímá hranice s Rakouskem a nedaleká s Německem (mohl by ho ještě více podpořit i nedávný vstup do Schengenu). Momentálně ale mikroregion spíše slouží tuzemské poptávce po rekreaci a turistice.

Určitý vliv na poptávku po destinacích Jihočeského kraje tvoří též věková struktura návštěvníků. V posledních letech přibývá turistů seniorů, kteří sem přijíždí za poznáním (památky, historie) a relaxací (lázně). Mladé rodiny s dětmi se zajímají především o možnosti koupání a výletů do okolí. Studenti též rádi prozkoumávají města i přírodu, jsou většinou nenároční na ubytování a stravování, ale například více vyhledávají noční život (Manuál rozvoje cestovního ruchu v Jihočeském kraji pro Jihočeskou centrálu cestovního ruchu, Incoma Research s.r.o., květen 2007).

4.4 ANALÝZA KONKURENCESCHOPNOSTI DESTINACE

Podle Manuálu rozvoje cestovního ruchu v Jihočeském kraji pro Jihočeskou centrálu cestovního ruchu (Incoma Research s.r.o., květen 2007) konkurence v cestovním ruchu lze rozdělit na dva typy, a to geografickou a produktovou. Mezi hlavní geografické konkurenty Jihočeského kraje patří sousední kraj Středočeský, Vysočina a Západočeský (především část Šumava) a samozřejmě kraj Hlavního města Prahy a Jihomoravský. Ze zahraničí pak Horní a Dolní Rakousko a východní Bavorsko.

Produktová konkurence spočívá v tom, co může region nabídnout svým potenciálním turistům, je tedy nutné vycházet z cílové skupiny turistů a jejich záměru. Z tohoto pohledu může tedy konkurovat kterýkoliv jiný kraj, a to v závislosti na nabídce služeb a atraktivit. Konkrétně se může jednat o konkurenci historických měst a památek (Praha, Jižní Morava), kulturní nabídku (Praha, Karlovy Vary, východní Čechy), zimních sportů (Krkonoše, Šumava, Jizerské hory, Tatry, Alpy aj.), kongresové turistiky (Praha, Brno, Ostrava aj.), agroturistiky a venkovské turistiky (Vysočina, Jihomoravský kraj), lázeňství (Karlovarský kraj), koupání (tuzemská letoviska jako Vranov, Máchovo jezero, nebo zahraniční dovolené), či v přírodních atraktivitách pro pěší turistiku i cyklistiku.

Jihočeský kraj je silným konkurentem pro ostatní kraje (o čemž vypovídá jeho návštěvnost), skýtá značný potenciál i do budoucna. Jeho nevýhodou je orientace jen na určitá místa kraje (České Budějovice, Český Krumlov, Třeboň...). Jednou ze zatím nepříliš objevených oblastí jsou právě Novohradské hory a jejich podhůří.

5. ANALÝZA ZÁKLADNÍCH SLUŽEB A DOPLŇKOVÝCH SLUŽEB CESTOVNÍHO RUCHU V OBLASTI NOVOHRADSKA

Analýza služeb byla provedena v mikroregionu Novohradských hor a Novohradského podhůří prostřednictvím hodnocení zařízení a služeb. Je zde zahrnuta i cenová analýza jednotlivých služeb.

5.1 Ubytovací služby

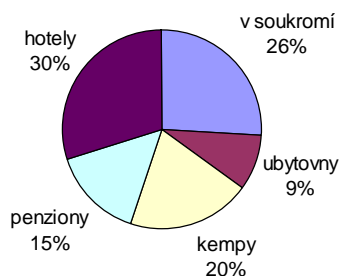
5.1.1 Obecná charakteristika

V rámci Jihočeského kraje tvoří sledovaný mikroregion k roku 2006 pouhých 3,5% veškerých ubytovacích kapacit, s 1 731 lůžky (Šíp, J., Předpoklady cestovního ruchu - Uhlíř a kolektiv 2006:776). Na základě šetření v rámci analýzy (leden 2008) bylo napočítáno přibližně 1 930 lůžek ve 124 ubytovacích zařízeních mikroregionu (viz. příloha Ubytování v Novohradských horách a podhůří). Nicméně i tak lze říci, že ubytovací kapacita v mikroregionu je spíše nízká.

Podle srovnání kvalitativního vyjádření lůžkové kapacity Jihočeského kraje a Novohradska jsou velmi patrné rozdíly u některých typů ubytování (viz. grafy 5.1. a 5.2., aktuální ke konci roku 2006). Celkově je zde větší poptávka po menších ubytovacích zařízeních, jako penziony a ubytování v soukromí, které v součtu představují 56 ubytování v penzionech (35% oproti celokrajovým 15%), naopak ubytování v hotelích zde není tak podporováno. V porovnání s Jihočeským krajem na Novohradsku výrazně převyšuje podíl (17% proti 30%). Patrné rozdíly jsou i v ubytování v soukromí a v kempech, kde je ve sledovaném mikroregionu menší procentuální zastoupení (v kempech 7% oproti 20%, v soukromí 21% oproti 26%). Na druhou stranu, ale zde převažují ubytovny (20%). Pořadí podílů kvalitativní-

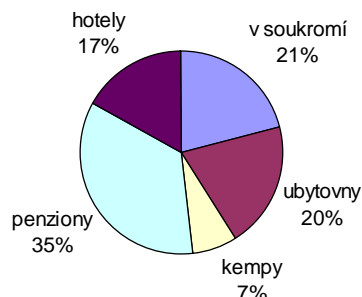
Graf 5.1

Kvalitativní vyjádření lůžkové kapacity Jihočeského kraje 2006

Graf 5.2

Kvalitativní vyjádření lůžkové kapacity na Novohradsku 2006

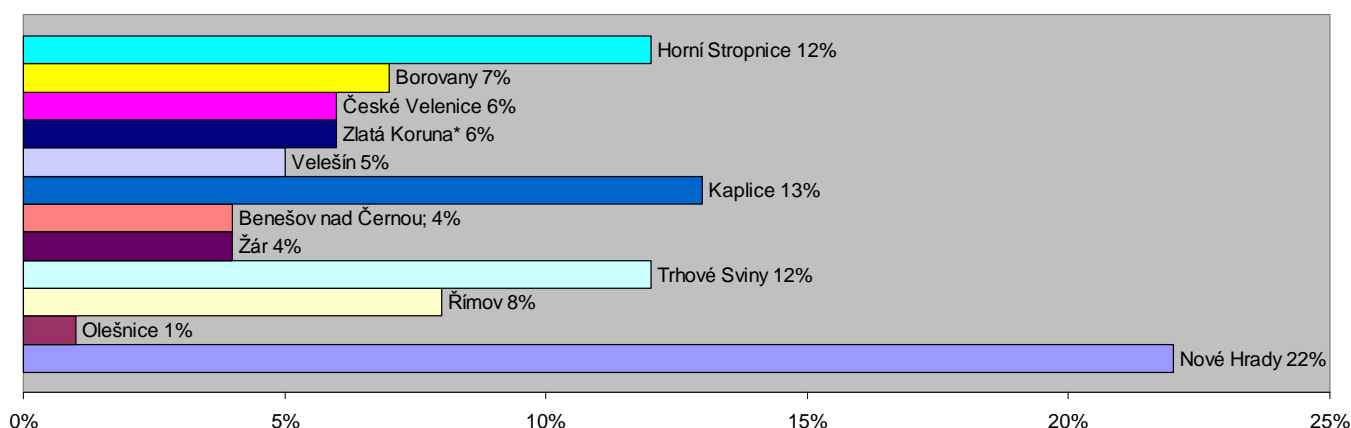
Zdroj: Uhlíř, J. a kol.: Novohradské hory a Novohradské podhůří: příroda, historie, život

ho vyjádření lůžkové kapacity v rámci mikroregionu je tedy následující: penzióny (35%), ubytování v soukromí (21%), ubytovny (20%), hotely (17%), kempy (7%).

Podíl obcí na lůžkové kapacitě Novohradska k roku 2006 (viz. graf 5.3.) překvapivě neodpovídá velikosti jednotlivých obcí. Největší procentuální podíl na ubytování mají Nové Hrady (22%), což je zřejmě způsobeno tím, že tvoří jakousi vstupní bránu do Novohradských hor a většina turistů při jejich návštěvě využívá právě služby nejbližšího města. V tomto sídle je jednoznačně jedna z nejlepších a nejvýhodnějších výchozích pozic. Dále již přirozeně následují větší města v Novohradském podhůří, jako Kaplice (s podílem 13%), Trhové Sviny (12%), ale i překvapivě menší obec Horní Stropnice (též s 12-ti %), což je opět způsobeno bližší vzdáleností k atraktivitám Novohradských hor. Celé procentuální zastoupení je dále uvedeno níže.

Graf 5.3

Podíl obcí na lůžkové kapacitě Novohradska

* - Zlatá Koruna sice nespadá do vymezeného mikroregionu, ale podle zdroje se podílí na lůžkové kapacitě Novohradska.

Zdroj: Kolektiv autorů: Novohradské hory a Novohradské podhůří: příroda, historie, život (článek: Šíp, J.: Předpoklady cestovního ruchu)

5.1.2 Sezónní provoz

Sezónní provoz ubytovacích zařízení závisí na jednotlivých typech ubytování. U penzionů a ubytování v soukromí občas bývají mimosezónní pobyty levnější, než v průběhu letní sezóny (cca květen – září). Výjimku někdy tvoří pobyty okolo konce roku (Vánoční svátky a Silvestr), kdy ceny mohou být opět vyšší. Nicméně také některé z těchto zařízení nabízejí pobyt pouze během letní sezóny. Sezónnost též výrazně ovlivňuje nabídku ubytování v kempech, přičemž je téměř výhradně orientována na letní sezónu. Ubytovny se také spíše orientují na letní sezónu. Naopak hotely téměř sezónností ovlivněny nejsou a udržují si ceny většinou po celý rok stejné.

5.1.3 Nabídka služeb a vybavení hromadných ubytovacích zařízení

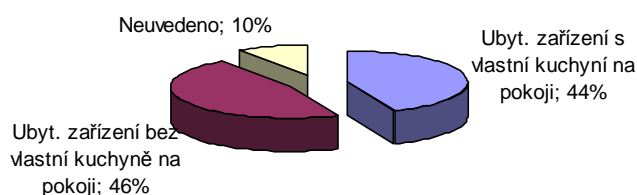
Tato nabídka je opět velmi závislá na konkrétním typu ubytovacích zařízení, podle nichž se také výrazně liší (viz. též příloha Přehled ubytovacích zařízení v Novohradských horách a podhůří). V rámci Jihočeského kraje je v ubytovacích zařízeních poskytována celá řada služeb. Například vlastní parkoviště je u více než 45 % zařízení, téměř 30 % objektů poskytuje stravování pro veřejnost, přístup na internet je umožněn z více než 16 % objektů. Dětský koutek nebo hřiště je k dispozici u každého čtvrtého zařízení (podle Ubytovací kapacity v Jihočeském kraji k 31.12.2005, ČSÚ ČB).

Následující grafy jsou výsledkem vlastního šetření.

Jedním z ukazatelů, který zajímá potenciální zákazníky při výběru ubytovacího zařízení je zařízená kuchyně (především v situaci, kdy zařízení nezajišťuje stravování, či si klient raději vaří sám). Dalším kritériem pak může být, zda je kuchyně společná pro více pokojů (např. „kuchyně na patře“) či celý objekt, nebo má každý pokoj vlastní. Zpravidla nejoblíbenější bývá poslední varianta, a to především pro rodiny. Z tohoto důvodu byla provedena analýza přítomnosti kuchyně na pokoji ubytovacích zařízení (viz. graf 5.4. a příloha k ubytovacím zařízením). Z grafu vyplývá, že cca 44% zařízení nabízí kuchyni na pokoji. Vzhledem tomu, že v mikroregionu převažuje ubytování v soukromí (většinou tuto službu nabízejí) a relativně nízký podíl hotelů (naopak zpravidla nenabízejí), je výsledek očekávaný. I když to není zcela typické v mikroregionu je také řada penzionů (především menší), které tuto službu též nabízí. Velmi oblíbenou variantou u levnějších typů ubytování (ubytovny, v soukromí a některé penziony) je umísťovat jednu společnou kuchyni pro více pokojů (např. na patro či menšího objektu).

Zařízení jednotlivých kuchyní se samozřejmě liší, ale většina z nich poskytuje kompletní zařízení standardní kuchyně včetně ledničky, varné konvice a v několika případech i horkovzdušné a mikrovlnné trouby. Kvalita a vybavenost se též odráží na ceně.

Graf 5.4 Přítomnost vlastní kuchyně na pokoji jednotlivých hromadných ubytovacích zařízení

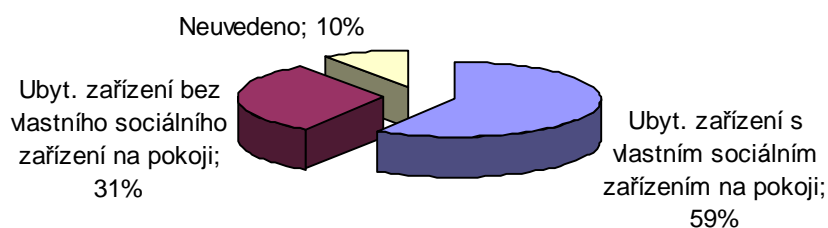

Dalším bezpochyby vyhledávaným ukazatelem je vlastní sociální zařízení na pokoji. Sociálním zařízením je zde myšleno WC a zařízená koupelna se sprchovým koutem (převažuje) či vanou. Z grafu (viz. graf 5.5.) vyplývá, že převažují zařízení s vlastním sociálním zařízením na pokoji, a to z 59-ti procent. Opět je zde nutno počítat s odchylkou 10-ti procent, jenž tvoří zařízení, které neuvádějí zda tuto službu poskytují či nikoliv.

Řešení sociálů je opět různé, téměř stoprocentní většina je ale ve svém areálu nabízí, a to buď formou společného zařízení, například na patře nebo v rámci objektu (kempy, ubytovny, chaty, levnější typy penzionů a ubytováních v soukromí), nebo právě vlastním zařízením na pokojích.

Graf 5.5

Přítomnost vlastního sociálního zařízení (WC/koupelna) na pokoji jednotlivých hromadných ubytovacích zařízení

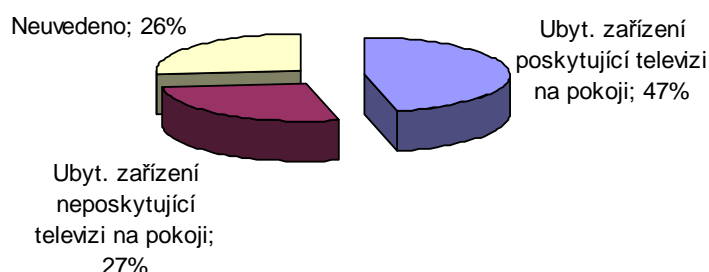

V poslední době též roste zájem o ubytování, jenž poskytuje nějaký druh multimediálního zařízení. Nejvíce vyžadovaná je většinou televize, popřípadě rádio, satelit, DVD nebo VHS přehrávač a připojení k internetu. Vybavenost a dostupnost těchto zařízení bývá opět odrazem celkové kvality ubytování, která je většinou spojena i s cenou. Nicméně nejčastějším bývá zájem o televizi. Forma jakou bývá televize poskytována je opět různá, někde je nabízena jedna na každý pokoj, ve společenských místnostech na patrech či v celých ubytovacích zařízeních. Graf (viz. 5.6.) vypovídá o poskytnuté televizi přímo na pokoji, kde je umístěna téměř v polovině případech ubytovacích zařízení. Druhá polovina (53%) ubytovacích zařízení televizi vůbec neposkytuje, nebo poskytuje jednu v rámci části či celého zařízení a nebo vůbec ve svých popisech neuvádí.

Většina kvalitnějších typů ubytování pak poskytuje s televizí i satelit, popřípadě další vybavení. Internetové připojení zatím v převažující většině ubytovacích zařízení nabízený nebývá.

Graf 5.6

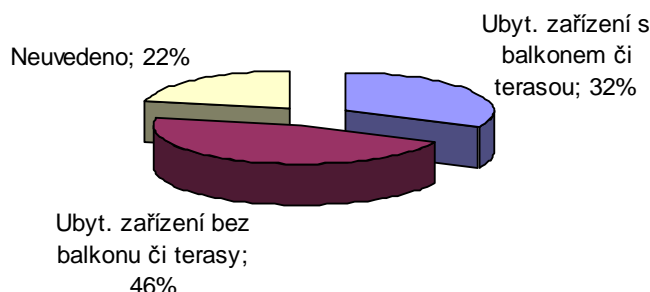
Přítomnost televize na pokoji jednotlivých hromadných ubytovacích zařízení

Balkon nebo terasu na pokoji či patře, dle získaných dat, poskytuje pouze přibližně 32% hromadných ubytovacích zařízení (viz. graf 5.7.). I když je možno, že některé ubytovací zařízení, které neuvedli bližší informace o této službě (22 %) tuto nebo podobnou možnost nabízí. V některých případech (například ubytování v chalupách, chatách a jiných typů ubytování v soukromí) je poskytováno i okolí okolo objektu, což může představovat zahrada. Možnosti těchto venkovních prostranství se výrazně od sebe liší. Někde je poskytována zahradní terasa například se zahradním nábytkem, krbem, přístupem k bazénu a podobně. U penzionů zase bývá někdy zvykem propojení ubytovacího a stravovacího zařízení, většinou v podobě restaurace s terasou.

Graf 5.7

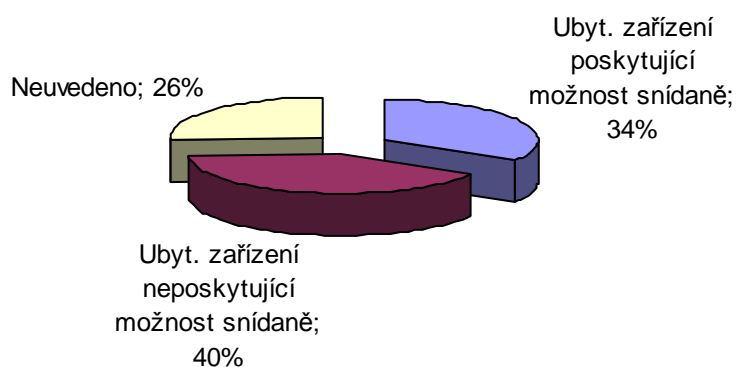
Přítomnost terasy či balkonu v pokoji nebo objektu hromadných ubytovacích zařízení

Velmi oblíbenou službou se v poslední době stává tzv. Bed&Breakfast (doslova kombinace přespání a snídaně). Tato služba se stala velmi populární a příznačnou především pro penziony a hotely, ale i jiné typy zařízení. V mikroregionu je tato služba dostupná přibližně v 34%, s tím, že může být o něco vyšší z důvodu neuvedení některých zařízení (viz. graf 5.8.). V některých případech, především hotelů a penzionů, je v rámci ubytovacího zařízení také vlastní restaurace. U kempů jsou pak většinou určena hromadná místa k posezení například i s nabídkou rychlého občerstvení či jídelny, u ubytoven většinou jídelny.

Graf 5.8

Možnost snídaně v hromadných ubytovacích zařízeních (Bed&Breakfast)

Vzhledem tomu, že většina hromadných ubytovacích zařízení mikroregionu předpokládá vlastní dopravu potencionálních klientů, většinou poskytují tyto zařízení možnost parkování pro osobní automobily. Parkování bývá zajištěno formou soukromých či veřejných parkovišť. Převažuje ale soukromé zajištění, s tím, že u větších ubytovacích zařízení je nezastřešené parkoviště umístěno převážně před objektem (většinou dostupné pouze pro hosty a personál ubytovacího zařízení). U ubytování v soukromí je zajištění různé - může být povoleno parkování před domem, v rámci oploceného objektu, pod přístřeškem, někde i dokonce v garáži (záleží výhradně na majiteli a provozovateli). V některých případech, především v dražších ubytovacích zařízeních (převážně hotely), zajišťují i hlídané parkování.

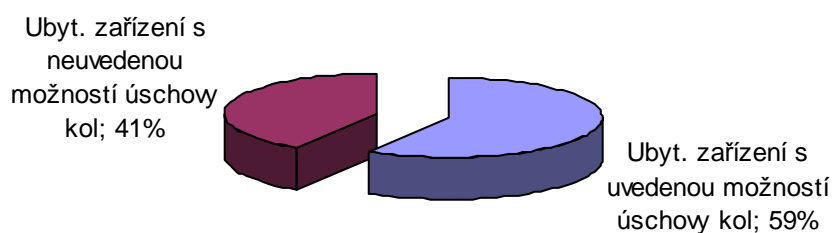
Z důvodu, že je v mikroregionu poměrně rozšířená cykloturistika, bylo též zkoumáno, zda ubytovací zařízení v rámci svého objektu zajišťují úschovu kol. Z grafu (viz graf 5.9.) vyplývá, že 41% ubytovacích zařízeních informuje potenciální ubytované turisty o této možnosti. Zařízení, jenž na tuto službu upozorňují, jsou převážně umístěny přímo v

Novohradských horách (Nové Hrady, Horní Stropnice aj.). S rostoucí vzdáleností od přírodního parku informovanost o této možnosti klesá.

Některé ubytovací zařízení, opět především v rámci Novohradských hor, provozují i půjčovnu kol.

Graf 5.9

Úschova kol v objektu hromadných ubytovacích zařízení

Samozřejmě řada hromadných ubytovacích zařízení poskytuje i jiné služby (než výše uvedené) a jednotlivě se liší. Jedná se většinou o zařízení, které jsou orientovány na sportovní služby (v podobě sportovních hřišť, krytých hal, bazénů aj.), wellness služby (v podobě masáží, koupelí, oddechových služeb aj.) a další.

Místa pro stany a karavany – kempy

Jak již bylo v úvodu zmíněno, kempy tvoří přibližně 7% ubytovací kapacity mikroregionu. Nejsou zde tolik rozšířeny jako na zbytku území Jihočeského kraje. Spíše se jedná o letní tábory. Samotné stanování a táboření mimo kempy je v přírodním parku Novohradské hory zakázáno. Délka přespání v kempech je různorodá a je oblíbená u nenáročných turistů a cyklistů různých věkových kategorií s různými motivacemi pobytu.

Ubytovny

Představují 20-ti % podíl ubytovací kapacity. Jedná se o nenáročné ubytování a s kempy se řadí mezi nejlevnější. Poskytuje velmi skromné služby (většinou společné) a nejraději je využívají mladší generace (studenti) či jednotliví turisté – dobrodruzi. Stejně jako kempy jsou využívány na různě dlouhé pobyty k odlišným motivacím pobytu.

Hotely

Podílejí se na lůžkové kapacitě pouze 17-ti %. V mikroregionu je jich poměrně málo a jejich kvalitativní hodnota dosahuje maximálně ohodnocení tří hvězdiček. Většinou se ale řadí k nejluxusnějším a nejdražším ubytovacím zařízením v mikroregionu. Lůžková kapacita je zpravidla vyšší než u penzionů a ubytování v soukromí. Převážně poskytují i stravování v rozdílných formách. Hotely jsou velmi využívány u organizovaných zájezdů, ale i u individuálních turistů a rodin s dětmi vyžadující vyšší komfort služeb a pohodlí. Délka pobytů se pohybuje většinou do jednoho týdne.

Penziony a ubytování v soukromí

Oba dva typy ubytování patří k nevyhledávanějším v mikroregionu a z hlediska podílu lůžkové kapacity zauímají dohromady cca 56% (35% penziony, 21% v soukromí). Většina penzionů nemá pro hosta kuchyni k dispozici, ale za to zajišťuje minimálně snídani (forma Bed&Breakfast). Ne zřídka je v rámci penzionu i restaurace. Naopak ve většině ubytování v soukromí bývá vybavená kuchyně k dispozici, ale většinou není poskytována strava. Pobyt je většinou v domácích obydlí pronajímatelů.

Tato ubytování jsou především vhodná pro rodiny s dětmi, páry, ale i organizované skupinky turistů (např. pronájmy celých apartmánů či chat). Délka ubytování v mikroregionu je různá, ale většinou není delší než jeden týden. Kvalita poskytovaných služeb a vybavení se velmi liší, z čehož vyplívá i velmi rozdílná cena ubytování (a to i výrazně na lokalitě).

5.1.4 Charakteristika jednotlivých obcí

Nové Hrady (22%)

Město a blízké okolí (Údolí, Veveří u N.H., Tereziino údolí, Štipton, Byňov aj.) nabízí největší lůžkovou kapacitu v celém mikroregionu (cca 500 lůžek). Město je počítáno jako hlavní středisko Novohradských hor, a proto i ubytování je orientováno především pro turisty a cyklisty. Samozřejmě s tím souvisí i nabídka služeb, například většina nabízí i úschovnu kol. V celkovém zastoupení typů ubytování převažuje ubytování v soukromí (cca 15) a penziony (11). Dále tři ubytovny, jeden kemp a pouze dva hotely (Wellness hotel Rezidence*** a hotel Máj).

Horní Stropnice (12%)

Obec a okolí (Hojná a Dobrá Voda, Rychnov u N.H., Svěbohy, Meziluží aj.) má opět velmi výhodnou strategickou polohu pro nabídku ubytování návštěvníkům Novohradských

hor. Lůžková kapacita této oblasti je cca 250, s převahou opět ubytování v soukromí (cca 10, ale může být i více) a penzionů (8). Je zde jeden hotel – hotel Hojná Voda*.

Benešov nad Černou (4%)

I když se též jedná o oblast (Benešov, Hartunkov, Dluhoště aj.) poměrně s dobrou strategickou polohou, nabídka ubytování už není tak vysoká (lůžková kapacita cca 90 lůžek), s převahou penzionů (5), dále několik ubytování v soukromí, jedna ubytovna a žádný hotel.

Trhové Sviny (12%)

Jedno z nejvýznamnějších měst s přilehlým okolím (Rejta, Otěvěk, Ločenice, Dobrkovská Lhotka, Třebíčsko, Hrádek aj.) nabízí cca 220 lůžek. Drtivě převyšuje nízkokapacitové ubytování v soukromí (cca 20), dále následují penziony (5). Přímo na území města se nachází hotel Atos***. Jelikož je město už více vzdálené od přírodního parku, slábne i například nabídka úschovy kol a celkově zde není již tak silná převaha účastníků cestovního ruchu přímo Novohradských hor.

Žár a Olešnice (5%)

Mimo uvedených obcí se sem řadí Žumberk, Janovka a Buková. Největší zájem o ubytování na sebe poutá právě osada Žumberk se stejnojmennou tvrzí. Celkově tato oblast poskytuje cca 100 lůžek s převahou ubytování v soukromí (cca 5) a penzionů (oba dva Žumberk).

Borovany (7%)

S okolím (Trocnov, Ostrolovský Újezd aj.) poskytují až 150 lůžek, převažují penziony (6) a přímo na náměstí Borovan je umístěn jediný hotel – hotel Alf***. Nabídka služeb opět není již tak orientovánn přímo na Novohradské hory.

Kaplice (13%)

Největší město mikroregionu s okolím (Besednice, Malonty, Děkanské skaliny, Dolní Dvořiště aj.) nabízí ubytování prostřednictvím především cca devíti penzionů, několika ubytování v soukromí a tří tříhvězdičkových hotelů (hotel Zlatý Kříž*** v Kaplici, hotel Zámeček Schroetter*** u Kaplice a hotel EUROline 55***). Ubytovací služby též již nejsou převážně určeny jen pro turisty Novohradských hor. Ubytovací lůžková kapacita oblasti je až cca 300.

Velešín a Římov (13%)

Tato oblast (s přílehlými obcemi Holkov, Doudleby aj.) na konci Novohradského podhůří poskytuje cca 250 lůžek v několika penzionech, kempu a dvou ubytovnách. Zajímavý je zde zjištěný malý podíl ubytování v soukromí. V oblasti se nacházejí dva hotely – hotel Party*** ve Velešíně a hotel Klor v Doudlebech. Mimo Novohradska (nižší význam) je oblast výhodná i pro vodáky Malše a celkovou oblast Českokrumlovská.

České Velenice (6%)

Toto hraniční městečko s rakouským Gmündem poskytuje přibližně okolo 180 lůžek (pozn. jde o odhad, lůžkové kapacity zařízení nejsou v některých případech přesně uvedeny). Ve městě lze nalézt dva penzióny, dvě ubytovny a dva hotely (hotel Monaco a hotel Konsul***).

5.1.5 Cenová analýza

Ceny v jednotlivých ubytovacích zařízeních závisí na poloze, poskytovaných službách a jejich kvalitě. Zpravidla nejdražší jsou hotely a luxusní penzióny. Střední cenovou třídu většinou představují některé penzióny a ubytování v soukromí. Relativně levnější typ ubytování je v kempech a ubytovnách. Ceny ubytování u jednotlivých ubytovacích zařízení jsou uvedeny různě. Nejčastěji jsou ale uvedeny jako cena za jednu noc. V případě pronájmů celých apartmánu nebo chalup, chat atp. jsou většinou ale uváděny v cenách za celý objekt či apartmán. V úvahu je také nutno brát zahrnutí stravy (snídaně) do ceny za noc.

Průměrná cena za ubytování v Jihočeském kraji v roce 2006 byla 270 Kč za noc (ČSÚ ČB). Ceny v Novohradských horách a podhůří se pohybují přibližně v rozmezí od 100 Kč do 1040 Kč/noc. Ceny v penzionech se v mikroregionu pohybují od 100,-/noc (velmi výjimečně) výše. Průměrná cena bývá mezi 200 až 250 Kč/noc. V luxusních penzionech se ceny pohybují od cca 350 Kč (např. v penzionu Hamr ceny až od 500 Kč/noc). Ubytování v soukromí také cca od 100 Kč (opět velmi zřídka) a výše, nejčastěji však od 180 Kč do 250 Kč. Ceny v hotelích přibližně od 250 Kč a výše. Nicméně u hotelů velmi záleží na poskytovaných službách (např. hotel Wellness Rezidence*** na Nových Hradech má v ceně i některé základní wellness služby). Nejnižší ceny jsou tradičně v kempech (např. za chatku cca 120 Kč) a ubytovnách (cca od 120 až do cca 290 Kč/noc).

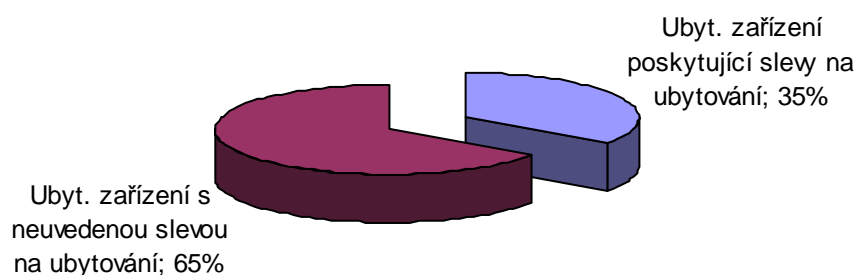
Celkově se mikroregion řadí spíše mezi levnější (v rámci ČR).

Slevy z ubytování

V mikroregionu je cca 35% hromadných ubytovacích zařízení poskytující slevu na ubytování.

Graf 5.10

Možnost slev z ceny v hromadných ubytovacích zařízeních (množstevní či dětské slevy)

5.2 Stravovací služby

5.2.1 Obecná charakteristika

Stravovací služby v mikroregionu jsou poskytovány prostřednictvím různých restaurací, hostinců, hospůdek, pizzerií, pivnic, vináren, barů, heren, kaváren, internetových kaváren, cukráren a rychlých občerstvení. Největší koncentrace těchto služeb je zpravidla ve větších sídlech. V příloze k stravovacím zařízením je uveden seznam stravovacích zařízení, který byl dostupný na webových stránkách měst či jiných odkazech a databází informačních center (nicméně zvláště v menších sídlech zajisté nebude kompletní).

Poskytované služby a jejich kvalita se u každého typu stravovacích zařízení liší (nabídka jídel a pití prostřednictvím jídelního či nápojového lístku – menu, hotová jídla, minutky, moučníky, saláty, nápoje, aperitivy atd.). Mimo těchto služeb většinou zařízení nabízí oddělené toalety (opět v různé kvalitě), věšáky na oděvy, v některých i televizi (hostince, bary, hospody). Značná část hostinců, barů, heren aj. poskytují různá herní zařízení (fotbálek, šipky, kulečnick, hrací automaty atd.), někde na vyžádání i zapůjčení karet. Některé restaurace formou především penzionů poskytují i ubytování. Za zmínku též stojí, že zlomek zařízení (pizzerie) poskytují i dodávku pokrmů domů. Důležité je též zmínit, že ne všechny zařízení poskytují stravovací služby po celý den, ale jen v určitých hodinách. To samé platí o otevíracích dobách – řada zařízení otvírá například až v odpoledních hodinách. V pátek a o víkendech je pak většinou otevírací doba prodloužena do pozdních nočních hodin.

Mezi stravovací (v pravém slova smyslu) podniky mikroregionu patří většinou restaurace, hostince a pizzerie, jenž poskytují většinou širší výběr jídel, než ostatní zařízení. Naopak specializované zařízení (kavárny, cukrárny, bary, vinárny, pivnice aj.) poskytují širší výběr nápojů, moučníků aj., a to podle svého sortimentního zaměření. Ve výběru konkrétních stravovacích zařízení zajisté sídla v mikroregionu nemůžou konkurovat například nabídce Českých Budějovic, Českého Krumlova či Třeboně. V porovnání s těmito většími městy zde chybí např. čajovny, internetové kavárny, karaokebary, orientální restaurace a jiné specializované stravovací podniky.

Mezi dnes velmi diskutované téma patří i možnost kouření ve stravovacích zařízeních. Zpravidla u dražších zařízení již bývají odděleny prostory pro kuřáky a nekuřáky, nebo kouření zcela zakázáno (především luxusnější restaurace, kterých je v mikroregionu jen velmi málo). Další podniky v kterých je kouření spíše zakázáno jsou cukrárny. Hospody, hostince a bary se tomuto většinou brání.

5.2.2 Ceny

Ceny ve stravovacích zařízeních se liší. U mladších lidí a místních štamgastů, kteří se chtějí spíše bavit, ale méně utratit, jsou velmi oblíbené hospody, pivnice, hostince, bary aj., právě z důvodu nižších cen. Ceny v restauracích, kavárnách, vinárnách a jiných luxusnějších specializovaných zařízení bývají zpravidla vyšší.

Dále velmi záleží na umístění konkrétního stravovacího zařízení. V blízkosti turistických atrakcí (např. Hojná Voda), jsou ceny většinou o něco vyšší.

5.2.3 Diskotéky a hudební kluby pro mladé

Toto využití je zde rozšířeno spíše v menších obcích, v podobě víkendových či příležitostních zábav (v pátek či sobotu). Tyto zařízení jsou např. v Horní Stropnici, Borovanech, Kaplici, Holkově (i řada koncertů), Něchově, Trhových Svinech a jiných. Časté je i dojíždění za touto zábavou do Českých Budějovic.

5.3 Dopravní služby

5.3.1 Obecná charakteristika

Dopravní služby v mikroregionu jsou vázány především na silniční a železniční dopravní infrastrukturu. Kvalita jednotlivých dopravních komunikací se výrazně liší a v některých částech mikroregionu jsou ve velmi špatném stavu. V rámci veřejné hromadné dopravy je

nejvíce využíváno služeb autobusových linek ČSAD Jihotrans a.s. a železničních linek Českých drah.

Silniční doprava

Nejvíce využívaná v mikroregionu je silniční infrastruktura, většina komunikací má spíše regionální význam a často by si vyžadovala opravy (jedná se o jednu z klíčových priorit rozvoje ČR). Mezi páteřní patří mezinárodní silnice E-55, popřípadě E-49, která ale nevede přímo přes území mikroregionu. Významnější je pak jen státní silnice II/156 po trase České Budějovice - Nové Hrady (nebo České Velenice pro nákladní dopravu), silnice I/155 (Č. Krumlov–Benešov–Horní Stropnice–Nové Hrady–Třeboň), silnice II/157 (Č. Budějovice–Borovany–Trhové Sviny–Č.Krumlov), silnice I/154 (Třeboň–Nové Hrady–Horní Stropnice–Kaplice) a silniční spojení po trase České Budějovice–Srubec–Ledenice–Borovany–Žár–Nové Hrady.

Velmi důležitá pro mikroregion je hromadná autobusová doprava (poskytuje v plném rozsahu Okresní úřad v Českých Budějovicích, ČSAD Jihotrans a.s.) jezdící v pravidelných linkách. Jedná se o různé linky odlišných frekvencí spojení. Nejlepší spojení bývá s krajským městem České Budějovice (popřípadě Český Krumlov a Třeboň) a to ze směru od Kaplice, Borovan, Trhových Svin a Nových Hradů. Do těchto měst bývají poskytovány též méně frekventované linky (2x až 3x denně) z menších sídel, kde tyto větší slouží jako přestupní místa pro spoj do ještě větších měst mimo mikroregion. Celkově je zde situace lepší než ve většině venkovských území republiky a počet linek a spojů je přinejmenším dostatečný. (podle Rozvojového plánu sdružení růže).

Pravidelnost těchto linek bývá omezena především o školních prázdninách, tím že platí trochu jiné uspořádání jízdních řádů. Většina nádraží a zastávek v mikroregionu jsou již starší a řada z nich by vyžadovala renovaci či úplnou přestavbu. Nicméně na většině nádraží a zastávek jsou vyvěšeny jízdní řády s vysvětlením, alespoň jedna lavice a koš. Konkrétní autobusové spojení lze též snadno a rychle najít na internetu prostřednictvím serveru www.idos.cz.

Železniční doprava

Železniční síť není zdaleka tak hustá jako silniční a týká se pouze některých částí Novohradského podhůří. Vede zde významná mezinárodní trať č. 196 z Českých Budějovic přes Velešín, Kaplici, Horní Dvořiště do rakouského Summerau (navazuje dále na trať č. 804 do Lince) a mezinárodní trať č. 199 přes Trocnov, Borovany, Nové Hrady, České Velenice do

Gmündu (a dále jako trať 804 do Vídně). Za zmínku stojí též lokální trať č.226 z Veselí nad Lužnicí přes Třeboň do Českých Velenic (Šíp, J., Předpoklady cestovního ruchu - Uhlíř a kolektiv 2006:776). Železniční nádraží a zastávky bývají vybaveny podobně jako autobusové. Konkrétní spoje je opět možno vyhledat též na serveru www.idos.cz. Celá železniční infrastruktura včetně vlakových souprav by z většiny též uvítali modernizaci, nicméně jedná se spíše o problém celorepublikového charakteru.

Pokud tedy chce přijet někdo z Prahy či jiných větších měst hromadnou dopravou do malých vsí Novohradska, nejlepším způsobem je dostat se autobusem či vlakem do Českých Budějovic (popř. Český Krumlov), odkud jezdí pravidelné autobusové linky (některými směry i vlaky) do větších sídel Novohradských hor a podhůří (Kaplice, Trhové Sviny, Nové Hrady, České Velenice aj.) a odtud případně dále pokračovat lokální autobusovou dopravou.

Letecká doprava

Z hlediska rozvoje CR by mohlo v budoucnu zvýšit potenciál destinace i plánované otevření civilního českobudějovického letiště. Ve Velešíně je sportovní aeroklub poskytující služby vyhlídkových a okružních letů.

5.3.2 Ceny a slevy

Ceny jednotlivých doprav jsou například uvedeny na webových stránkách www.idos.cz. Na autobusovou i železniční dopravu se vztahují různé slevy z jízdného. U autobusové dopravy jsou možné slevy pro děti do 15 let, studenty, důchodce a jiné. Naopak se dále zde příplácí za větší zavazadla. Naproti tomu u železniční dopravy se za zavazadla nepřiplácí a navíc jsou zde poskytovány i různé skupinové či rodinné zvýhodnění a jiné.

5.3.3 Projekt „cyklotrans“

Vzhledem tomu, že cyklistika je v tomto mikroregionu velice populární, velmi se zde osvědčil právě tento projekt. Jedná se o autobusovou dopravu, fungující přibližně během letní sezóny, s možností převozu kol. V podstatě jde tedy o rozvoz cykloturistů z Českých Budějovic (a zpět) do turistických regionů v rámci celých jižních Čech. Pro oblast Novohradska jsou pak důležité tzv. Zelená linka a Novohradská linka. Celkovou návaznost dotváří i železniční doprava.

5.4 Doplnkové služby

5.4.1. Informační služby

Tyto služby jsou zde poskytovány různými způsoby, a to například prostřednictvím internetu, speciálních cestovních příruček, průvodců a map, databází informačních center a podobně. V posledních letech se též velice rozmohl jednotný informační a orientační systém, jenž informuje turisty přímo v místě, prostřednictvím informačních tabulí, směrovek, map a grafických symbolů (Hesková, 2006:108). Tyto prostředky ale zatím nejsou zcela v konečné fázi a mnohdy představují některé nedostatky (absence ukazatelů, či jejich občasné špatné umístění). Systém tzv. hnědých informativních tabulí též ještě není zcela dotažen do konce, a mnohdy působí velmi chaoticky.

Internet informuje potenciální účastníky o poskytovaných službách a atraktivitách prostřednictvím webových stránek měst, sdruženích, mikroregionu jako celku a jiných serverů. Kvalita a množství poskytnutých informací se velmi liší. Například větší sídla mívají většinou oficiální stránky propracovanější než menší. Hodnocení těchto stránek v rámci sídel mikroregionu viz. příloha Oficiální stránky měst a obcí v Novohradských horách a podhůří.

Turisty velmi vyhledávané jsou služby turistických informačních kanceláří (informačních center), které poskytují informace o destinacích a jejich okolí (celém mikroregionu). Služby jednotlivých „íček“ se v určitých oblastech mikroregionu liší, nicméně cíl je stejný, a to zajistit poskytování informací (prostřednictvím databází, příruček, letáků, map, prodejem suvenýrů apod.). Dále je možno přes většinu z nich si sehnat ubytování, najít dopravní spojení či zajistit jiné služby (lístky do kina, různé vstupenky aj.). V rámci mikroregionu působí infocentra na území těchto sídel: Nové Hrady, Trhové Sviny, Kaplice, Horní Stropnice, Borovany, Římov, Benešov nad Černou, Pohorská ves, České Velenice. Jednotlivé hodnocení služeb těchto infocenter viz. příloha Informační centra v Novohradských horách a podhůří.

5.4.2. Sportovně-rekreační služby

Na vymezeném území se nachází celá řada sportovních a rekreačních zařízení různé kvality služeb a zázemím. Nabídka těchto služeb byla v rámci sportovních a rekreačních zařízení již zmíněna v rámci situační analýzy. Mimo těchto zařízení je nutné zmínit cyklistiku, jenž se zde těší velké oblibě. Z toho vyplívají i služby půjčoven kol či servisů. Spádovým místem pro širší nabídku těchto služeb jsou především České Budějovice či Český Krumlov, popřípadě Třeboň. Naopak nedostatkem je absence nějakého adrenalinového centra.

5.4.3. Kulturně-společenské služby

Tyto služby jsou především orientovány do větších sídel, která poskytují více potřebných zařízení. Jednotlivá zařízení jsou opět uvedeny v situační analýze v části kultura a vzdělání. Pro širší spektrum služeb lze opět navštívit nedaleká spádová města České Budějovice či Český Krumlov. Ceny jednotlivých vstupů poskytovaných služeb zařízení se liší.

5.4.4. Lázeňské služby

Celý Jihočeský kraj není typickým lázeňským krajem, je zde k dispozici 5 lázeňských zařízení s kapacitou přes 1 300 lůžek (ČSÚ ČB). V rámci mikroregionu byla dříve některá místa, která tento potenciál měla a využívala (např. Hojná a Dobrá Voda, Svatá Trojice u Trhových Svinů, Tereziino údolí aj.), nicméně dnes se jedná spíše o nikterak zužitkované kapličky s vývěry vody. Nejbližší lázně se nacházejí v nedaleké Třeboni (Bertiny lázně a lázně Aurora). Za zmínku snad pouze stojí nově probíhající výstavba Wellness hotelu Rezidence*** na Nových Hradech.

5.4.5. Kongresové služby

Pro tento typ cestovního ruchu mikroregion nemá moc dobré podmínky. V malém měřítku se mohou konat v některých sálech obcí (Kaplice, Nové Hrady, Borovany).

5.4.6. Obchodní služby

Obchodní služby jsou orientovány nejvíce do větších měst. Mezi tato centra lze považovat města Kaplice, Trhové Sviny, Nové Hrady, Borovany a Velešín. V těchto městech lze nalézt téměř veškeré základní i specializované obchodní služby (několik prodejen potravin, prodejny ovoce-zelenina, řeznictví, drogerií, prodejny textilu, knihkupectví, počítačové potřeby, prodejny nábytku, elektroniky, stavebnin, různé specializované servisy, autoopravny, cykloservis, stavební řemesla apod.). V těchto obcích je koncentrace fotografických služeb, kadeřnictví, odtahová služba aj. Dalším celouzemním nedostatkem je absence velkých hypermarketů a obchodních domů, jenž se v poslední době velmi rozmohly ve větších městech. V menších obcích a vesničkách jsou tyto služby poskytovány prostřednictvím prodejen smíšeného zboží. Nicméně je nutné zdůraznit, že též vše záleží na síle koupěschopnosti a na udržitelnosti regionu.

5.4.7. Směnárenské služby

Tyto služby a jiné bankovní a pojišťovací služby se stahují do větších sídel mikroregionu. Ve většině těchto měst jsou dostupné i bankomaty.

6. TERÉNNÍ ŠETŘENÍ

Realizace terénního šetření spočívala v dotazování účastníků cestovního ruchu na Novohradsku, jenž jsou představováni rezidenty i nerezidenty oblasti Novohradských hor a podhůří. Toto dotazování bylo řízeno formou předem sestavených dotazníků (viz. příloha) s celkový počtem sto vyplněných. Otázky v těchto dotaznících by měly pomoci odhalit nedostatky destinace z pohledu cestovního ruchu.

6.1 Profily účastníků dotazování

Ze sta dotazovaných respondentů bylo 91 obyvatel České republiky, 4 Slovenska, 3 Německa a 2 Rakouska. Dotazování byli muži (49 dotazníků) i ženy (51) různých věkových kategorií. Do věku 25ti let bylo dotázáno 33 osob, mezi 26ti až 34mi lety 22 osob, od 35ti do 49ti 27 osob, v rozmezí 50ti a 59ti let 11 osob a nad 60 let pak 7 osob.

Dosažené *vzdělání respondentů* bylo v 53 případech s maturitou, vyučením v oboru nebo absolvencí VOŠ. Ve 24 dotazování se jednalo o vysokoškolsky vzdělané a ve 23 případech o osoby se základním vzděláním.

V dotazu na místo *odkud respondent pochází* 38% uvedlo bydliště do 5 000 obyvatel, 20% do 10 000 obyvatel, 14% do 30 000 obyvatel a nad 30 000 obyvatel 28% dotázaných.

Na otázku *jak daleko do oblasti Novohradských hor cestovali* 39% odpovědělo do 30 km, 15% do 50 km, 19% do 100 km a 27% nad 100 km.

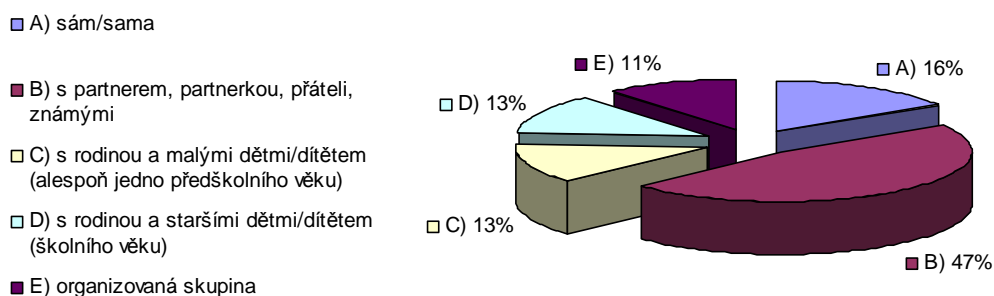
6.2 Praktické šetření

Pro zahraniční účastníky byla položena otázka *co hodlají navštívit mimo dotazovaný region*. V pěti případech zazněla Praha, ve třech České Budějovice, Český Krumlov a Lipno, dva by navštívili Třeboň a jeden Šumavu a horu Říp.

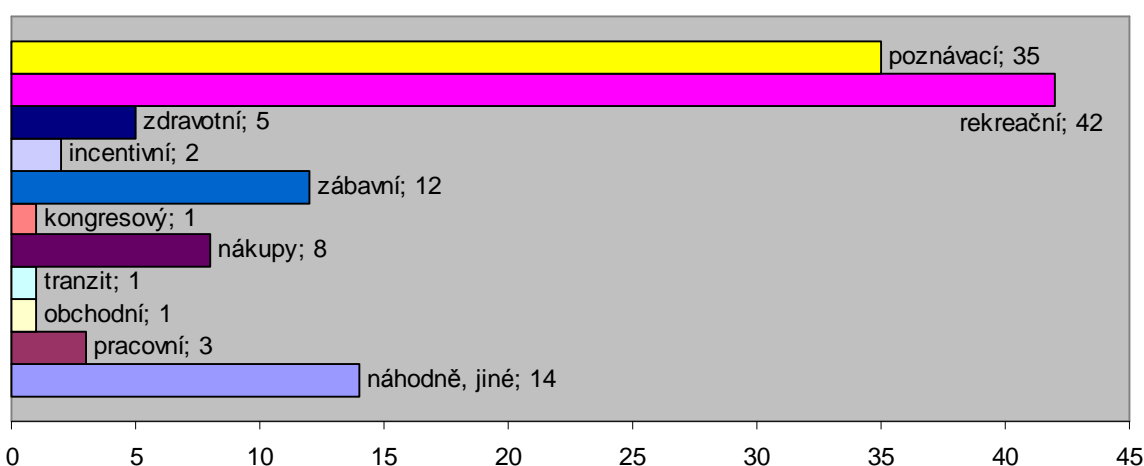
Na dotaz „*Jak dlouhý pobyt plánujete?*“ 38% odpovědělo 1 až 2 noclehy (např. víkendový pobyt), 27% nocleh v mikroregionu vůbec neplánují, 25% naopak plánují pobyt mezi 3 až 7 noclehy (např. týdenní pobyt) a 10% delší než týden.

Další základní dotaz zněl, *zda účastník již někdy navštívil tento mikroregion*. Téměř polovina (48%) dotázaných odpověděla, že tento region již vícekrát navštívila, 32% se zmínilo, že zde byli jednou až třikrát a 20% jsou zde poprvé.

Podle otázky „*S kým návštěvník přijíždí do Novohradských hor*“ (viz. Graf 6.1) bylo zjištěno, že 47% dotázaných přijelo se svým partnerem či partnerkou, přáteli nebo známými. S rodinou a dětmi přijelo celkem 26%, samostatně 16% a v rámci organizované skupiny pouhých 11%.

Graf 6.1**S kým do mikroregionu přijíždíte?**

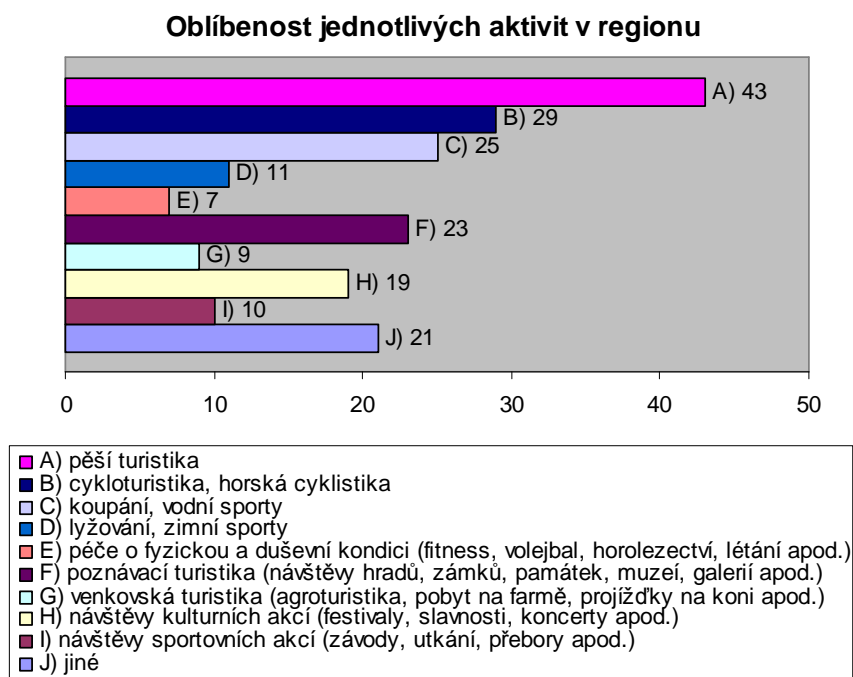
Účel cesty dotazovaných nebo-li preferovaný druh cestovního ruchu byl nabídnut ve dvanácti kategoriích (viz. graf 6.2). Z grafu vyplývá, že v mikroregionu je výrazně největší zájem o rekreační, popřípadě poznávací cestovní ruch. Dotazovaní mohli zvolit více účelů své cesty.

Graf. 6.2**Účel cesty (druh CR):**

Jaké atraktivity regionu jsou pro účastníky cestovního ruchu nejlákavější řešila následující otázka, kde dotazovaní mohli zvolit tři možnosti (viz. graf 6.3) Největší zájem je o pěší turistiku (43 tázaných ze 100), cykloturistiku a horskou cyklistiku (29), koupání a vodní sporty (25), poznávací turistiku včetně návštěv hradů, zámků, památek, muzeí, galerií apod. (23), dále návštěvy kulturních akcí jako festivaly, koncerty, slavnosti aj. (19), lyžování a jiné zimní sporty (11), návštěvy sportovních akcí jako různé závody, utkání atp. (10), venkovská turistika v podobě agroturistiky, projížděk na koních atd. (9), péče o fyzickou a duševní kondici představované různými druhy sportů, létání, fitness aj. (pouhých 7). Jiné aktivity (ve výčtu nejmenované) byly upřednostňovány ve 21 případech.

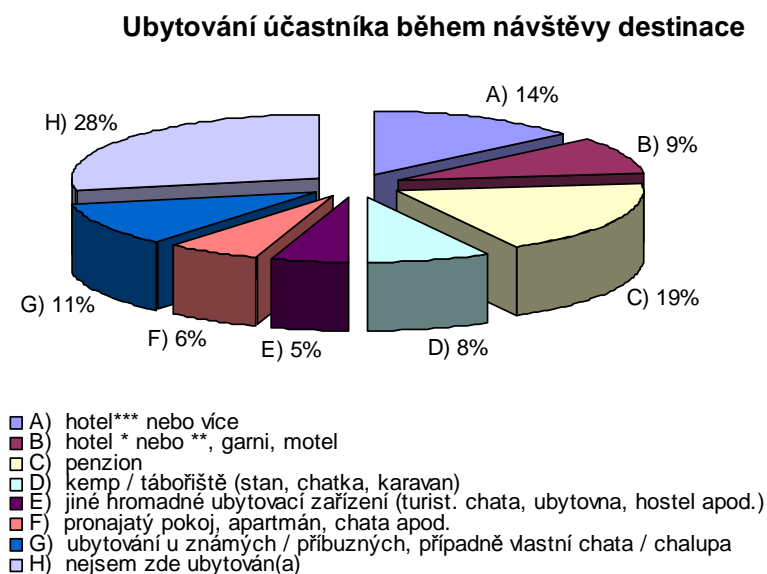
O *opakované návštěvě mikroregionu* v budoucnu uvažuje 66% dotazovaných (z toho 32% plánuje opakovanou návštěvu do 6 následujících měsíců).

Graf 6.3

Z hlediska *ubytování účastníků* (viz graf 6.4) ve sledované oblasti zvolilo nejvíce dotazovaných možnost, že zde ubytování vůbec nejsou (28%), a pokud jsou, celkem v součtu z 23% preferují hotely (což je překvapující vzhledem jejich relativně nízké nabídce), dále z 19% penziony, v ostatních typech ubytovacích zařízeních pak razantně méně. Naopak výsledky poukazují na velmi rozšířený pobyt účastníků u známých, příbuzných, nebo ve vlastní chatě či chalupě (11% dotazovaných).

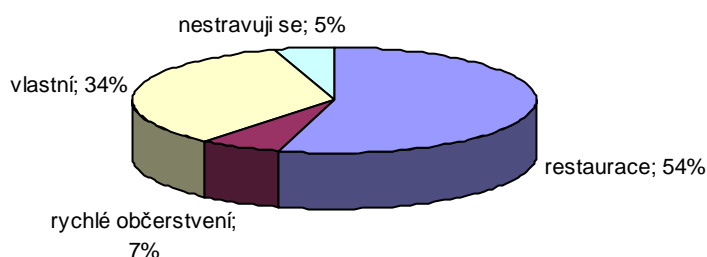
Graf 6.4

Další dotaz byl směřován na **typ stravování** účastníků (viz. graf 6.5). Přes polovinu dotázaných (54%) odpovědělo, že nejčastěji se stravuje v různých restauracích. Velký podíl též preferuje vlastní stravu (34%).

Graf 6.5

Stravování účastníka během návštěvy destinace

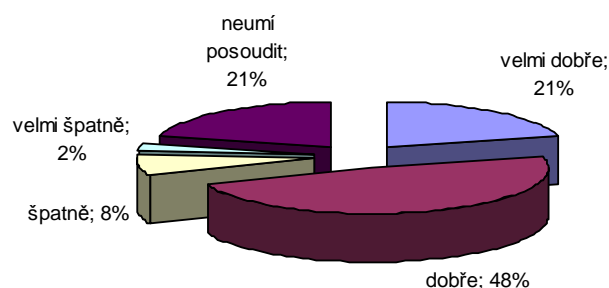

6.3 Hodnocení služeb, infrastruktury a celé destinace

Ubytovací služby v mikroregionu téměř 70% dotazovaných hodnotí spíše kladně a jen 10% je s nimi vysloveně nespokojena (viz graf 6.6). U **stravovacích služeb** je výsledek velmi podobný. Celkem 67% je hodnotí jako dobré či velmi dobré, naopak nespokojeno je 17% dotázaných (viz. graf 6.7)

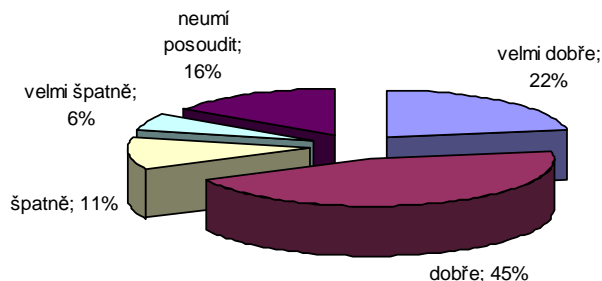
Graf 6.6

Hodnocení ubytovacích služeb

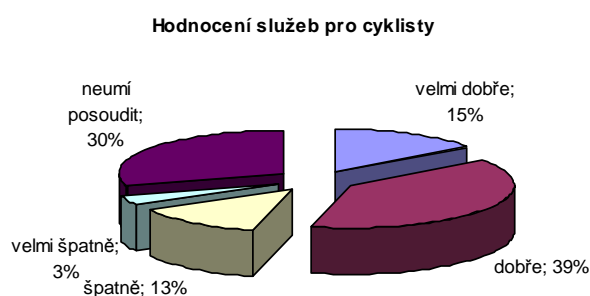
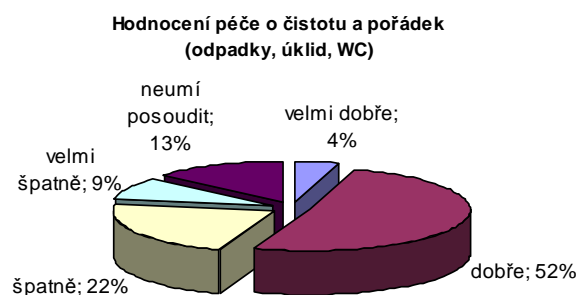

Graf 6.7

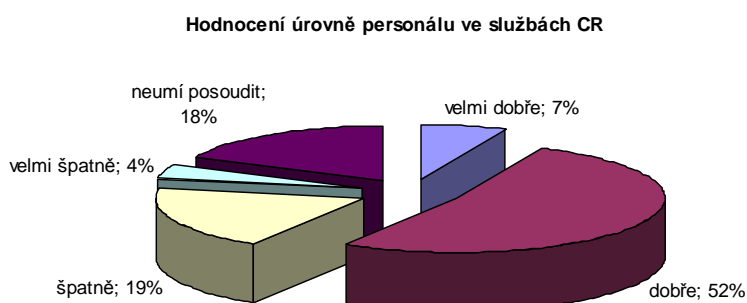
Hodnocení stravovacích služeb

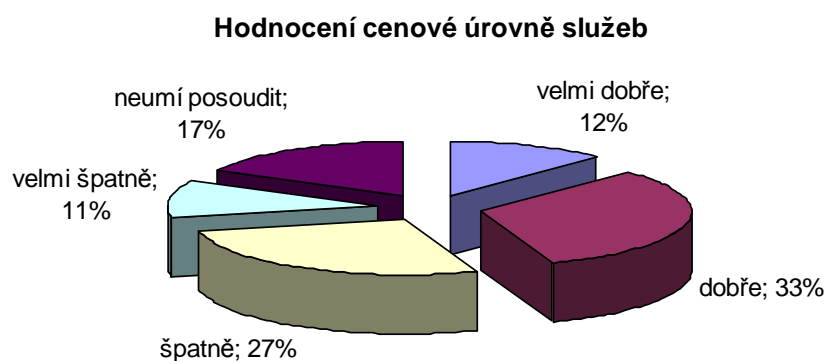
Služby pro motoristy shledává 5% respondentů za velmi dobré a 33% za dobré. Naopak za špatné 25% a velmi špatné 5%. Nutno podotknout, že ale 32% dotázaných nedokázalo tyto služby posoudit. **Služby pro cyklisty** (viz. graf 6.8) dopadly též poměrně dobře, nicméně je opět důležité poznamenat, že se 30% dotázaných vyhnulo přímému hodnocení. Přes polovinu dotázaných ale shledává tyto služby za dostatečné. Ještě větší neznámou bylo pro respondenty hodnocení **služeb pro lyžaře** (až 43% o těchto službách neměla žádné informace). U ostatních pak ale mírně převažovali negativní reakce (19% je hodnotilo za špatné a 16% dokonce za velmi špatné), spíše příznivě je dohromady hodnotilo 22%.

Graf 6.8**Graf 6.9**

Hodnocení *péče o veřejnou čistotu a pořádek* (viz. graf 6.9), včetně údržby veřejných WC, shledává přes 55% za dobrou (v malé míře velmi dobrou). Negativně ji posuzuje cca 30% dotázaných. Významným ukazatel je hodnocení *úrovně personálu ve službách cestovního ruchu* (viz graf 6.10). Téměř 60% respondentů shledává úroveň za dobrou (z toho 7% za velmi dobrou). Naopak 23% bylo se současným stavem nespokojeno.

Graf 6.10

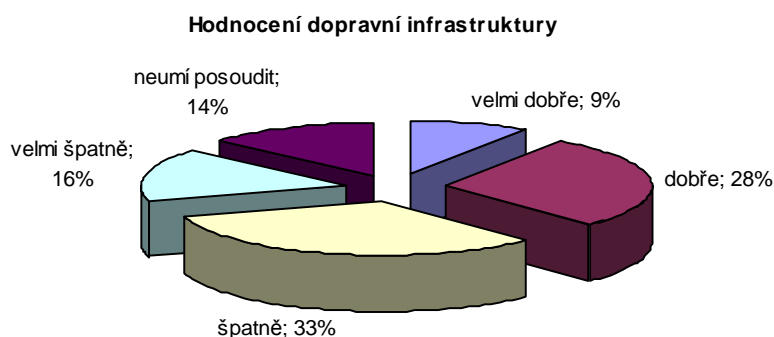
Celková *cenová úroveň služeb* (graf 6.11) byla vnímána jednotlivci velmi různě a v konečném důsledku působí vyrovnaně. Přibližně 12% dotázaných si cenovou úroveň v porovnání s jinými kraji ČR nebo zahraničí velmi pochvaluje. Největší část představuje skupina, jenž shledává služby za cenově přijatelné a hodnotí je tudíž též dobře (33%). Na druhé straně ceny hodnotí spíše špatně 27% respondentů a 11% až za velmi vysoké. Přibližně 17% si nedokázalo vytvořit názor na věc.

Graf 6.11

Z hlediska infrastruktury regionu byl hodnocen například *rozsah a kapacita ubytování*. Celkem 63% jej hodnotí jako dobré, z toho 19% dokonce jako velmi dobré. Špatně pak pouze 13%. Hodnocení *rozsahu a kapacity stravovacích služeb* dopadlo velmi obdobně. Celkem 64% respondentů jej označilo za dobré (z toho 12% jako velmi dobré). Negativně pouze 19% a z toho jen 2% jako velmi špatně.

Naopak u *dopravní infrastruktury* takto přesvědčivá tvrzení nezaznívala, ačkoliv přes ohlasy některých dotázaných dopadlo toto hodnocení překvapivě celkem dobře. Silnice a parkoviště hodnotilo ve špatném stavu téměř polovina dotázaných, a z toho 16% je shledává jako velmi špatně. V dobrém slova smyslu je hodnotilo 37%. Celkové hodnocení mohlo též velmi ovlivnit 14% respondentů, kteří otázku konkrétně nezodpověděli (viz graf 6.12).

Graf 6.12

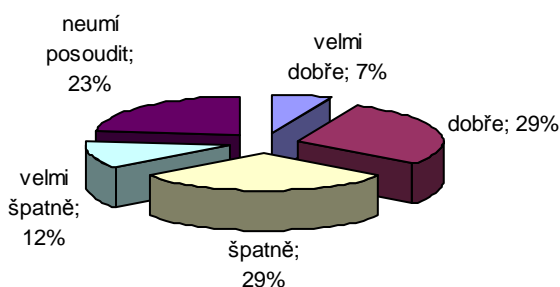

Vybavenost pro sportovní atraktivitu hodnotila zhruba jedna čtvrtina dotázaných za dobré. Nicméně opět zde převažovala spíše mírně negativní hodnocení (dohromady 41%). Také zde bylo poměrně vysoké procento dotázaných, jenž nevědělo jak tento dotaz zodpovědět (viz. graf 6.13). *Společenské vyžití a zábavu* shledává cca 40% za dobrou či velmi dobrou, ale stejné množství dotázaných považuje tyto ukazatele za naopak nedostatečné (viz graf 6.14).

Nákupní možnosti sledované oblasti dopadli o něco lépe (viz graf 6.15.). Téměř polovina je relativně s nabídkou obchodních možností spokojena. *Vybavenost pro rodiny s dětmi* vidí za nedostatek přibližně 28%. Naopak relativně spokojených je téměř 45%. Přes jednu čtvrtinu dotázaných ale nedokázalo tuto vybavenost posoudit.

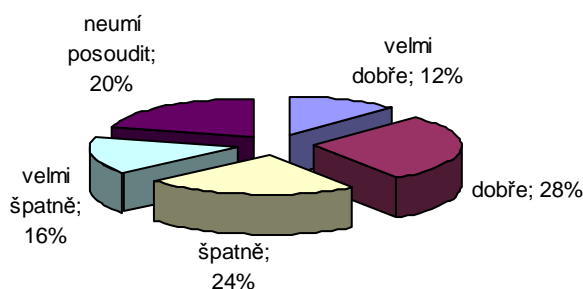
Graf 6.13

Hodnocení vybavenosti pro sportovní atraktivitu

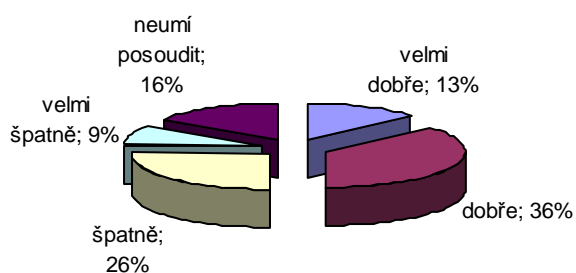
Graf 6.14

Hodnocení společenského vyžití a zábavy

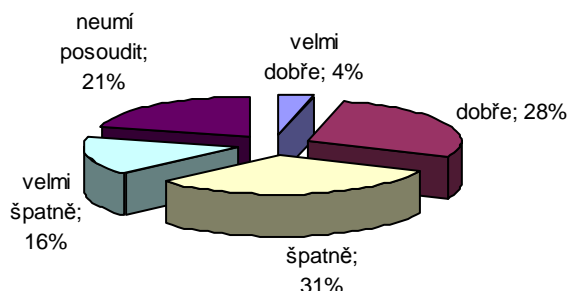
Graf 6.15

Hodnocení nákupních možností

Graf 6.16

hodnocení nabídky programů pro volný čas

Další dotazy se týkají hodnocení péče o rozvoj cestovního ruchu v různých oblastech. Jednou z těchto oblastí bylo například *poskytování informací o mikroregionu*. Tuto informovanost pokládá 62% za dobrou nebo velmi dobrou. Naopak nedostatečná se zdá 19% respondentům. *Místní orientační značení* dokonce až 72% dotázaných považuje za kvalitní (z toho až 22% je považuje za velmi dobré) a jen 15% s ním byli vysloveně nespokojeni.

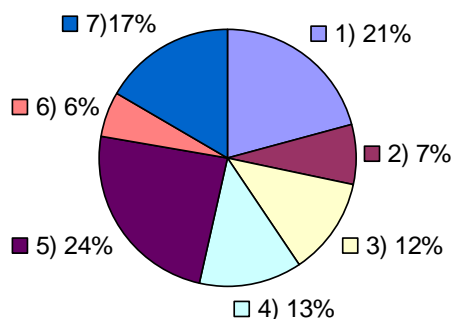
Péče o památky a turistické atraktivity se zdá dostatečná 54% dotázaných. Přes 30% tento názor ale nesdílí. *S péčí o životní prostředí* je spokojeno ještě o něco více dotázaných, a to 57%, naopak cca 30ti% se zdá péče spíše nedostatečná. Na dotaz týkající se *péče o bezpečnost návštěvníků* až 31% dotázaných nedokázalo odpovědět. Zhruba 44ti% se zdá bezpečnost dostatečná a 25ti% spíše nedostatečná.

Nabídka programů pro volný čas se zdá dostatečná pouhým 32%, naopak 47% by uvítalo v této oblasti zlepšení (viz graf 6.16. na předešlé straně).

Vztah místních obyvatel k návštěvníkům hodnotí 65% dotázaných kladně. Nespokojeno bylo 18% a 17% se nevyjádřilo.

Graf 6.17

Využití informačních zdrojů o regionu

- 1) turistická informační centra
- 2) cestovní kanceláře a agentury
- 3) média (články v tisku, rozhlas, televize)
- 4) propagační materiály, prospekty, průvodci apod.
- 5) internet
- 6) informace od personálu ve službách
- 7) informace od příbuzných či známých

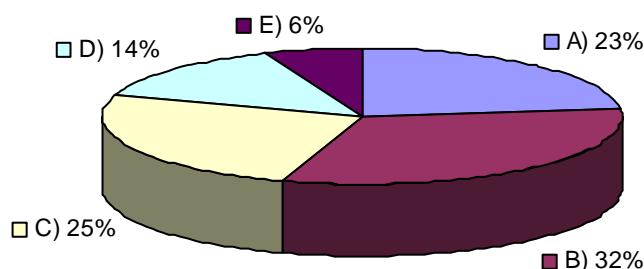
Dále byla v dotaznících uvedena otázka *na využití informačních zdrojů o regionu* při návštěvě Novohradsku. Podle kladného hodnocení (plného či částečného využití těchto zdrojů) se na nejvyšších příčkách umístili internetové informační zdroje (68 dotázaných), turistické informační centra (59) a informace od příbuzných či známých (47). Procentuální vyjádření podílu jednotlivých druhů informačních zdrojů je uvedeno v grafu 6.17. Je ale nutno podotknout, že každý respondent mohl zvolit tři preferované informační zdroje, což přesně neodpovídá velikosti váhy jednotlivě zvolených odpovědí.

Na závěr dotazování byla položena otázka „*Kolik Vás stojí v průměru na osobu za den Váš pobyt v tomto regionu?*“ V tomto ohledu výrazně záleželo na jednotlivých typech účastníků (například studenti vyhledávali raději levnější služby), druhu cestovního ruchu a jiných faktorech. Nejvíce účastníků utratí za den v rozmezí 300 až 500 Kč (32% dotázaných). Dále viz graf 6.18.

Graf 6.18

Kolik stojí v průměru na osobu/den pobyt v tomto regionu?

- A) do 300 (do 10 €)
- B) 300 – 500 Kč (15 €)
- C) 500 – 1000 Kč (30 €)
- D) 1000 – 5000 Kč (150 €)
- E) nad 5000 (nad 150 €)

6.4 Nedostatky sledovaného regionu

Nejvíce respondentů shledává problém v dopravě. Především byl zmiňován špatný stav vozovek (16 dotazovaných). Z hlediska dopravní infrastruktury jsou podle respondentů též problémy ve špatné dostupnosti veřejné hromadné dopravy a malém počtu meziměstských spojů (především o víkendech). Někteří postrádají v Jižních Čechách letiště, nebo zmiňují špatnou kvalitu cyklistických tras a nedostatek parkovacích míst.

Řada nedostatků byla zmíněna ve volnočasových aktivitách, a to především v jejich malé nabídce. Kulturní aktivity se zdají nedostatečně naplněné části respondentům, v několika případech scházejí zábavní centra a diskotéky. Sportovní atraktivita hodnotí jako nedostatečné také několik dotazovaných (v množství nabízených sportovních aktivit a dvakrát navíc i

v jejich kvalitě). V několika případech byl zmíněn nedostatek nabídky aktivit pro rodiny s dětmi. Též v některých případech byl sledován problém v nedostatku míst ke koupání.

V nákupních možnostech vadilo u několika dotazovaných nedostatek nákupních možností v mikroregionu a některým nadmíra kamenných prodejen či stánků Asiátů (především vietnamské národnosti).

Mezi další zmíněné nedostatky bylo zařazeno: nedostatečná jazyková vybavenost rezidentů i pracovníků ve službách, připojení internetu v některých odlehlějších částí mikroregionu, nedostatečný bezbariérový přístup invalidům. Za zmínku snad ještě stojí vyhynutí některých druhů dřevin (Jalovec), nedostatek jednolůžkových pokojů v ubytovacích zařízeních a vysoké ceny ve stravovacích zařízeních.

Řada respondentů žádné nedostatky vůbec neuvedlo.

6.5 Shrnutí

Nejvíce respondentů pochází z České republiky a převážně z krátké dojezdové vzdálenosti od sledované oblasti. Většina respondentů byla do věku padesáti let. Nejčastěji přijíždí s partnerem/partnerkou, přáteli či známými na maximálně 1 až 2 noclehy či bez noclehu. Ve většině případů se jedná o opakované návštěvníky. Převažující účel cest do Novohradska je rekreační i poznávací. Nejvíce oblíbená je pěší turistika a cykloturistika. Nejvíce ubytovaných účastníků cestovního ruchu vyhledává hotely, penziony či jsou ubytováni u známých a příbuzných. Návštěvníci se stravují převážně v restauracích, někteří se stravují z vlastních zdrojů. Informace o mikroregionu rádi vyhledávají na internetu a v informačních turistických centrech. Za služby jednotlivci nejvíce utratí v rozmezí 300 až 500 Kč za den.

Podle dotazníkového šetření bylo poukázáno na problémy především v těchto oblastech: v dopravní infrastruktuře (kvalita komunikací, veřejná hromadná doprava), volnočasových aktivitách (málo sportovních, kulturních a zábavních zařízení) a nákupních možnostech.

7. NÁVRH NA INOVACI

Na základě získaných informací z provedených analýz, terénního šetření a osobního kontaktu s většinou infocenter mikroregionu byly definovány odpovědi na určené hypotézy. Dopředu byly vysloveny tyto dvě hypotézy:

1. Služby CR jsou pro návštěvníky oblasti dostačující, kvalitní a dobře dostupné.

V hodnocení ubytovacích služeb bylo zjištěno, že celková lůžková kapacita, i když je nízká, není vnímána jako hlavní nedostatek. Nicméně bylo zjištěno, že velký problém může znamenat nedostatek velkokapacitních ubytovacích zařízení (především hotelů), které by mohli nabízet své služby touroperátorům. Stravovací služby byly vesměs celkově hodnoceny též kladně, ale jako nedostatek byla určena absence specializovaných stravovacích zařízení (orientální kuchyně, pizzerie, kavárny, čajovny aj.). Největší nedostatek byl shledán v oblasti dopravní infrastruktury (kvalita silničních komunikací, dopravní spojení mezi malými obcemi a městy mikroregionu). Řada komunikací (zvláště v odlehlejších částech) by vyžadovala urychlenou rekonstrukci.

V doplňkových službách byly hlavní nedostatky shledány v absenci více sportovních, kulturních a zábavních zařízení. Mnohdy se týkaly i kvality již existujících zastaralých zařízení. Tyto volnočasové aktivity by rozhodně mohli přilákat více turistů a především prodloužit jejich většinou krátký pobyt v mikroregionu.

Nedostatky byly též shledány v nákupních možnostech oblasti. Dobré by bylo vybudování některých větších obchodních domů či alespoň supermarketů v centrálních městech.

Problém, vzhledem k zahraničním návštěvníkům, by mohla též představovat nedostatečná jazyková vybavenost personálu ve službách CR.

2. Dopravní a turistické značení v oblasti je pro většinu návštěvníků i obyvatel regionu přehledné a na dobré úrovni.

Pěší turistika i cykloturistika představuje v mikroregionu velký potenciál. Bohužel dopravní komunikace jsou v některých případech ve velmi špatném stavu. V posledních letech začala stoupat pozornost věnovaná dopravnímu a turistickému značení. Vznikla zde řada nových turistických tras, naučných stezek a cyklotras. Bohužel provedené značení jednotlivých cest je někdy velmi chaotické a turisté mnohdy i bloudí. V této oblasti by bylo zapotřebí lepšího uvážení rozmístnění jednotlivých ukazatelů a turistických značek. Problém je též spatřován v absenci či nepřehledném umístění silničních informativních ukazatelů

ukazující směr a vzdálenost sídel. V posledních letech se zde též rozmáhá projekt tzv. „hnědých tabulí“. Bohužel zatím není dotažen zcela do konce a řada významných turistických atraktivit postrádá jejich upozornění.

Při studii této oblasti byl shledán dále nedostatek v širší propagaci mikroregionu. V informačních centrech lze sice buď zdarma nebo za poplatek získat řadu příruček, prospektů, map apod., nicméně se počítá s tím, že turista sem přijede. To samé platí v případě webových stránek - potenciální turista musí cíleně vyhledat server poukazující na Novohradsko. Navíc oblast zaujímá v rámci České republiky spíše periferní polohu a ani přes území neprocházejí žádné významné komunikační tahy. Proto by bylo zapotřebí zlepšit propagaci mimo mikroregion, a to například v místech, jenž z hlediska cestovního ruchu na sebe poutají pozornost a přitom nejsou daleko (např. České Budějovice, Český Krumlov, Třeboň aj.). V těchto „silných a mnohdy i přetěžovaných“ destinacích cestovního ruchu by pak mohly být Novohradské hory propagovány jako destinace pro oddech v přírodě, aktivní turistiku či jiné sportovní vyžití. Mohly by se zde i více realizovat různé fakultativní výlety a programy do Novohradska.

Významný potenciál do budoucna by mohl přinést rozvoj prezentace místního lidového umění, řemesel, tradic, zvyků a obyčejů. Velmi tradiční pro tuto oblast jsou především každoroční letní poutě, masopusty či jiné tradiční slavnosti. Bohužel v posledních letech klesá o tyto místní akce zájem, především z důvodu převažujících vietnamských stánkařů, jenž nahradili tradiční české pouťové trhy.

Dále by bylo velmi vhodné vybudovat společný informační systém mikroregionu, jenž by tvořil databázi ubytovacích, stravovacích a jiných doplňkových zařízeních, včetně popisu a aktuální disponibilní kapacity (např. počet volných lůžek ubyt. zařízení). Je nutno říci, že tento program již v řadě městech mikroregionu funguje a to pod správou informačních center Trhové Sviny, Borovany a Horní Stropnice. Bohužel není zcela dokonalý a řada zařízení, především z okolních měst, zatím chybí.

V tomto ohledu by bylo též vhodné zajistit některé pracovníky zabývající se propagací cestovního ruchu mikroregionu a podporovat vzdělávání vedoucích zařízení a personálu pracujících v cestovním ruchu. Nedílnou součástí by mělo být vzdělávat tyto osoby formou tzv. „udržitelného cestovního ruchu“.

8. TVORBA MARKETINGOVÉHO MIXU DESTINACE

Pro tvorbu marketingového mixu destinace byla použita předloha tzv. „8P“ podle odborné publikace Palatkové: Marketingová strategie destinace cestovního ruchu a Heskové a kol.: Cestovní ruch.

Produkt - Product

Jako jádro produktu destinace jsou chápány potřeby potenciálních účastníků cestovního ruchu, kde převažuje orientace na relaxaci či aktivní dovolenou (převážně pěší turistika a cykloturistika) spojenou s přírodou Novohradských hor a podhůří. Hmotný produkt je pak představován dostupnými základními službami a celkovou infrastrukturou mikroregionu v blízkosti atraktivit cestovního ruchu. Jedná se především o ubytovací, stravovací a informační služby, avšak mohou se popřípadě zahrnout i například servis a půjčovny kol v blízkosti cyklostezek apod. Do rozšířeného produktu v případě cyklotras by se mohla řadit specializovaná autobusová doprava pro cyklisty („projekt cyklotrans“).

Celkový dojem účastníka na cestovním ruchu Novohradska je představován právě souborem, provázaností, dostupností a prezentací těchto služeb ve spojení s atraktivitami destinace. Z hlediska zážitkovosti (jak působí destinace na návštěvníky) mikroregionu může oblast nabídnout především poměrně zachovalou krajinu s množstvím turistických cest, stezek a cyklotras s dostatečnou technickou kvalitou, která je představována právě nabízeným ubytováním, stravovacími zařízeními, dopravou a jinými službami a zařízeními.

Cena - Price

Ceny služeb v mikroregionu jsou zatím spíše nižší než v jiných turisticky významných navštěvovaných oblastech ČR. Je to spojeno s tím, že zatím není tak vyhledávanou destinací. Mírnou nevýhodou je odlehlost od největších sídel ČR, což znamená, že cena za dopravu do mikroregionu pro obyvatele např. Prahy bude o něco vyšší. Ceny jednotlivých služeb jsou závislé na jejich kvalitě, popř. vzdálenosti od hlavních sídel Novohradska (především ubytovací a stravovací služby). U volnočasových aktivit poloha takovou roli v mikroregionu nepředstavuje.

Místo – Place

Jak již bylo řečeno u ceny jedná se spíše o odlehlejší destinaci v rámci ČR. Naopak by se ale dalo říci, že do jisté míry má tato poloha potenciál do budoucna, jelikož tvoří hranici se sousedním Rakouskem. Zvláště by mohl vzrůst zájem o mikroregion z důvodu nedávného

přistoupení k Schengenské dohodě a tím pádem i zrušení hranic s Rakouskem jako takových. Navíc vzhledem méně přístupnější poloze byla oblast ušetřena nadměrným přeměnám krajiny, a to zvláště ve vyšších oblastech Novohradských hor. Z tohoto důvodu nabízí mikroregion jednu z mála zachovalejších krajín u nás.

Marketingová komunikace – Promotion

Propagace mikroregionu skýtá značné rezervy. Vhodné do budoucna by bylo zvýšit marketingovými nástroji zájem o oblast ve větších, relativně blízkých, městech (jako například České Budějovice, Český Krumlov, popř. Třeboň aj.). Potenciál též skrývá propagace Novohradský hor do sousedního Rakouska. Destinace oslovuje především mladší klientelu a rodiny, a to především s podnětem klidné aktivní dovolené či odpočinku v přírodě.

Pro zvýšení návštěvnosti mikroregionu by bylo též vhodné organizovat více kulturních a tradičních originálních akcí a zábavních programů, které by přilákali návštěvníky, a tím budovat „image“ destinace.

Lidé – People

Lidský faktor zde působí ve dvou rovinách, a to jako personál ve službách na straně jedné a jako návštěvníci čerpající tyto služby na straně druhé. Potenciál do budoucna je přilákat a vychovat kvalifikovanou pracovní sílu v zařízeních provozujících tyto služby. Odborný personál by tak mohl ještě více zvýšit zájem o destinaci.

Co se týče místních obyvatel, jejich náklonnost k cestovnímu ruchu je zatím ve vývoji a zlepšuje se. Zájemem by mělo být zajišťovat větší jazykovou vybavenost (především angličtina a němčina) personálu i místních obyvatel.

Spolupráce – Partnership

V této oblasti je možno využít jednotlivá sdružení, které již na území Novohradských hor a podhůří fungují (např. Sdružení růže apod.). Mimo těchto sdruženích skýtá potenciál do budoucna i přeshraniční spolupráce se sousedním Rakouskem, jako společné destinace Novohradských hor na území obou států.

Nabídka balíku služeb – Packaging

Bylo by vhodné připravit balíčky služeb - zájezdy či fakultativní výlety, prostřednictvím touroperatorů. Určitý balíček je již samostatně představován např.

v některých typech ubytovacích zařízení, které nabízejí navíc stravu a jiné doplňkové služby, jako parkování v areálu objektu, úschovu kol, různé hřiště, zahrady, bazény aj. Přitom cena se platí pouze jedna a zahrnuje veškeré tyto služby.

Programová specifikace služeb - Programming

V rámci tohoto bodu by se měla do budoucna propracovávat větší snaha o celoroční využívání cestovního ruchu, tzn. přilákat turisty i mimo hlavní sezónu (především v období letních prázdnin). Jednou z variant uplatnění je pořádání specifických slavností, poutí apod., jenž jsou pro mikroregion z minulosti tradiční.

Závěr marketingového mixu destinace

Cestovní ruch je významným hospodářským odvětvím a tím také přináší velký prospěch pro sledovaný mikroregion. Otázkou do budoucna zůstává, zda by neměla existovat nějaká instituce, která by toto významné odvětví v mikroregionu přímo řídila. Některé takovéto snahy již prokazují různá dobrovolná sdružení (Novohradská občanská společnost, Sdružení růže aj.), kde ale samozřejmě nejsou členy všechny obce tohoto mikroregionu.

9. ZÁVĚR

Na základě této práce bylo zhodnoceno, že rekreace a cestovní ruch ve sledovaném mikroregionu Novohradských hor a Novohradského podhůří je ve fázi vývoje a v určitých oblastech skýtá značné rezervy. Největší nedostatky jsou představovány v dopravní infrastruktuře, v nedostatku kulturních, sportovních, či jiných volnočasových zařízeních a propagaci regionu. Do propagace by měl být kladen větší důraz do prezentace mimo mikroregion, a to především do větších sídel a nedalekých vyhledávaných turistických destinací.

Na určitých místech (především v podhůří Novohradských hor) mikroregionu byly shledány nedostatky v turistických značeních. Problém spočívá především v zavádějícím umístění turistických značek a tabulí, které mohou neznámé turisty mást. V některých případech se jedná o úplnou absenci těchto značení. Například velmi známé poutní místo kostelu Nejsvětější Trojice u Trhových Svinů není při projíždění městem téměř vůbec značené turistickými tabulemi.

Velmi dobré by bylo vytvořit image destinace, prostřednictvím nabídky speciálních služeb spjatých s přírodou a tradicemi sledovaného území. V rámci prezentace těchto tradic, lidových řemesel a umění charakterizující oblast Novohradska a podhůří by bylo vhodné zařadit tradiční jihočeské slavnosti jako poutě a masopusty. Vzhledem tomu, že v posledních letech klesá zájem o tyto akce, by bylo vhodné se zaměřit na zvýšení tradičnosti, nabídky služeb a propagaci těchto slavností. Například zamezit tomu, aby se na tradičních pouťových trzích vystavovalo a prodávalo standardní zboží asiatských trhovců, jenž by bylo nahrazeno tradičními českými pouťovými, řemeslnými a lidovými výrobky z typických tuzemských odvětvích.

Hlavní potenciál Novohradska byl shledán v přírodě a aktivní turistice. Velký zájem mezi turisty preferující aktivní cestovní ruch je o pěší turistiku, cykloturistiku a běžkování. Vzhledem tomu, že je zde velmi populární sportovní vyžití, bylo by dobré zařadit do prezentace mikroregionu zvýšení propagace a pořádání různých sportovních akcí. Řada z nich již už našla zájem u veřejnosti, jako například Silvestrovské běhy měst, různé triatlony a jiné závody, jenž jsou dostupné každému, bez rozdílu věku a pohlaví. V poslední době se též hovoří o zvýšení služeb lyžování, a to především ve spolupráci se sousedním Rakouskem, kde by se spojil rakouský Hochficht (jako známá lyžařská destinace i pro řadu lyžařů z Čech) a jeho česká strana kopce, spadající do Novohradských hor. Velmi k tomuto projektu dopomohl vstup do Schengenského prostoru.

Potenciál cestovního ruchu by mohl být též vyzdvihnut potvrzením připravované CHKO Novohradské hory.

V práci jsou shromážděny různé analýzy a šetření, které dopomohly k těmto závěrům, navíc autor práce z této oblasti pochází, tudíž doplnil text o vlastní postřehy a postřehy jiných rezidentů vymezeného sledovaného území.

10. SUMMARY

Project analyses services of Tourism area of Novohradske mountains and Novohradske foothills and completely characterize potential of Tourism in this location, through some analysis. Concretely is here used situational analysis, STEP analysis, destination demand analysis and analysis of competitive advantage. Then it was established analysis of Tourism services (basic and supplementary services). The point of project was proposition of product portfolio and marketing mix of destination which was coming out of these analysis and field survey (form of questionnaire). It was putting the accent on frame of view on progression and propagation of destination. Through hypotheses were solved classification of Tourism services and traffic or tourist notation seen tourists eyes.

Mostly disadvantages was found in traffic, free and leisure time services and in destination promotion. Mainly potential of Novohradsko was found in nature and activ tourism. Big interest, between tourists who prefer activ tourism, is hiking, cycling and skyhiking. Tourism potential could be grow up with confirmation of CHKO Novohradske mountains.

11. PŘEHLED POUŽITÉ LITERATURY

1. Hesková, M. a kol.: Cestovní ruch. Praha: Fortuna, 2006.
2. Horáková, H.: Strategický marketing. Praha: Grada Publishing, 2002.
3. Horner, S., Swarbrooke, J.: Cestovní ruch, ubytování a stravování, využití volného času. Praha, Grada Publishing, 2003.
4. Kolektiv autorů: Novohradské hory a Novohradské Podhůří: Příroda, historie, život. Miloš Uhlíř – Baset, 2006.
5. Kotler, P.: Marketing Management. Praha: Victoria Publishing, 1992.
6. Koželuh, M.: Novohradské hory – První tři. Novohradská občanská společnost, 2005.
7. Morrison, A. M.: Marketing pohostinství a cestovního ruchu. Praha: Victoria Publishing, 1995.
8. Oriška, J.: Technika služeb cestovního ruchu. Praha: Idea servis, konsorcium, 1999.
9. Palatková, M.: Marketingová strategie destinace cestovního ruchu Praha: Grada Publishing, 2006.
10. Poláková, M.: Mé, tvé, naše Trhové Sviny. České Budějovice: Růže, 2006.

Ostatní použité dokumenty:

Nařízení Jihočeského kraje č. 2/2003 ze dne 30. 9. 2003 o přírodním parku Novohradské hory.

Manuál rozvoje cestovního ruchu v jihočeském kraji pro Jihočeskou centrálu cestovního ruchu. Incoma Research, s.r.o., květen 2007.

Rozvojový plán Sdružení Růže pro období 2004 - 2006 (20.8.2004).

[Http://www.sdruzeniruze.cz/](http://www.sdruzeniruze.cz/)

Strategická studie Sdružení Růže (7.2.2002). [Http://www.sdruzeniruze.cz/](http://www.sdruzeniruze.cz/)

Obce mikroregionu Sdružení Růže (7.2.2002). [Http://www.sdruzeniruze.cz/](http://www.sdruzeniruze.cz/)

Internetové zdroje

Oblast Novohradsko:

<http://www.novohradky.info/>

<http://www.novohradsko.cz/>

<http://www.novohradsko.com>

<http://janbraum.unas.cz/novohradsko/novohradsko.htm>

<http://www.sdruzeniruze.cz/>

<http://www.tsviny.cz>

<http://infocentrum.tsviny.cz/>

<http://www.novehrady.cz/>

<http://www.borovany-cb.cz/>

<http://www.mestokaplice.cz>

<http://www.velesin.cz/cz/index.htm>

<http://www.horni-stropnice.cz/>

<http://www.benesovnc.cz/index.php?id=&site=pocteni>

http://www.ckrumlov.cz/cz1250/region/obce/t_malont.php3

<http://www.velenice.cz>

<http://www.dolnidvoriste.cz/>

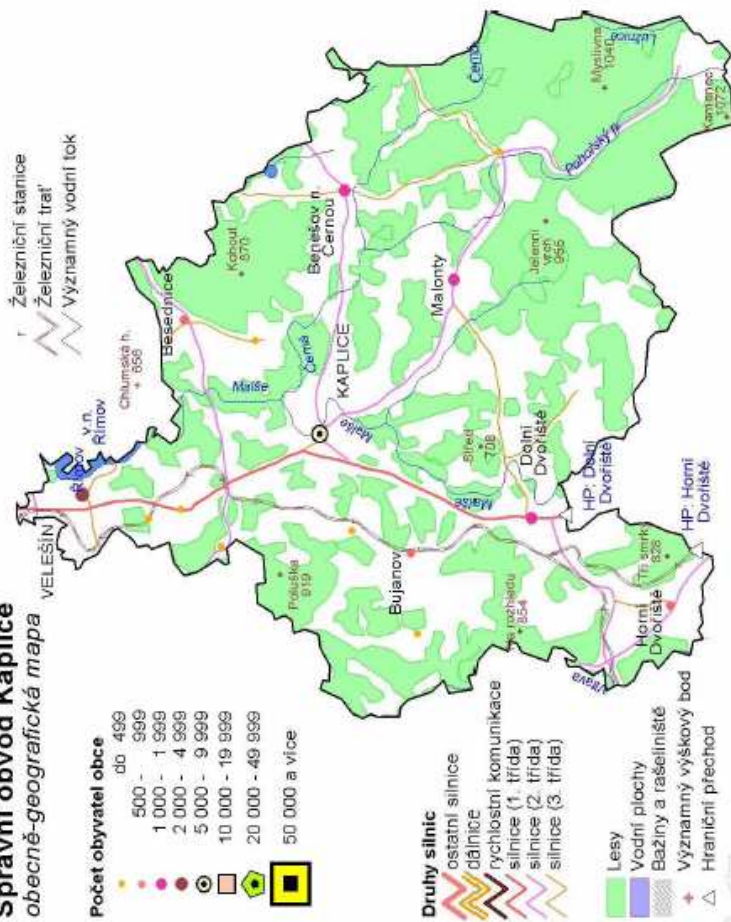
<http://www.jiznicechy.org/cz/index.php?path=prir/novohory.htm>
<http://www.tsviny.cz/nhory/nhory.htm>
<http://www.tsviny.cz/slhory/slhory.htm>
http://cs.wikipedia.org/wiki/Novohradsk%C3%A9_hory
<http://www.tisicovky.cz/cs/hory/novohradske-hory/>
http://www.tsviny.cz/old_tsviny/cyklotrasy/index.html

další:

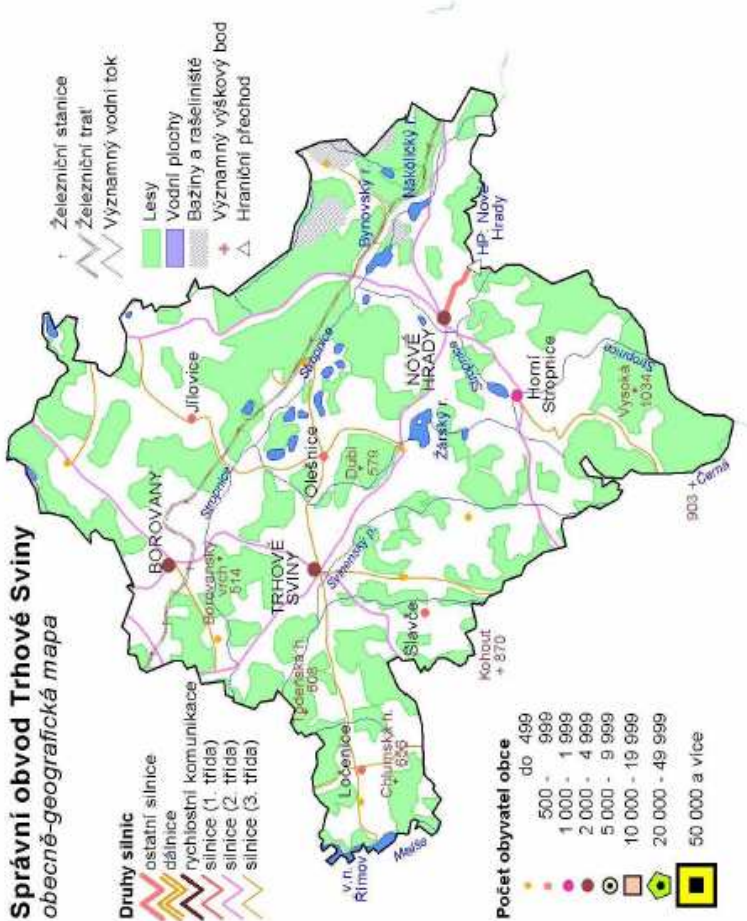
<http://mesta.obce.cz/>
<http://www.czso.cz/>
<http://www.uur.cz/default.asp?ID=2785>
<http://www.uur.cz/default.asp?ID=2680>
<http://www.czso.cz/xc/redakce.nsf/i/home>
http://www.czso.cz/xc/redakce.nsf/i/mesta_a_obce
<http://www.czso.cz/xc/edicniplan.nsf/p/13-3112-07>
<http://www.czso.cz/sldb/sldb2001.nsf/openciselnik?openform&:cz031>

Příloha 1: Mapy správních obvodů Kaplice a Trhové Sviny

Správní obvod Kaplice obecně-geografická mapa

Správní obvod Trhové Sviny obecně-geografická mapa

Zdroj: Český statistický úřad České Budějovice (staženo na www.czso.cz 13.1.2008)

Příloha 2: Základní demografické ukazatele v mikroregionu Novohradské hory a podhůří
 - seřazeno podle počtu obyvatel nad 1000 (k 31.12. 2006)

	Počet obyvatel	Průměrný věk	Míra nezaměstnanosti v %	Status
Kaplice	7 270	38,1	6,9	město
Trhové Sviny	4 780	39,7	3,6	město
Velešín	4 045	38,2	5,1	město
Borovany	3 821	38,3	3,2	město
České Velenice	3 424	39,0	4,3	město
Nové Hrady	2 567	39,3	4,8	město
Horní Stropnice	1 566	39,2	6,8	obec
Benešov nad Černou	1 461	38,3	8,1	obec
Dolní Dvořiště	1 239	35,8	11,0	obec
Malonty	1 224	34,3	12,0	obec
Mikroregion celkem*	40 329	38,7	7,3	
SO ORP Trhové Sviny celkem	17 797	39,5	4,6	
SO ORP Kaplice celkem	19 660	37,6	8,1	

* - SO ORP Trhové Sviny a Kaplice bez obcí Hranice, Jílovice, Mladošovice, Petřikov, Rožmitál na Šumavě; navíc obce České Velenice, Řimov, Strážov, Strážkovice, Komaňice.

zdroj: Český statistický úřad České Budějovice (data dostupné na www.czso.cz 17.1.2008)

Příloha 3: Základní demografické ukazatele v mikroregionu Novohradské hory a podhůří
- seřazeno podle počtu obyvatel nad 1000 (k roku 2001)

	Počet obyvatel	Ekonomicky aktivní obyvatelstvo	Produktivní obyvatelstvo v %	Z ek. aktivních nezaměstnaní	Míra nezaměstnanosti v %
Kaplice	7125	3988	56	233	5,8
Trhové Sviny	4620	2467	53,4	101	4,1
Velešín	4027	2177	54,1	115	5,3
Borovany	3584	1775	49,3	99	5,6
České Velenice	3523	1737	49,3	94	5,4
Nové Hrady	2602	1341	51,5	70	5,2
Horní Stropnice	1548	746	48,2	57	7,6
Benešov nad Černou	1237	680	55	44	6,5
Dolní Dvořiště	1281	715	55,8	68	9,5
Malouty	1089	567	52,1	50	8,8

Zdroj: Sčítání lidu 2001

Příloha 4: Vybavenost největších obcí v mikroregionu Novohradské hory a podhůří

Charakteristika	N. Hrady	T. Sviny	Borovany	Kaplice	Velešín	C. Velenice	Benešov n. C.	H. Stropnice	Malonty	D. Dvoriště
Pošta	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano
Základní škola	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano
Střední škola	Ne	Ano	Ne	Ano	Ano	Ano	Ne	Ne	Ne	Ne
Mateřská škola	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano
Zdravotnické zařízení	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano
Police	Ano	Ano	Ne	Ano	Ano	Ne	Ano	Ne	Ne	Ano
Finanční instituce (banka,	Ano	Ano	Ano	Ano	Ne	Ano	Ne	Ano	Ne	Ne
Benzinová čerpací stanice	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ne	Ne	Ano
Kanalizace (ČOV)	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano
Vodovod	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano
Plynofikace	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ne	Ne	Ano	Ano	Ano
Železniční stanice	Ne	Ne	Ano	Ne	Ano	Ano	Ne	Ne	Ne	Ano
Turistické infocentrum	Ano	Ano	Ano	Ano	Ne	Ano	Ano	Ano	Ne	Ne
Kulturní dům	Ano	Ano	Ano	Ano	Ne	Ano	Ne	Ne	Ano	Ne
Knihovna	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano
Kino	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ne	Ne	Ne	Ne
Sportovní hala	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ne
Sportovní stadion	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano
Krytý plavecký bazén	Ne	Ne	Ano	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
Veřejné koupaliště (přírodní, umělé)	Ne	Ano	Ano	Ano	Ne	Ne	Ano	Ano	Ano	Ne
Zimní stadion	Ne	Ano	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
Hrad, zámek	Ano	Ne	Ano	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
Muzeum, skanzen	Ano	Ano	Ano	Ano	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
Společenský sál	Ano	Ne	Ano	Ano	Ano	Ano	Ne	Ne	Ano	Ne
Konferenční možnosti	Ano	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
Lázeňství, wellness	Ano	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne

Zdroj: internetové stránky měst, Český statistický úřad České Budějovice, www.sdruzenuze.cz (únor 2008)

Příloha 5: Přehled ubytovacích zařízení v Novohradských horách a podhůří

Název ubytovacího zařízení	lokality	kapacita	typ	kuchyně*	wellkoupelna*	Tv/Satelit*	Balkon/Terasa	Parkování	Úschovna kol	Možnost snídane	cenárnoc	slivky**
Apartmány Helena Žitková	Nové Hrady	20	v soukromí	Ano	Ano	Ano	Ne	Ano	Ano	Ano	od 300,-	Ano
Wellness hotel Rezidence***	Nové Hrady	32	hotel	Ne	Ano	Ano	Ne	Ano	Ne	Ano	od 850,-	Ne
Český dům	Nové Hrady	22	ubytovna	Ne	Ne	Ne	Ne	Ano	Ano	Ne	od 180,-	Ne
David Kubišek	Nové Hrady	8	v soukromí	Ano	Ano	Ano	Ne	Ano	Ano	Ne	od 250,-	Ano
Heidingerová Pavlína	Nové Hrady	4	v soukromí	Ano	Ano	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	od 300,-	Ano
Hotel Máj	Nové Hrady	43	hotel	Ano	Ne	Ne	Ne	Ano	Ano	Ano	od 250,-	Ano
Jaromír Novák	Nové Hrady	5	v soukromí	Ano	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	od 150,-	Ano
Jiřina Ferencíková	Nové Hrady	8	v soukromí	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ne	od 250,-	Ano
Kláster Božho Milosrdenství Rodiny Panny Marie	Nové Hrady	67	ubytovna	Ne	Ne	Ne	Ne	Ano	Ano	Ano	od 280,-	Ano
Marie Koprřivová	Nové Hrady	6	v soukromí	Ano	Ano	Ne	Ne	Ano	Ano	Ne	od 200,-	Ano
Marie Kotrčová	Nové Hrady	5	penzion	Ano	Ano	Ano	Ne	Ano	Ano	Ano	od 250,-	Ne
Penzion	Nové Hrady	5	penzion	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ne	od 250,-	Ano
Penzion Hommer	Nové Hrady	17	penzion	Ne	Ne	Ano	Ne	Ano	Ne	Ne	od 200,-	Ne
Penzion n. "1670"	Nové Hrady	17	penzion	Ano	Ano	Ne	Ne	Ano	Ne	Ne	dohodou	Ano
Penzion pod hradem	Nové Hrady	41	penzion	Ne	Ne	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	od 400,-	Ano
Podkrovní byt v rodinném domku	Nové Hrady	4	v soukromí	Ano	Ano	Ne	Ano	Ano	Ano	Ne	od 250,-	Ano
Radek Horniák	Nové Hrady	4	v soukromí	Ano	Ano	Ne	Ne	Ano	Ano	Ne	od 200,-	Ne
Rekreační chata Pod Zevlovým mlýnem	Nové Hrady	4	v soukromí	Ano	Ano	Ano	Ne	Ano	Ne	Ne	od 600,-	Ne
Penzion Hrvolová	Nové Hrady	4	penzion	Ano	Ano	Ano	Ne	Ano	Ano	Ne	od 200,-	Ne
Restaurace a penzion U Václava	Nové Hrady	39	penzion	Ne	Ano	Ne	Ne	Ano	Ano	Ano	od 200,-	Ano
Ubytování v Údolí	Nové Hrady	6	v soukromí	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ne	od 250,-	Ano
Ubytovna Tělovýchovné jednoty	Nové Hrady	14	ubytovna	Ne	Ne	Ne	Ano	Ano	Ano	Ano	od 200,-	Ano
Cyklopenzion	Údolí u N.H.	19	penzion	Ne	Ano	Ne	Ano	Ano	Ano	Ano	350,-	Ano
Penzion RENESANC	Údolí u N.H.	18	penzion	Ne	Ano	Ano	Ne	Ano	Ano	Ano	od 350,-	Ne
Apartmány v Zeleném domě	Údolí u N.H.	18	v soukromí	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	od 350,-	Ano
Penzion Hamr	Terezino údolí	30	penzion	Ne	Ano	Ne	Ano	Ano	Ano	Ano	od 500,-	Ne
Tereziny lázněčky	Terezino údolí	25	penzion	Ne	Ano	Ano	Ne	Ano	Ano	Ano	od 300,-	Ne
Rekreační chalupa	1,5 km od N.H.	7	v soukromí	Ano	Ano	Ne	Ne	Ano	Ano	Ne	dohodou	Ne
Rekreační chalupa - František Jirkal	Štápton	6	v soukromí	Ano	Ano	Ne	Ano	Ano	Ano	Ne	dohodou	Ne
Autocamp Veverčí	Veverčí u N.H.	44	kemp	Ne	Ne	Ne	Ne	Ano	Ano	Ano	od 120,-	Ne
Rodinný dům - Ferencíkoví	Býřov	6	v soukromí	Ano	Ano	Ne	Ano	Ano	Ano	Ne	Ne	Ne
Ubytování v soukromí Residence Kubaláková	Horní Stropnice	7	v soukromí	Ne	Ne	Ne	Ano	Ano	Ano	Ne	Ne	Ne
Penzion U Martinků	Horní Stropnice	6	penzion	Ne	Ne	Ano	Ano	Ano	Ano	Ne	od 200,-	Ne
Penzion Bobr	Horní Stropnice	50	penzion	Ne	Ne	Ne	Ne	Ano	Ano	Ne	200,-	Ne
Apartmány Gomešská	Horní Stropnice	17	v soukromí	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ne	od 180,-	Ne
Pavel Kubalák	Horní Stropnice	4	v soukromí	Ano	Ano	Ne	Ne	Ano	Ano	Ne	250,-	Ne

Název ubytovacího zařízení	lokalita	kapacita	typ	kuchyně*	walkoupelna*	Tv/Satelit*	Balkon/Terasa	Parkování	Úschovna kol	Možnost snídaně	cena/hoc	slevy**
Penzion	Horní Stropnice	22	penzion	Ne	Ne	Ne	Ano	Ano	Ano	Ne	od 290,-	Ne
Penzion Karel Kovář	Horní Stropnice	15	penzion	Ne	Ano	Ne	Ano	Ano	Ano	Ne	od 350,-	Ano
Rekreační chalupa	Rychnov u N.H.	6	v soukromí	Ano	Ano	Ne	Ano	Ano	Ano	Ano	cca 200,-	Ne
Apartmán v Meziluzí	Meziluzí	5	v soukromí	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ne	cca 220,-	Ano
Chalupa pro cyklisty	Meziluzí	20	v soukromí	Ano	Ano	Ne	Ano	Ano	Ano	Ne	cca 190,-	Ano
Ubytování v soukromí V Meziluzí	Meziluzí	9	v soukromí	Ano	Ano	Ne	Ne	Ano	Ano	Ne	od 800,-	Ne
U rozeptí	Dobrá Voda	6	v soukromí	Ne	Ne	Ne	Ne	Ano	Ano	Ano	od 290,-	Ano
Rekreační chata Chaty-apartmány Hojná Voda	Hojná Voda	5	v soukromí	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ne	od 300,-	Ne
Penzion Hojná Voda	Hojná Voda	6	penzion	Ne	Ne	Ne	Ano	Ano	Ano	Ne	od 215,-	Ne
Hotel Hojná Voda*	Hojná Voda	20	hotel	Ne	Ano	Ano	Ne	Ano	Ano	Ne	od 250,-	Ano
Rekreační chalupa	Hojná Voda	8	v soukromí	Ano	Ano	Ne	Ano	Ano	Ano	Ne	od 180,-	Ano
Penzion Po kaštaně	Hojná Voda	31	penzion	Ne	Ano	Ne	Ne	Ano	Ano	Ano	od 350,-	Ano
Penzion Otavan	Hojná Voda	12	penzion	Ne	Ne	Ne	Ne	Ano	Ne	Ne	od 160,-	Ne
Rekreační chata Sojková Drahozlava	Žár	6	v soukromí	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ne	171,-	Ne
Penzion "Marie" Žumberk	Žumberk	55	penzion	Ne	Ano	Ne	Ano	Ano	Ano	Ano	400,-	Ne
Penzion Hradební věž	Žumberk	6	penzion	Ano	Ano	Ne	Ne	Ano	Ne	Ne	od 250,-	Ne
Chalupy na Janovce	Janovka	18	v soukromí	Ano	Ano	Ne	Ano	Ano	Ano	Ne	cca 120,-	Ne
Chalupa Olešnice	Olešnice	5	v soukromí	Ano	Ano	Ne	Ano	Ano	Ano	Ne	od 180,-	Ano
Rekreační chata Brabec Jiří	Olešnice	7	v soukromí	Ano	Ano	Ne	Ano	Ano	Ano	Ne	od 80,-	Ne
Rodinný domek v Bukové	Buková	8	v soukromí	Ano	Ano	Ne	Ano	Ano	Ano	Ne	Ne	Ne
Penzion Baronův most	Leopoldov	Ne	penzion	Ne	Ne	Ne	Ne	Ano	Ano	Ne	Ne	Ne
Ubytování v soukromí Čermák	Benešov n. Černou	6	v soukromí	Ne	Ne	Ne	Ano	Ano	Ano	Ano	od 185,-	Ano
Ubytování v soukromí Fikliková	Benešov n. Černou	8	v soukromí	Ne	Ne	Ne	Ne	Ano	Ne	Ne	150,-	Ne
Penzion Lovecká chata	Benešov n. Černou	18	penzion	Ne	Ne	Ne	Ano	Ano	Ano	Ano	od 200,-	Ne
Penzion Helena Kartáková	Dluhoště	12	penzion	Ne	Ano	Ne	Ano	Ano	Ano	Ne	350,-	Ano
Penzion Liva	Hartunkov	15	penzion	Ne	Ano	Ne	Ano	Ano	Ano	Ne	300,-	Ne
Penzion Malonty	Malonty	7	penzion	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ne	od 275,-	Ne
Penzion Dominika	Malonty	8	penzion	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ne	od 275,-	Ne
Ubytovna Horác Foliatjář	Pohorská ves	14	ubytovna	Ano	Ano	Ne	Ne	Ano	Ano	Ne	od 150,-	Ne
Penzion Žofinský prales	Pohorská ves	14	penzion	Ne	Ne	Ne	Ne	Ano	Ano	Ne	od 200,-	Ano
Ubytování v soukromí Kobosová	Trhové Sviny	5	v soukromí	Ne	Ne	Ano	Ne	Ano	Ne	Ne	100,-	Ne
Ubytování v soukromí Stodolovská Marcela	Trhové Sviny	2	v soukromí	Ano	Ne	Ano	Ano	Ano	Ne	Ne	150,-	Ne
Ubytování v soukromí Burfíková Irena	Trhové Sviny	2	v soukromí	Ano	Ne	Ano	Ne	Ano	Ne	Ne	150,-	Ne
Ubytování v soukromí Brabec Jiří	Trhové Sviny	3	v soukromí	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ne	Ne	150,-	Ne
Rekreační chata Daniela	Trhové Sviny	5	v soukromí	Ano	Ano	Ano	Ne	Ano	Ano	Ne	150,-	Ne
Ubytování v soukromí Zdeňka Čermáková	Trhové Sviny	2	v soukromí	Ano	Ne	Ano	Ne	Ano	Ano	Ne	180,-	Ne
Ubytování v soukromí Pohoda	Trhové Sviny	4	v soukromí	Ano	Ne	Ano	Ne	Ano	Ano	Ne	200,-	Ano
Ubytování v soukromí Eva Lexová	Trhové Sviny	10	v soukromí	Ne	Ne	Ne	Ne	Ano	Ne	Ne	200,-	Ne

Název ubytovacího zařízení	lokality	kapacita	typ	kuchyně*	walkoupalna*	Tv/Satelit*	Balkon/Terasa	Parkování	Úschovna kol	Možnost snídani	cenahoc	slevy**
Penzion Daniela	Trhové Sviny	8	penzion	Ne	Ne	Ne	Ne	Ano	Ano	Ne	250,-	Ne
Ubytování v soukromí Mezera	Trhové Sviny	2	v soukromí	Ano	Ano	Ano	Ne	Ano	Ne	Ne	300,-	Ne
Penzion Centrum	Trhové Sviny	18	penzion	Ne	Ano	Ano	Ne	Ne	Ano	Ano	od 250,-	Ano
Ubytování v soukromí Duha	Trhové Sviny	19	v soukromí	Ano	Ano	Ano	Ne	Ano	Ano	Ano	od 270,-	Ano
Hotel Atos	Trhové Sviny	48	hotel	Ne	Ano	Ano	Ne	Ano	Ano	Ano	430,-	Ano
Rekreační chalupa Na samotě v lukách	Trhové Sviny	4	v soukromí	Ano	Ano	Ano	Ne	Ano	Ano	Ne	od 250,-	Ne
Penzion Apartmán Hubert	Rejta u T.S.	5	penzion	Ano	Ano	Ano	Ne	Ano	Ne	Ano	250,-	Ano
Ubytování v soukromí Buřičová Milena	Otěvěk u T.S.	2	v soukromí	Ano	Ano	Ano	Ne	Ano	Ne	Ne	150,-	Ne
Rekreační chata Otěvěk	Otěvěk u T.S.	3	v soukromí	Ano	Ano	Ano	Ne	Ano	Ano	Ne	250,-	Ano
Rekreační chata Třebíčko	Třebíčko u T.S.	5	v soukromí	Ano	Ano	Ne	Ne	Ano	Ano	Ne	od 80,-	Ne
Ubytování v soukromí Romantio hals	Třebíčko u T.S.	2	v soukromí	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	900,-	Ne
Penzion Martinův mlýn, Trhové Sviny	Hrádek u T.S.	31	penzion	Ano	Ano	Ano	Ne	Ano	Ne	Ano	od 200,-	Ano
Ubytování v soukromí Ubytovací služby	Mezilesí	5	v soukromí	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ne	Ano	180,-	Ano
Rekreační chalupa V Doubí	Dobřovská Lhodka	8	v soukromí	Ne	Ne	Ano	Ne	Ano	Ano	Ne	od 130,-	Ano
Ubytování v soukromí Statek Nesměň	Ločnice	10	v soukromí	Ne	Ne	Ano	Ne	Ano	Ano	Ano	od 250,-	Ne
Penzion Myslivna pod Kohoutem	Besednice	20	penzion	Ne	Ne	Ne	Ne	Ano	Ne	Ne	od 200,-	Ne
Penzion Váleš	Borovany	11	penzion	Ne	Ano	Ano	Ne	Ano	Ano	Ano	od 450,-	Ano
Penzion Borovanský mlýn	Borovany	49	penzion	Ne	Ne	Ne	Ne	Ano	Ano	Ano	od 350,-	Ne
Hotel Alf***	Borovany	56	hotel	Ne	Ano	Ano	Ne	Ano	Ano	Ano	od 300,-	Ne
Ubytování v soukromí Ing.Radomil Dvořák - Marín	Borovany	3	v soukromí	Ano	Ano	Ano	Ano	Ne	Ano	Ne	cca 250,-	smluvní
Penzion U Hofanzlů	Borovany	4	penzion	Ne	Ne	Ano	Ano	Ano	Ne	Ano	od 180,-	Ne
Penzion Památník Jana Žižky z Trocnova	Trocnov u Borovan	10	penzion	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	250,-	Ne
Penzion Štětina	Strážkovic	7	penzion	Ne	Ne	Ne	Ne	Ano	Ne	Ne	200,-	Ano
Penzion Apartement Dakoda	Ostrovský újezd	6	penzion	Ano	Ano	Ano	Ne	Ano	Ano	Ano	od 125,-	Ne
Penzion Gruenfeld	Římov	10	penzion	Ano	Ano	Ano	Ne	Ano	Ne	Ano	od 250,-	Ne
Veřejné tábořiště Hamr	Římov	51	kemp	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
Tělovýchovné a ubytovací zařízení	Římov	cca 30	ubytovna	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
Hotel Klor	Doudleby	27	hotel	Ne	Ne	Ne	Ne	Ano	Ano	Ano	595,-	Ne
Hotel Zlatý Kříž***	Kaplice	46	hotel	Ne	Ano	Ano	Ne	Ano	Ne	Ano	Ne	Ne
Hotel Zámeček Schroetter****	Kaplice	cca 30	hotel	Ne	Ano	Ano	Ne	Ano	Ne	Ano	od 1040,-	Ne
Penzion na Horské	Kaplice	17	penzion	Ne	Ne	Ne	Ne	Ano	Ne	Ne	Ne	Ne
Penzion Bar - restaurant	Kaplice	9	penzion	Ne	Ano	Ano	Ne	Ano	Ne	Ano	od 400,-	Ano
Penzion - privat	Kaplice	6	penzion	Ano	Ne	Ne	Ano	Ne	Ne	Ne	300,-	Ne
Ubytování – Miková Marie	Kaplice	6	v soukromí	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	200,-	Ne
Penzion Katka	Kaplice	8	penzion	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	od 200,-	Ne
Ubytování - Schneiderová Jaroslava	Kaplice	8	v soukromí	Ne	Ano	Ne	Ne	Ano	Ne	Ne	300,-	Ne
Penzion - restaurace MEXICO	Kaplice	23	penzion	Ne	Ano	Ne	Ne	Ano	Ne	Ano	440,-	Ano

Penzion Přehrada	Děkanšské skality	72	penzion	Ne	Ne	Neuvěřeno	Ano	Ano	Ano	Ano	od 365,-	Ano
Hotel PARTY***	Velešín	44	hotel	Ne	Ne	Neuvěřeno	Ano	Ano	Ano	Ano	od 420,-	Neuvěřeno
Název ubytovacího zařízení	lokality	kapacita	typ	kuchyně*	welkoupelna*	Tv/Satelit*	Balkon/Terasa	Parkování	Úschovna kol	Možnost snídaně	cesta/noc	služby**
SOŠ Velešín	Velešín	Neuvěřeno	ubytovna	Neuvěřeno	Neuvěřeno	Neuvěřeno	Neuvěřeno	Neuvěřeno	Neuvěřeno	Neuvěřeno	Neuvěřeno	Neuvěřeno
Restaurace Zlatá podkova	Velešín	Neuvěřeno	penzion	Neuvěřeno	Neuvěřeno	Neuvěřeno	Neuvěřeno	Neuvěřeno	Neuvěřeno	Neuvěřeno	Neuvěřeno	Neuvěřeno
Pension Restaurant U koňské dráhy	Holkov	Neuvěřeno	penzion	Neuvěřeno	Neuvěřeno	Neuvěřeno	Neuvěřeno	Neuvěřeno	Neuvěřeno	Neuvěřeno	Neuvěřeno	Neuvěřeno
Hotel Restaurace EUROline 56***	Dolní Dvořiště	60	hotel	Ne	Ano	Ano	Neuvěřeno	Ano	Neuvěřeno	Ano	od 950,-	Ne
Hotel Monaco	České Velenice	Neuvěřeno	hotel	Neuvěřeno	Neuvěřeno	Neuvěřeno	Neuvěřeno	Neuvěřeno	Neuvěřeno	Neuvěřeno	Neuvěřeno	Neuvěřeno
TJ Lokomotiva	České Velenice	Neuvěřeno	ubytovna	Neuvěřeno	Neuvěřeno	Neuvěřeno	Neuvěřeno	Neuvěřeno	Neuvěřeno	Neuvěřeno	Neuvěřeno	Neuvěřeno
Penzion Paša	České Velenice	56	penzion	Ne	Ne	Ne	Ne	Neuvěřeno	Neuvěřeno	Neuvěřeno	od 80,-	Ne
Domov mládeže	České Velenice	60	ubytovna	Ne/Ano	Ne/Ano	Ne/Ano	Ne	Neuvěřeno	Neuvěřeno	Ne	od 130,-	Neuvěřeno
Hotel Konsul***	České Velenice	58	hotel garni	Ne	Ano	Ano	Ano	Ano	Neuvěřeno	Ano	400,-	Ano
Penzion Lanna	České Velenice	Neuvěřeno	penzion	Neuvěřeno	Neuvěřeno	Neuvěřeno	Neuvěřeno	Neuvěřeno	Neuvěřeno	Neuvěřeno	Neuvěřeno	Neuvěřeno

Zdroj: ČSÚ ČB, internetové stránky měst, databáze ubytovacích zařízení informačních center Trhové Sviny a Borovany (leden 2008)

Příloha 6: Stravovací zařízení na území Novohradských hor a Novohradského podhůří

Název stravovacího zařízení	Lokalita	Název stravovacího zařízení	Lokalita
Restaurace U Čáhů	Trhové Sviny	Restaurace U Hajných	Besednice
Restaurace Na Tahu	Trhové Sviny, Rejta	Hotel a restaurace Zlatý Kříž	Kaplice
Restaurace Junior	Trhové Sviny	Penzion Bar - restaurant	Kaplice
Restaurace Staročeská	Trhové Sviny	Penzion na Horské	Kaplice
Pohoštění u Roulů	Trhové Sviny	Slovanský dům	Kaplice
Restaurace u podkovy	Trhové Sviny	Restaurace U sedláčků	Kaplice
Restaurace u Kollarů	Trhové Sviny	Pizzeria FELICITA	Kaplice
Kavárna Junior	Trhové Sviny	Pivnice Na Růžku	Kaplice
Farao bar	Trhové Sviny	Penzion - restaurace MEXICO	Kaplice
Kavárna Centrum	Trhové Sviny	Restaurace Hotel Zámeček Kaplice	Kaplice
Restaurace na růžku	Trhové Sviny	Happy Bar	Kaplice
Divadelní hospůdka	Trhové Sviny	Hospoda v Pekárně	Kaplice
Cukrárna Hanuš	Trhové Sviny	Hotelová restaurace Marie Bittnerová	Kaplice
Bufet v Ioubí	Trhové Sviny	Restaurace U Radnice	Kaplice
Restaurace a pizzeria Vraž	Trhové Sviny, Vraž	Ve Starém Pivovaru	Kaplice
Hotel a restaurace Atos	Trhové Sviny	Restaurace Dvořákovi	Kaplice
Hotel, restaurace a herná Alf	Borovany	Restaurace Bašta	Kaplice
Restaurace Šymalka	Borovany	Restaurace U Studených	Kaplice
Restaurace U Hofhanzlů	Borovany	Bufet eMKey, s.r.o.	Kaplice
Restaurace Borovanský Mlýn	Borovany	M. Štěpánek - Bufet U Města Kaplice	Kaplice
Bistro u Pantera	Borovany	Autorest Kreda	Kaplice
Pivnice U duté nohy	Borovany, Radostice	Bufet u města Kaplice	Kaplice
Restaurace Valeš	Borovany	Restaurace Hubenov	Hubenov
Kavárna U zeleného krále	Borovany	Eva Moková - Moka cukrárna	Velešín
Pivnice U Divočáka	Borovany, Vrcov	Restaurace Jaroslav Bartl	Velešín
Pivnice Hluboká u Borovan	Borovany	Restaurace Krajča	Velešín
Pivnice U kulaté Jany	Borovany	Vinárna Zlatá Růže	Velešín
Krčma U Jana Žižky	Trocnov	RELAX - bowling - bar	Velešín
Pohoštění u Třebeč	Třebeč	Restaurace Zlatá podkova	Velešín
Hospůdka U krokodýla,	Třebíčko	Penzion Restaurant U koňské dráhy	Holkov
Občerstvení U vlčáka	Borovany	Café Bar Libra	Holkov
Občerstvení Na hřišti	Borovany	Hostinec Modrý džbán	Řimov
Augustiánské klášterní archivní sklepy	Borovany	Restaurace hospoda Dolní Stropnice	Řimov
Restaurace Vikl	Žár	Řimovský hostinec	Řimov
Hotel a restaurace Máj	Nové Hrady	Restaurace U zámecké věže	Řimov
Novohradská hospoda	Nové Hrady	Restaurace Hotel Klor	Doudleby
Pohoštění u Heidingerů	Nové Hrady	Hotel Restaurace EUROline 55	Dolní Dvořiště
Restaurace Tereza	Nové Hrady	Rychlé občerstvení Schmidt	Dolní Dvořiště
Hostinec Jakule	Jakule	Restaurace Selský Dvůr	Dolní Dvořiště
Penzion Pod hradem	Nové Hrady	Autorest	Dolní Dvořiště
Penzion Hamr	Nové Hrady	Restaurace Beseda	České Veleňice
Restaurace a penzion U Václava	Nové Hrady	Rychlé občerstvení Na Stadionu	České Veleňice
Restaurace hradní šenkovna	Nové Hrady	Pizzeria	České Veleňice
Restaurace Tereziiny lázněčky	Tereziino údolí	Restaurace U sv. Huberta	České Veleňice
Restaurace Tereza	Nové Hrady	Restaurace U Čtvrteček	České Veleňice
restaurace V Údolí	Údolí u N.H.	Nádražní restaurace	České Veleňice
Rychlé občerstvení Luděk Chalupský	Hojná Voda	Restaurace U Kostela	České Veleňice
Restaurace U Martinků	Horní Stropnice	Restaurace Zlatý Drak	České Veleňice
Bistro - vinárna Marie	Horní Stropnice	Restaurace Henry	České Veleňice
Restaurace Pod kaštany	Malonty	Vinárna Sklíppek	České Veleňice

Zdroj: internetové stránky měst, databáze informačních center Trhové Sviny a Borovany, internetový vyhledávač www.seznam.cz (únor 2008)

Příloha 7: Hodnocení informačních center v mikroregionu Novohradských hor a podhůří

	N. Hradý	T. Sviný	Borovany	Kaplice	Benešov n. Č.	H. Stropnice	Římov	Pohorská Ves	Č. Velenice	Velešín
Samostatný objekt či kancelář IC	Ano	Ne	Ano	Ano	Ne	Ano	Ne	Ne	Ano	Ano
Provoz počítačové informační databáze zařízení	Ano*	Ano	Ano	Ne	Ne	Ano	Ne	Ne	Ne	Ano*
Prodej suvenýrů, příruček, map...	Ano	Ano	Ano	Ano	Ne	Ano	Ano	Ano	Ne	Ne
Nabídka propagačních materiálů	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ne	Ano
Internetové stránky IC	Ne	Ano	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
Informace o jízdních řádech	Ano	Ano	Ano	Ano	Ne	Ano	Ano	Ano	Ne	Ano
Internet pro veřejnost	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ne	Ne
Zprostředkování ubytování	Ano	Ano	Ano	Ano	Ne	Ne	Ne	Ano	Ne	Ano
Hodnocení Infocentra autorem**	1	2	2	2	4	2	3	2	4	3

* - pouze v informační kanceláři

** - stupnice 1 - 5, přičemž 1 je nejlepší (je zohledňováno též umístění infocentra, velikost obce a blízkost k atraktivitám cestovního ruchu)

Název informačního centra	Klady	Zápory
Kulturní a informační středisko Nové Hradý	- široká nabídka sortimentu (mapy, knihy, suvenýry aj.) - zajištění průvodcovských služeb (i v cizích jazycích) - internet pro veřejnost zdarma	- chybí vlastní internetové stránky
Turistické a kulturní informační centrum T. Sviný	- informační databáze - internetové stránky IC	- objekt společný s počítačovou prodejnou - menší množství informačních materiálů - Borovany nemají velký potenciál CR - zavřeno o víkendy
Informační centrum Borovany	- umístění objektu, internet zdarma	- malá nabídka služeb, špatný kontakt s IC, umístění IC
Informační centrum Kaplice	- relativně široká nabídka služeb	- momentálně ve výstavbě
Informační centrum Benešov nad Čermou	- internet pro veřejnost zdarma	- cizí jazyky (především němčina)
Informační centrum Horní Stropnice	- objekt v rámci galerie	- nenabízí téměř žádné dopňkové služby - absence prodeje suvenýrů, map, příruček atd.
Infocentrum a knihovna Pohorská Ves	- bezplatný přístup na internet - společná budova IC, knihovny a počítačové učebny	
Kulturní dům Beseda (České Velenice)		
Kulturní a informační centrum Velešín	- ochotný personál	

Zdroj: internetové stránky obcí, vlastní návštěva infocenter, telefonický či internetový kontakt s příslušnými infocentry

Příloha 8: DOTAZNÍK PRO NÁVŠTĚVNÍKY REGIONU NOVOHRADSKÝCH HOR

Dobrý den, jmenuji se Michal Šindelář a jsem student Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích. V rámci své bakalářské práce na téma Analýza služeb cestovního ruchu v oblasti Novohradska, jejíž účelem je monitorovat stav a změny týkající se cestovního ruchu v tomto regionu, bych Vám rád položil pár otázek týkajících se Vás a Vašich postřehů z pobytu v této oblasti. Pokud dotazník vyplníte sami, odpovídejte zakroužkováním té možnosti, která nejlépe vyjadřuje Vaši situaci nebo Váš názor.

1. Pocházíte z České republiky?

- A) ano
- B) ne – uveďte název státu: _____

2. Co hodláte navštívit mimo dotazovaný region? (pro zahraniční návštěvníky)

3. Kolik obyvatel má místo odkud pocházíte?

- A) do 5 000 obyvatel
- B) do 10 000 obyvatel
- C) do 30 000 obyvatel
- D) nad 30 000 obyvatel

4. Jak daleko jste sem cestoval(a)?

- A) do 30 km
- B) do 50 km
- C) do 100 km
- D) nad 100 km

5. Jak dlouhý pobyt plánujete?

- A) bez noclehu
- B) 1 až 2 noclehy (např. víkendový)
- C) 3 až 7 noclehů (např. týdenní)
- D) delší

6. Už jste někdy navštívil(a) tento region?

- A) ne, jsem tu poprvé
- B) ano, byl(a) jsem zde 1 až 3krát
- C) ano, byl(a) jsem zde už vícekrát

7. S kým přijíždíte? (vyberte pouze 1 odpověď)

- A) sám / sama
- B) s partnerem, partnerkou, přáteli, známými
- C) s rodinou a malými dětmi / dítětem (alespoň jedno předškolního věku)
- D) s rodinou a staršími dětmi / dítětem (školního věku)
- E) organizovaná skupina

8. Účel cesty (druh CR):

- A) poznávací
- E) zábavní
- I) obchodní

B) rekreační	F) kongresový	J) náhodně
C) zdravotní	G) nákupy	K) pracovní
D) incentivní	H) tranzit	L) náhodně, jiné

9. Které aktivity regionu jsou pro Vás nejlákavější? (vyberte max. 3 odpovědi)

- A) pěší turistika
- B) cykloturistika, horská cyklistika
- C) koupání, vodní sporty
- D) lyžování, zimní sporty
- E) péče o fyzickou a duševní kondici (fitness, volejbal, horolezectví, létání apod.)
- F) poznávací turistika (návštěvy hradů, zámků, památek, muzeí, galerií apod.)
- G) venkovská turistika (agroturistika, pobyt na farmě, projížďky na koni apod.)
- H) návštěvy kulturních akcí (festivaly, slavnosti, koncerty apod.)
- I) návštěvy sportovních akcí (závody, utkání, přebory apod.)
- J) jiné

10. Kde jste zde ubytován(a)?

- A) hotel*** nebo více
- B) hotel * nebo **, garní, motel
- C) penzion
- D) kemp / tábořiště (stan, chatka, karavan)
- E) jiné hromadné ubytovací zařízení (turist. chata, ubytovna, hostel apod.)
- F) pronajatý pokoj, apartmán, chata apod.
- G) ubytování u známých / příbuzných, případně vlastní chata / chalupa
- H) nejsem zde ubytován(a)

11. Kde se stravujete?

- A) restaurace
- B) rychlé občerstvení
- C) vlastní
- D) nestravuji se

12. Uvažujete o opakované návštěvě tohoto regionu?

- A) ano – do 6 měsíců
- B) ano - později
- C) ne
- D) nevím, nemohu říci

13. Jak hodnotíte služby v regionu?

	velmi dobře	dobře	špatně	velmi špatně	neumím posoudit
1) ubytovací služby	A	B	C	D	E
2) stravovací služby	A	B	C	D	E
3) služby pro motoristy	A	B	C	D	E
4) služby pro cyklisty	A	B	C	D	E
5) služby pro lyžaře	A	B	C	D	E
6) úroveň personálu ve službách CR	A	B	C	D	E
7) péče o čistotu a pořádek (odpadky, úklid, WC)	A	B	C	D	E
8) cenová úroveň služeb	A	B	C	D	E

14. Jak hodnotíte infrastrukturu regionu?

	velmi dobře	dobře	špatně	velmi špatně	neumím posoudit
1) rozsah a kapacita ubytování	A	B	C	D	E
2) rozsah a kapacita stravovacích služeb	A	B	C	D	E
3) dopravní infrastruktura (silnice, parkoviště)	A	B	C	D	E
4) vybavenost pro sportovní aktivity	A	B	C	D	E
5) nákupní možnosti	A	B	C	D	E
6) společenské vyžití a zábava	A	B	C	D	E
7) vybavenost pro rodiny s dětmi	A	B	C	D	E

15. Jak hodnotíte péči o rozvoj cestovního ruchu v následujících oblastech?

	velmi dobře	dobře	špatně	velmi špatně	neumím posoudit
1) poskytování informací o regionu	A	B	C	D	E
2) místní orientační značení	A	B	C	D	E
3) péče o památky a turistické atraktivity	A	B	C	D	E
4) péče o životní prostředí	A	B	C	D	E
5) péče o bezpečnost návštěvníků	A	B	C	D	E
6) nabídka programů pro volný čas	A	B	C	D	E
7) vztah místních obyvatel k návštěvníkům	A	B	C	D	E

16. Co nejvíce postrádáte v navštíveném regionu, co Vám vadí?

17. Využití informačních zdrojů o regionu: (zakroužkujte max. 3 možnosti)

	ano	částečně	špatně
--	-----	----------	--------

1) turistická informační centra	A	B	C
2) cestovní kanceláře a agentury	A	B	C
3) média (články v tisku, rozhlas, televize)	A	B	C
4) propagační materiály, prospekty, průvodci apod.	A	B	C
5) internet	A	B	C
6) informace od personálu ve službách	A	B	C
7) informace od příbuzných či známých	A	B	C

18. Kolik Vás stojí v průměru na osobu / den Váš pobyt v tomto regionu?

(Odhadem veškeré náklady, včetně dopravy, ubytování, zábavy, nákupů apod.)

- A) do 300 (do 10 €)
- B) 300 – 500 Kč (15 €)
- C) 500 – 1000 Kč (30 €)
- D) 1000 – 5000 Kč (150 €)
- E) nad 5000 (nad 150 €)

19. Věková kategorie:

- je:**
- A) do 25 let
 - B) 26 až 34 let
 - C) 35 až 49 let
 - D) 50 až 59 let
 - E) 60 a více let

20. Vzdělání:

- A) základní
- B) s maturitou, vyučen v oboru, VOŠ
- C) vysokoškolské

21. Respondent

- A) muž
- B) žena

9. Fotografická příloha

Veškeré následující fotografie byly pořízeny autorem této práce.

↓ **Obr. 1** - turistické ukazatele na jednom z nejvyšších vrcholků Novohradských hor - Vysoká (1034 m.n.m.)

↑ **Obr. 2** – turistická značka z projektu „První tři“ na vrcholku Vysoké

↓ **Obr. 4** – rozhledna na Kraví hoře

↑ **Obr. 3** – příroda v pralesu Hojná Voda (nejstarší prales ve střední Evropě)

→ **Obr. 5** – skály v Novohradských horách

↓ **Obr. 6** – přírodní úkaz
„Napoleonova hlava“

↑ **Obr. 7** – vesnice Hojná Voda v jádru Novohradských hor

↓ **Obr. 8** – kostel na Dobré Vodě

→ **Obr. 9** – umělý vodopád v Terčině údolí blízko
Nových Hradů

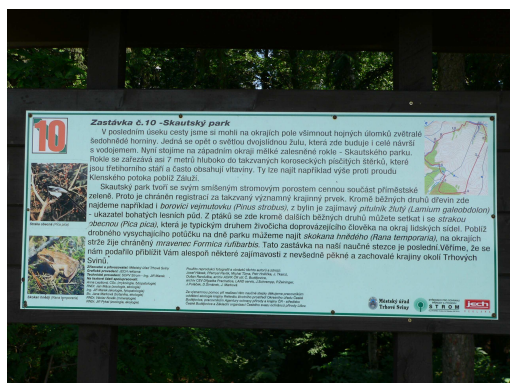
↑ **Obr. 10** – „Lázněčky“ v Terčině údolí

↓ **Obr. 11** – rozhledna Slabošovka nedaleko Besednic

↑ **Obr. 12** – zřícenina hradu Pořešín na Kaplicku

→ **Obr. 13** – Svinenský potok v zimě na Trhosvinensku

↑ **Obr. 14** – Takto vypadá řada naučných tabulí na stezkách Novohradských hor a podhůří

← ↑ **Obr. 15 a 16** – v krajině se nachází mnoho poklidných cest vhodných pro cykloturistiku